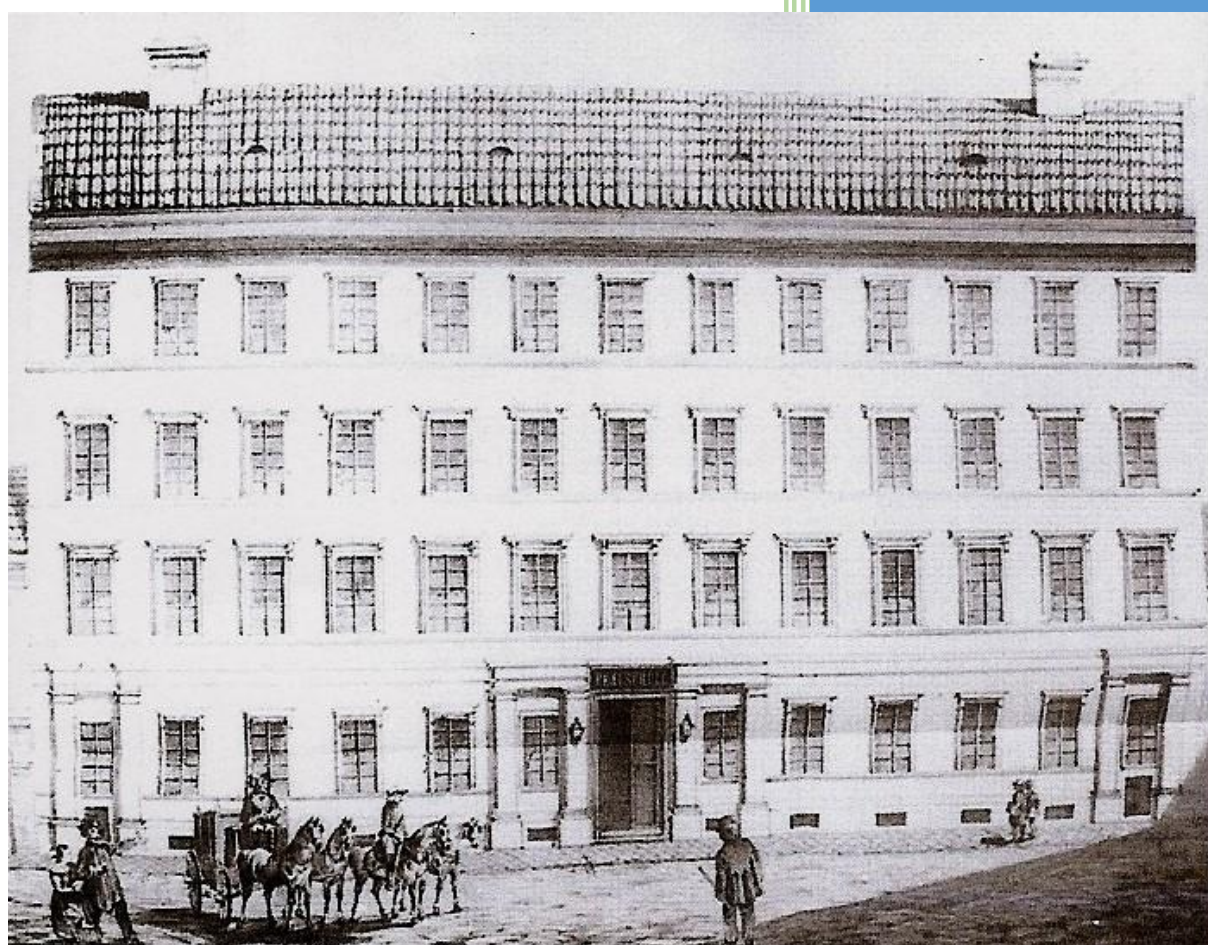

A Budapest V. kerületi Eötvös József Gimnázium Pedagógiai Programja 2024

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

„Szellemisségen először is egy olyan erkölcsi felfogást, pontosabban alapvető tulajdonságok csoportját értjük, melyet az iskola annyira megszerettet a diákokkal, hogy egy életre beléjük is oltja. Másodsor egy olyan életeszmenyt, üzenetet, amit a diák az iskolából magával vihet az életbe, s ez el is fogja kísérni, mintegy irányt szabó mérceként él benne. Harmadsor pedig egy olyan magatartást meghatározó érték- és normarendszert, ami bizonyos viselkedéseket eleve vonzóvá vagy taszítóvá tesz számára, ami a döntésekben segíti.

Ha tehát elfogadjuk azt, hogy minden iskola igazi célja a személyiségfejlesztés és jellemnevelés, akkor azt is el kell ismerni, hogy ennek alapot csak a megfelelő erkölcsi hozzáállás adhat. Erkölcsi tulajdonságok alapján lehet csak egészséges közösségi életet elképzelni, és erkölcsi kérdés a teljesítés is, hiszen a versengés egészségtelen rivalizálásba, az érdeklődés élvezetkeresésbe csaphat át e nélkül. (...) Az iskola eredményessége alapvetően a gyerekek erkölcsi hozzáállásán múlik: lehet jó a légkör, érdekes az oktatás, jó a szervezés, de hogy a gyerek mit tesz magáévá, mit visz az életbe, az elsősorban erkölcsi-akarati tulajdonságain múlik. A gyerek erkölcsi arculatán pedig nagyrészt az iskola erkölcsisége tükröződik.” (Kozéki Béla)

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Tartalomjegyzék

Alapító Okiratunk	3
Alapértékeink.....	4
Alapvető céljaink	5
Személyi feltételeink	10
Iskolai alkalmazottak	11
Diákok.....	15
A tanév különleges napjai	21
Külső kapcsolatrendszerünk	22
A fenntartó.....	22
Szakmai kapcsolataink	22
Az öregdiákok.....	24
A szülők	24
Hagyományaink	25
Szellemi örökségünk	25
Tárgyasult hagyományaink	27
Oktatási tevékenység a tanórákon	30
A hat évfolyamos gimnáziumi képzés	30
A négyévfolyamos gimnáziumi képzés	32
Az ötévfolyamos gimnáziumi képzés	37
Tanítás melletti tevékenységeink	42
Az iskolán belüli délutáni tevékenységek	42
Az iskolán kívüli tevékenységek.....	44
Értékelési rendszerünk	45
A munka minősítése a tanév folyamán és félévenként.....	49
Vizsgarendszer	50
Tehetséggondozási programunk	54

Tantárgyi helyi tantervek

Tantervek

A középszintű érettségi témakörei

Alapító Okiratunk

Pedagógiai Programunkban az Alapító Okiratunk következő elemeit tartjuk fontosnak megemlíteni:

Költségvetési szerv neve: Budapest V. kerületi Eötvös József Gimnázium

Székhelye: Budapest, Reáltanoda utca 7.

Telephelye: nincs

Közfeladata: gimnáziumi feladatok ellátása

OM azonosítója: 035230

Alapítója: Budapest Főváros Önkormányzata

Fenntartója, felügyeleti és irányító szerve: Belső-Pesti Tankerületi Központ

Működési köre: Budapest

Besorolása: Jogállása szerint önálló jogi személy

Tevékenység szerint közszolgáltató költségvetési szerv,
közintézmény

Szakágazati besorolása: általános és középfokú oktatás

Alap szakfeladata: nappali rendszerű gimnáziumi nevelés és oktatás

További szakfeladatai: iskolai intézményi közétkeztetés

SNI-s tanulók nappali rendszerű gimnáziumi
képzése

Napköziotthoni és tanulószobai foglalkozás
(szorgalmi idő)

Oktatási célok és egyéb feladatok

Önkormányzatok és többcélú kistérségi társulások
elszámolása

Az évfolyamok száma: iskoláskorúak gimnáziumi oktatása

4 (9-12.) évfolyam

6 (7-12.) évfolyam

5 (9.Ny-12.) évfolyam

Kiegészítő tevékenységei: Egyéb oktatást kiegészítő tevékenység0

Munkahelyi étkeztetés

Nem lakóingatlan bérbeadása

Alapértékeink

Iskolánkat elsősorban olyan intézménynek tekintjük, amely kultúrát közvetít az itt zajló oktató-nevelő munka segítségével.

A kultúra számunkra egyaránt jelent ismereteket, érzelmi műveltséget, szociális érzékenységet és szolidaritást, viselkedéskultúrát, a humán, a reál és az informatikai ismeretek egyensúlyát.

A kultúrát ugyanakkor élő, változó folyamatnak tartjuk, amelyet minden tantárgy képvisel, és amelyben tanár és diák egyaránt érdekeltek a megismerni és megismertetni akarásban. Az így értelmezett egyenrangúság feltételezi a másik ember, a környezet méltóságának tiszteletben tartását.

Figyelmet fordítunk - az alkotmányos kereteken belül - a vélemények, gondolatok, egyéni állásfoglalások szabad megnyilvánulására.

Biztosítjuk a vallási, világnézeti információk tárgyilagos közvetítését.

Alapvetőnek tartjuk, hogy a diák a tanulási folyamat aktív résztvevője legyen, ennek során a tanár segítségével átélje a felfedezés, megismerés és tudás örömét. Ehhez szükséges a megfelelő motiváció és a változatos, korosztályához és egyéniségéhez illő munkamódszerek. Ezt segíti a különböző óraformák (tanári előadás, frontális óra, csoportmunka, egyéni munka) arányos alkalmazása. A tanulói kiselőadások, önálló kutatások, pályamunkák, kísérletek bemutatása hatékonyabbá, élményszerűbbé teszik a tanulást.

Fontosnak tartjuk, hogy a diákokban kialakuljon az igény a tartalmában és formájában is színvonalas, rendezett munkára. Ezért is van nagy jelentősége a vizuális és esztétikai nevelésnek minden tantárgyon belül.

A Belvárosba bezárt, sok mozgásigénnyel és belső feszültséggel teli kamaszok számára biztosítani kell a szükséges időt testnevelésre, sportolásra. A kötelező órákon túl minden diák lehetőséget kap az iskolán belüli sportra.

Oktató és nevelő munkánk fontos részét jelentik a tanórán kívüli ismeretszerzés különböző formái. Széles választékot kínálunk délutáni foglalkozásokból (szakkörök, önképzőkörök, filmklubok, stb.). Az erdei iskolák, szaktáborok, ill. az európai cserekapcsolatok a természet, a nyelvek, a történelem és a néprajz „élő közegben” való megismerését teszik lehetővé.

Alapvető céljaink

Az iskola műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójában rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszótt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához. Ezért lett az iskolai műveltség tartalmának irányadó kánonja a kulcskompetenciák meghatározott rendszere.

Az oktatásnak - mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt - alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban.

Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáját. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg.

Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

A személyiség fejlesztése

A harmonikus személyiség fejlődéséhez feltétlenül szüksége van egy gyereknek sikerekre, önbecsülésre, elismerésre. Ennek érdekében a tanárnak törekednie kell tanítványai személyiségének minél mélyebb megismerésére, tanulási módszereinek alakítására. Minden gyerek számára biztosítani szeretnénk a benne lévő értelmi, érzelmi és testi adottságok kibontakozását, elismerését. Ezt segítik elő a kis létszámú tanulócsoportok. Ezek kialakításánál - ahol lehet - alapul kell venni a diákok érdeklődését, motiváltságát. A csoportbontások a tehetséggondozást is szolgálják, ezt a célt támogatják a különböző (egyéni és csoportos) versenyek is.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az értékelés - amennyire lehetséges - személyre szabott. Így az osztályzás mellett fontos szerephez jut a szóbeli értékelés is. Ahogy az oktatásban törekszünk a változatos formákra, úgy az értékelés is többféle tevékenység alapján történik. Munkájáról, viselkedéséről a diák folyamatos visszajelzéseket kap.

A kerettantervben képviselt értékek, az egységes, alapvető követelmények és az ezekre épülő differenciálás egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a tanulók - adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban - minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A különböző ismeretek elsajátítása eszköz a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek a kialakításához, fejlesztéséhez. A képzés tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magában, a tanulók életkori, fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel. Feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozhatja a tanulók műveltségét, világszemléletük, világképük formálódását, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

Pedagógiai programunk a gyermekek, a serdülők és ifjak képességeinek fejlődéséhez szükséges követelmények meghatározásával ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást. Ez azonban csak akkor lehet eredményes, ha iskolánk nevelési, tanítási-tanulási folyamata teret ad a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; ha fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, edzi akarataikat; ha hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez. Olyan iskolai pedagógiai gyakorlatot igyekszünk megvalósítani, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

A hatékony és önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

A munka- vagy karriercélok teljesítését szolgáló tanuláshoz az egyénnek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/támogatást.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére.

A pozitív attitűd, tanulás iránti motivációt feltételez, folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy korábbi tanulási és élettapasztalatainkat felhasználjuk, és új tanulási lehetőségeket kutassunk fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzuk.

Énkép és önismeret

Az egyén önmagához való viszonya, önmagáról alkotott képes, a személyiség belső diszpozíciói saját befogadó-alkotó tevékenysége során alakulnak ki, csakúgy, mint a személyiségre jellemző egyéb tulajdonságok. Az egyén maga határozza meg tevékenysége irányát, és aktivitásának mértékét, színvonala is nagymértékben függ az önmagáról, képességeiről, igényeiről alkotott képtől és az önmagával szemben támasztott elvárásoktól. A Nemzeti Alaptantervben megnevezett értékek és kompetenciák csak akkor épülnek be a tanulók önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek megnevezésének, azonosításának, megértik következményeiket, és megismerik az elsajátított tudás, készségek működését, felhasználhatóságát. Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe, önreflexióikba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, tanulást segítő beállítódásokat, motívumokat, a tanítás-tanulás egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagunkért; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

A tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata.

A tanulás számos összetevője tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni. Törekedjenek arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket. A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában: az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztés), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.

A tanulás fontos színtere, eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulási formák, amelyekhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. Az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítaniuk a könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit mind a nyomtatott dokumentumok, mind az elektronikus dokumentumok használata révén. Ismerniük kell a könyvtári keresés módját, a keresés eszközeit, a főbb dokumentumfajtákat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét. El kell sajátítaniuk az adatgyűjtést, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technikáját, az interneten való keresés stratégiáját.

A tanulás megszervezhető az iskolán kívül is. Tanulási színtér pl. a múzeum, a kiállító terem, a művészeti előadás színtere, de akár a „szabadtér” is.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

Az iskolának - a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtani a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek elősegíthetik, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismereteiket.

A pályaorientáció csak hosszabb folyamat során és csak akkor lehet eredményes, ha a különböző tantárgyak, órán és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásán alapul. Kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten egyaránt. Ezt a munkát iskolapszichológusunk és pályaorientációs képzésen részt vett kollégánk segíti.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az egészségtudat fejlesztése

Az egészség a testi, lelki, szociális jól-lét állapota, pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.

Az egészségfejlesztés számunkra az a folyamat, amely képessé teszi diákjainkat arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák. Képessé teszi őket az egészséget meghatározó tényezők kontrolljára, ezáltal egészségük javítására alkalmassá válnak.

Az iskola a szocializáció kitüntetett színtere. A fizikai-tárgyi és pszichoszociális környezet alakításával így az iskola-egészségügyi ellátás minőségére és az életmódra tudunk hatást gyakorolni. Valljuk, hogy a családi környezet mellett az iskola a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

Hisszük, hogy az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg.

Ugyanakkor hangsúlyozzuk azt is, hogy mind tartalmában, mind mélységében életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez, szükségleteikhez adaptálva igyekszünk tanulóinkat megszólítani.

A közösségtudat fejlesztése

A személyiség fejlesztése mellett (vele együtt) alapvető célunk a közösségfejlesztés is. A középiskolai évek igen fontosak az emberi kapcsolatok alakulása szempontjából, gyakran itt dől el, ki hogyan tudja megtalálni a helyét a felnőtt társadalom kisebb és nagyobb közösségeiben. Erre a felelős szerepvállalásra az iskolai munka minden színterén fel kell készíteni a diákokat. Ezért is fontosak a kirándulások, táborok, erdei iskolák, amelyek élményt adnak, és ahol ugyanakkor olyan értékek is a felszínre kerülnek, amelyek az iskola falai között kevésbé kapnak hangsúlyt. A diákönkormányzat, a klub, az Eötvös Diák, az Eötvös évkönyv, az iskolarádió működtetése mind tanulóink öntevékenységére, kreativitására épít.

A közösségi lét fontos célja a diákokban a felelősségtudat kialakítása. Felelősség elsősorban önmagukért és közvetlen környezetükért, barátaikért és osztálytársaikért. Hangsúlyt kell kapnia a beteg, sérült, fogyatékos és hátrányos helyzetben lévő embertársak iránti segítőkész, elfogadó magatartásnak is. Az iskola diákjai a DÖ szervezésében minden évben karácsonyi ajándékokat gyűjtenek olyan kortársaiknak, akik az ünnepeket nem tölthetik családi körben.

A felelősségnek ki kell terjednie emellett a környezet állapota iránti fogékonyságra, ezért lényeges az újjáépített iskola állagának és értékeinek megőrzése, fejlesztése.

A közösségi nevelés alapvető célja a nyitottság, mert ez magában hordozza a változatosságot és a megújulás lehetőségét. A tolerancia, a mások meghallgatása és megértése minden közösségi gondolkodás alapvető feltétele, ennek kialakítása a tanórai és azokon kívüli tevékenységek egyik alapfeladata.

Az együttműködési készség fejlesztése a közösségfejlesztés egyik sarokpontja. A közös tevékenység, az együtt eltöltött idő, valamint az együtt szerzett élmények és

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

tapasztalatok képezhetik alapját annak, hogy egy formális csoport igazi közösséggé váljon, melyben a tét nélküli kritikusokból felelősséget vállaló aktív cselekvők válnak.

A szociális érzékenység

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiailag tervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. A szociális kompetencia fejlesztésében kiemelt feladat a segítéssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos magatartásmódok kialakítása. A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek (pl. vállalkozó-, gazdálkodó- és munkaképesség).

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Tanulóinkat iskolás éveik alatt is olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítani, amelyek birtokában meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Fontos az is, hogy európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadóak legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is.

A tanulók ismerjék meg az egyetemes civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberisé közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt. Az iskolák és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

Személyi feltételeink

Iskolai alkalmazottak

Alapelvünk, hogy az iskolánkban dolgozó összes alkalmazott meghatározóan hozzájárul a nevelési folyamathoz, hiszen a diákok nem csak az órákon kapnak képet arról, hogy milyen iskolánk szellemisége.

Alapelvünk, hogy minden alkalmazottunk legyen tisztában szerepével és feladataival a rendszerben, és ezek elvégzéséhez minden segítséget megkapjon.

Elvárjuk minden alkalmazottunktól, hogy elfogadja intézményünk hitvallását, oktatási és nevelési céljait, és azok szellemében végezze mindennapi munkáját.

A vezetőség

Iskolánk élén egy igazgató áll. Az iskola minden területéért felelős, fő feladata a stratégiai döntések meghozatala és végrehajtása. Meghatározott munkaközösségek munkáját is közvetlenül felügyeli, és az iskolai élet meghatározott területei is hozzá tartoznak.

Az igazgató munkáját három helyettes segíti, amit a nagy tanulólétszám tesz szükségessé. Feladataik elsősorban szakmai alapon oszlanak el, vagyis minden helyettes a hozzá tartozó meghatározott munkaközösségek minden ügyéért felelős (ellenőriz és döntéseket hoz). Ezzel képes teljesen átfogó képet alkotni a közösségekről, és minden dolgukról, gondjukról van információja.

Emellett az iskolai élet minden területének van egy összefogó felelőse is (pl. fakultációk, továbbképzések, érettségik stb.). Ezeket a feladatokat a munkaközösségi terhelést figyelembe véve kell szétosztani a helyettesek között, és ezt minden tanévben újra felül kell vizsgálni.

A tanári kar

Mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy a lehető legmagasabb színvonalon oktató tanári gárda legyen iskolánkban, és minél kisebb csoportokat oktasson egy-egy tanár.

A fejlődni kész és képes tanári kar létfontosságú a színvonal szempontjából, ezért folyamatosan igyekszünk minél több tanárunkat továbbképzésre, vezetőtanárságra, oktatási anyagok írására, vizsgáztatásra biztatni.

Lényeges, hogy tanárainknak legyen saját pályaképe, vagyis legyen „karrier-elképzelésük”, terveik arról, hogy mit szeretnének magukkal kezdeni a jövőben.

A belső innováció igénye a tehetségek gondozásának legjobb alapja, hiszen itt derülhetnek ki az egyéni kvalitások. A fiatal tanárainknak adott lehetőségek is tehetségük kibontakoztatását szolgálják.

Fontosnak tartjuk tantestületünk szerkezetének egyensúlyait, vagyis, hogy az életkori és a nembeli arányok minél kiegyensúlyozottabbak legyenek.

Alapvető célunk tanáraink nyugodt, minőségi és kiszámítható munkájának támogatása. Ehhez a vezetés a pontos tervezés és a folyamatos belső ellenőrzés mellett a külső ellenőrzés megszervezésével járul hozzá.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A szervezésben és működésben mindent meg kell tenni azért, hogy a tanárok csakis szakmai munkájukkal foglalkozhassanak. A technikai alkalmazottak mindenben segítsék őket, az információáramlás szervezett és pontos legyen, feladataik egyértelműek legyenek.

Minden iskola szellemiségét a tantestületének szellemisége határozza meg. Ennek igazi alapja természetesen az összehangolt szakmai munka, de iskolánk ezen túl is igyekszik közös programokkal minél több lehetőséget és teret adni közösségépítésnek. Minőségi munkánkat bizonyítják tankönyvíróink, vezetőtanáraink, szakértőink, érettségi elnökeink is.

Tanáraink mellett, hogy egyénként oktatnak, közösségekbe szerveződnek. Valljuk, hogy ezek az együttműködő közösségek növelik igazán az oktatás és nevelés hatékonyságát.

Egy osztályt tanítók tanárközössége

Valljuk, hogy az osztályok diákjait nem egyes tanárok oktatják és nevelik, hanem az adott osztály tantestülete. A közös munka sokkal hatékonyabb, s ennek alapvető feltétele a tanárok közötti információáramlás, az osztályfőnöki munka együttes segítése.

Szakmai munkaközösségek

Akkor hatékony az iskolai munka, ha munkaközösségek jó munkát végeznek. Ennek viszont az az alapja, hogy képesek legyenek közösen dolgozni, együttműködni, a tanáregyéniségek „különlegességei” mellett közös alapelvek mentén tanítani. A közös tudás, az egymással megosztott tapasztalatok jelentik a munkaközösség igazi fejlődését.

Tantestület

Az iskola legnagyobb tanári közössége. Valljuk, hogy egy iskolának akkor lehet csak szellemisége, ha ez a közösség együttműködik, azonos alapelveket sugároz a gyerekek felé. Ez mindenkinek a munkáját jelentősen megkönnyíti, hiszen a gyerekek is könnyebben tudnak alkalmazkodni az azonos „alapelvárásokhoz”, nem egyes tanároknak kell küzdeniük azért, hogy saját értékrendjüket elfogadtassák.

A tanárok feladatai

Magatartása, megjelenése, hangneme és stílusa a tanulók számára példa legyen a kulturált, értékes személyiség kialakításához.

Nevelő-oktató munkáját legjobb tudása, az iskola nevelési-oktatási tervében foglalt követelmények szerint végzi.

Minden esetben illetékesként intézkedik, ha arra szükség van.

A nevelőtestület és a tanulóközösség, valamint az egyének belső ügyeit hivatali titokként kezeli. Ezekről illetéktelenek előtt nem beszél.

A munkáját illetékességből ellenőrző személyeknek vagy testületeknek készséggel és segítően rendelkezésre áll.

A nevelőtestület és a szakmai munkaközösség munkájában tevékenyen részt vesz.

Felelősséggel védi az iskola épületét, berendezését, felszerelését, a rongálást megakadályozza, balesetveszély esetén intézkedik.

A munkájával kapcsolatos dokumentumokat ismeri.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Minden tanár ismeri az iskola történetét, hagyományait, munkájával hozzájárul az iskola jó hírének öregbítéséhez. Az igazgatóság segítséget ad ahhoz, hogy az iskolába újonnan kerülő tanárok ennek az elvárásnak megfelelhessenek.

Az iskola pedagógusait megilletik mindazon jogok, melyeket a törvények: MT, Kjt, biztosítanak számukra. Ezekon felül az alábbi speciális jogokkal élhetnek iskolánkban:

A pedagógusok rendszeresen - külön kérés nélkül - tájékoztatást kapnak az iskolát érintő kérdésekről (alapítványokról, pályázati lehetőségekről, feltételekről, az igazgatótanács döntéseiről, stb.).

A pedagógusnak joga van a pedagógiai és szakmai munkájával kapcsolatos véleményt megismerni. Munkájának értékelésénél elsődleges szempont szakóráinak minőségi megtartása, szakmai és nevelő munkájának eredményessége legyen.

Egy-egy osztályt tanító tanárok egy nevelői közösséget alkotnak, munkájukban támaszkodnak az ebben rejlő pedagógiai lehetőségekre.

Tiszteletben tartja a tanulók emberi méltóságát és jogait, megköveteli a személyének járó tiszteletet.

Osztályfőnökök feladatai

Az osztályfőnök elsődleges feladatai közé tartozik az osztály közösségi életének irányítása, valamint a tanulók személyiségének fejlesztése. Az osztályfőnök személyes felelőssége egy olyan - az iskolai elvárásokhoz igazodó - értékrend kialakítása és elfogadtatása, amely szerint az osztályába járó tanulók egészséges lelki és testi fejlődése megvalósulhat.

Megtervezi, és tudatosan alakítja a közösségfejlesztő programokat. Tanórákon kívüli együttléteket is szervezve, évek során fokozatosan egyre több lehetőséget teremt a diákok önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kifejlődésére. Ezekon a programokon, valamint az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, az osztályfőnök-helyettes, vagy az igazgatóság által kijelölt tanár segítségével.

Megismerve a tanulók családi és szociális hátterét folyamatosan arra törekszik, hogy a szülőkkel együttműködve, az osztályban tanító tanárokkal összhangban végezze nevelő munkáját. Ennek érdekében, a gyermekekkel egyénileg, differenciáltan is foglalkozik, szükség esetén felveszi a kapcsolatot az iskolapszichológussal. A hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett tanulókat segítve együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, gondoskodik számukra szociális, illetve tanulmányi támogatásról.

Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét és rendkívüli teljesítményeit. Kiemelten értékeli azokat a tanulókat, akik az iskolai kötelezettségek mellett az önkéntes munkákban is részt vállalnak. Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli rendszeres tevékenységeiről, és azokban elért eredményeiről is, mint például zenetanulás, sport.

A szaktanárokkal együttműködve orientálja a tanulók fakultációs választásait, a tehetséggondozást és a továbbtanulás irányait.

Az osztályfőnöki órákat az iskolában elfogadott rendszer szerint használja fel a pedagógiai és a nevelési kérdések megvitatására. Előfordulhat, hogy egy-egy osztályfőnöki órát „összevontan”, iskolán kívüli program keretében tart meg, amelyeken több szinten is érvényesítheti nevelési elveit.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A pedagógiai munkát segítő személyek

Könyvtáros: A tanulólétszámunknak megfelelően egy főállású könyvtárost alkalmazunk.

Rendszergazda: Az informatika és az oktatástechnika fejlődése, az informatika tárgy fontossága és az adminisztrációs rendszer gépesítése érdekében két főállású rendszergazdát alkalmazunk. Egyikük feladata még az oktatástechnikai, hangtechnikai, fénytechnikai eszközök logisztikája, karbantartása és üzemeltetése. Hozzá tartozik az iskolai Dokumentációs Műhely vezetése és a rendezvények technikai lebonyolításában résztvevő diákok koordinálása is.

Pszichológus: Diákjaink fejlesztése, esetleges tanulási és egyéb problémáik kezelése, a pályaorientáció, a tanulási technikák fejlesztése érdekében iskolai pszichológust alkalmazunk közösen a Veres Pálné Gimnáziummal.

Laboránsok: A reáltárgyak magas szintű oktatáshoz nélkülözhetetlen a megfelelő előkészítés. Van humán és nyelvi laboránsunk is. Az órákon használt sokszínű tanítási munka mellé képzett és folyamatosan fejlődni képes munkaerő szükséges.

A technikai dolgozók

Alapelvünk, hogy minden rájuk tartozó, rájuk vonatkozó dolgokban számítunk a véleményükre, újításaikra. Folyamatosan szem előtt tartjuk és tartatjuk, hogy az iskolai nevelők közé tartoznak ők is (csak speciális területeken), fontos példát mutathatnak a gyerekeknek a környezetben, a kapcsolattartásban, a kommunikációban.

Konyhások: A tisztaság, a higiénia, a kiszolgálás gyorsasága és udvariassága alapvető fontosságú.

Takarítók: Az iskola tisztaságának és higiéniájának fő felügyelői ők, akiktől alapvetően függ az, hogy a gyerekek milyen környezetet szoknak meg. Valljuk, hogy a tisztaság tisztaságot szül, vagyis mindent meg kell tenniük a kulturált környezetért.

Portások: Tájékozottságuk kulcsfontosságú (és az iskolai munkánkat is segítő), hiszen Ők jelentik az „első lépcsőt” az iskolába betérő idegenek számára. Az iskolai arcukat szempontjából lényeges az informáltságuk, kedvességük, esetleg türelmük.

Gondnok és karbantartó: Mindkét szerep kulcsfontosságú, hiszen nekik kell mindenre figyelni, magukénak érezve az iskolát.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az iskolaorvos

Az egészségnevelés érdekében iskolaorvos és védőnő végzi munkáját intézményünkben.

Diákok

Iskolánk népszerűsége lehetővé teszi azt számunkra, hogy felvételi rendszerünkkel olyan diákok kerüljenek hozzánk, akik megfelelhetnek – és alapvetően meg is felelnek – szellemiségünknek és elvárásainknak.

Ugyanez teszi lehetővé azt is, hogy a beilleszkedni nem akaró diákjainkat, a segítség megadása után, nem kell feltétlenül megtartanunk.

Ezáltal olyan gyerekeket tudunk oktatni és nevelni, akik nyitottak, együttműködők, döntő többségükben tehetségesek, vagyis rajtunk és a közös munkán múlik az, hogy megadjuk nekik a lehetőségeket személyiségük kibontakoztatására, a megfelelő pálya kiválasztásra.

A bejövő diákok közössége

Iskolánk már a leendő tanulóival is a lehető legaktívabb kapcsolatot igyekszik kiépíteni. Az iskolabejárás és a hatosoknak tartott játszóház célja, hogy a leendő diákok megismerjék az iskola épületét, hangulatát és szellemiségét.

Az augusztusi nulladikos tábor pedig lehetőséget biztosít arra, hogy az iskola megkezdése előtt, az iskolaépület keretein kívül ismerkedhessenek meg egymással, a tábort vezető diákokkal és tanárokkal. Így már az első tanítási napon közös élményekkel kezdhetik meg a tanulóéveket egy számukra még új környezetben.

Az első hónap végén tartott gólyatábor és az iskolanapok keretében előadott gólyabáli műsor szintén fontos lépése kezdő diákjaink beillesztésének.

Az osztályközösségek

Bár – szerencsére – sokszor tudjuk bontani a tanítási órákat, a diákközösség legalapvetőbb formálója az osztályközösség. Idejük jelentős részét töltik ilyen kereteken belül, nagyon fontosnak tartjuk tehát, hogyan ismerkednek meg itt a közösségi értékekkel, az együttműködés, együvé tartozás érzésével. Itt tanulhatják meg első lépésben a kommunikáció fontosságát és hatékonyságát, az együttműködés lényegét.

A csoportbontások közösségei

Különleges közösségeket hozhatnak létre a csoportbontások, hiszen gyakran azonos évfolyamokra járó, de különböző osztályokhoz tartozó diákok számára adják meg az egymás megismerésének és az együttműködésnek a lehetőségét. Azért hasznosak, mert csökkenthetik azokat az elzárkózásokat, melyek az évfolyamokon kialakulhatnak az egyes osztályok közösségei között.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az iskola közössége

A jól működő osztályközösséget tartjuk a nagyobb méretű közösségben (iskolában) történő gondolkodás alapvető feltételének. Ennek „folytatója” az iskolai diákönkormányzat (DÖ) is, melynek legfontosabb célja a diákok egyéni és közösségi jogainak és érdekeinek képviselése és védelme. E formális, választott csoport létrejöttének alapvető oka, hogy az egyéni problémák kezelésére a közösség szintjén nyújtson megoldási lehetőséget úgy, hogy az egyéni problémákat képviseli, a nyilvánosság elé viszi, az egyéni érdekeket kollektív érdekké hangolja össze. Ennek pedagógiai szerepe meghatározó, mert miközben egyénekből iskolai szinten is közösséget kovácsol, lehetőséget nyújt a diákoknak arra, hogy érdekeiket artikulálják, képviseljék és problémáikra megoldást találjanak. Ezen problémák, érdekek megfogalmazása közben észrevétlen fejlődik a diákok kommunikációs kultúrája, a véleményformálás és - kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének képessége. Kiváló alkalmat nyújtanak erre a heti rendszerességgel megtartott diákönkormányzati gyűlések, a Házi rend kialakítása és felülvizsgálata, a tantestülettel történő egyeztetések a diákokat érintő kérdésekben.

Az érdekérvényesítés és -képviselet mellett a DÖ részt vesz iskolai szinten a közösségi programok szervezésében, mely tevékenységek során az iskola tanulóiban (és tanáraiban) kialakul a „mi-tudat”, megélhetővé válik az együvé tartozás.

Az iskola igazgatója rendszeres kapcsolatot tart a DÖ vezetésével és a patronáló tanárral. A DÖ minden iskolai alapidokumentumról véleményt mond, javaslatokat tesz, majd az elnöke aláírásával hagyja jóvá az elfogadást.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai kollégiumi diákönkormányzat véleményét ki kell kérni a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál, a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámoló elkészítéséhez, elfogadásához, a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez, az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához, az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához, a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához, az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, az előterjesztést, a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a határidő előtt legalább tizenöt nappal meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

A közösségfejlesztés elengedhetetlen alkalmi és eszközei az iskola hagyományrendszerébe kapcsolódó tevékenységek, ünnepélyek és megemlékezések, melyek az együttléten és a közös (közösségi) élményen túlmutatnak, lehetőségeket adnak egymás más oldalról történő megismerésre, a minket körülvevő világ felfedezésére, a megszerzett tudás elmélyítésére és alkalmazására, valamint a nemzeti önismeret és hazaszeretet elmélyítésére.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az öregdiákok közössége

A gimnázium nem csak jelenlegi diákjaival vállal közösséget, hanem kapcsolatot tart a már érettségizett diákokkal is. Alapvető célunk annak folyamatos tudatosítása, hogy milyen lényeges a szervezett és tervezett kapcsolatépítés és fenntartás. Hisszük, hogy az öregdiákok folyamatos jelenléte azért fontos az iskola életében, mert a jelenlegi diákoknak azt sugallja, hogy ha akarják, az iskola egész életre szóló kapcsolat maradhat számukra.

Azonos érdeklődésen alapuló diákcsoporthok

Rendezők: az iskolai rendezvények lebonyolítását segítik

Kórus: százados hagyományokkal rendelkezik, öregdiák kórusunk is van

Színjátszó csoportok: nincs állandó, egy-egy tanár és színdarab köré szerveződnek

Sportkör: a tehetséggondozás fontos része

Szakkörök: a tehetséggondozás fontos fórumai

Eötvös Diák szerkesztők: majd 100 éves hagyományokkal rendelkezik az iskolai újságunk

Rádiósok: Az iskolarádió működtetői

Társastár: társasjátékokat játszó közössége

Médiások: az iskolai élet megörökítői

Zöld Bizottság: a környezetvédelmi program szervezői

Kórházsulisok: súlyosan beteg gyerekek oktatását segítik

GH-sok: Az Eötvös tábor üzemeltetését segítő diákok

Táborvezetők: A nulladikos-táborok és gólyatáborok tanári munkáját segítő csapat

Tárgyi feltételeink

Alapvetőnek tartjuk, hogy iskolai környezetünk kulturáltságot sugározzon. Egy oktatási-nevelési feladatokat szolgáló intézménynek minden elemében ugyanazokat a célokat és értékeket kell szolgálnia. Ez nemcsak a tanórákon vagy azokon kívül folyó tevékenységekre igaz, hanem a környezetre is.

Mindent megteszünk tehát azért, hogy a tárgyi feltételek a modern kornak megfelelést, az esztétikai harmóniát, a tisztaságot, a hagyományok tiszteletét mutassák.

Osztálytermek

Iskolánkban 29 osztályterem van. Mindenhol mozgatható padok és székek, tanári asztal, tároló szekrények, krétás és filces tábla található. A termekben megvan az internetes kapcsolat lehetősége is. Minden termünk fel van szerelve projektorral és vetítővászonnal, számítógéppel, mikrofonnal, hangfalakkal, távirányítóval, prezenterrel, kamerával.

Szaktantermek

A természettudományok oktatását 9 helyiség segíti.

Kémia előadó (projektorral és vetítővászonnal), labor és szertár-előkészítő.

Biológia előadó (projektorral és vetítővászonnal), labor és szertár-előkészítő.

Fizika előadó (projektorral és vetítővászonnal), labor és szertár-előkészítő.

A művészeti tárgyak oktatását 1 művészeti szaktanterem segíti, projektorral, vetítővászonnal, elektromos orgonával és zongorával.

Az idegen nyelvek oktatását 9 szaktanterem segíti.

A számítástechnika oktatást 4 szakterem segíti.

A testnevelés oktatását 5 szaktanterem segíti.

Az épület harmadik emeletén található 2000-ben épült tornacsarnokunk, mely szabályos röplabda és kosárlabda pályával büszkélkedhet, sőt majdnem alkalmas kézilabda befogadására is. Eredményjelzője folytán másodosztályú mérkőzéseket is tarthatnak itt.

A földszinten található kisebb méretű tornatermünk, mely 1931-ben épült meg.

A belső udvar – borítással – labdarúgásra és egyfalánkos kosarazásra alkalmas.

Az alagsorban található a „dühöngő” és egy pingpong és erősítő terem.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A kreatív oktatást segíti az Eötvös Alkotó Műhely, melynek felszerelése lehetővé teszi a közösségi alkotó munkát, a kreativitás ötleteinek gyakorlati megvalósítását (pl. 3D-s nyomtatók).

Könyvtár

Műemlék könyvtárunk állománya megközelíti a 30 ezer kötetet, legrégebb könyveink a 16. századból valók. DVD állományunk kb. 100 film.

A könyvtár három helyiségéből az egyik olvasóterem, kb. 10 ezer szabadpolcos kötetel, és minden munkaasztalon számítógéppel. Ezt a termet oktatási célokra is használjuk.

A könyvtári anyag teljes számítógépes feldolgozása folyamatban van.

Díszterem és klub

Harmadik emeleten található dísztermünk, melyet szakmai előadásokra, tanácskozásokra és színházi bemutatókra használunk.

Az alagsori klubunkban tartjuk felolvasó estjeinket, közösségi programjaink egy részét, és itt szólnak meg könnyűzenei produkcióink is.

Tanévünk rendje

Alapelvünk az, hogy – bár a tanév rendjét a kormányzat aktuális rendelete szabja meg – igyekezzünk mindent megtenni a központi kereteken belül a legkedvezőbb, legeredményesebb működés érdekében.

Célunk a tanév szakaszokra bontása, ezzel a terhelés és pihenés egyenletesebbé tétele

A tanítási év szakaszai

Tanítási időszakok

Igyekszünk olyan tanítási szakaszokra bontani az évet, melyek nem hosszabbak 8 hétnél. A szakaszok a következők:

Első szakasz – a központi őszi szünet zárja.

Második szakasz – a központi téli szünet zárja.

Harmadik szakasz – az általunk kialakított egyhetes tanítás nélküli munkanapos szünet zárja.

Negyedik szakasz – a központi tavaszi szünet zárja.

Ötödik szakasz – a központi érettségi és az általunk kialakított kirándulás szünete zárja.

Az érettségi szünet idejére szervezzük erdei iskoláinkat, és az érettségi hetére az osztályok kirándulásait. Ezzel egyrészt biztosítunk egy hét szünetet minden diákunk számára, másrészt hosszabb kirándulási lehetőséget az erdei iskolából már kinőtt évfolyamok számára.

Hatodik szakasz – a központi nyári szünet zárja.

Tanítási hetek

Öt napos munkahetekben dolgozunk, és a hatékonyság érdekében a lehetőségek szerint igyekszünk is betartani a teljes hetek rendszerét.

Tanítási napok

A tanítási napok száma a minisztérium által minden évben kiadott rendeletről függ. Alapelvünk, hogy amennyiben elmaradnak valamelyik tanítási napon az órák (ünnepségek, értekezletek stb. miatt), igyekszünk úgy szervezni a napokat, hogy egyenletes legyen az órák pótlása.

A tanév különleges napjai

Alapelvünk, hogy ezek a napok színesítik a tanév hagyományos menetét, sajátossá teszik iskolánk profilját, erősítik hagyományainkat, ezért ugyanolyan fontosak, mint a rendes tanítási napok.

Központi és iskolai ünnepnapok

Meggyőződésünk, hogy minden ilyen esemény növelheti az iskolához való kötődést, az ünnepet készítő közösség összetartozásának tudatát és sikerélményét.

Állami ünnepeink: október 23-a, március 15-e, június 4-e

Megemlékezéseink: október 6-a, holokauszt emléknap, kommunista diktatúra üldözötteinek emléknapja

Saját ünnepeink: őszi diáknapok, Mikulás, szalagavató, Karácsony, iskolánk születésnapja (január 13.), farsang, tavaszi művészeti napok, ballagás.

Témanapok

Az iskola munkatervébe beépítettük a témanapok rendszerét (egy tanévben 5 nap), amelynek tartalmát évfolyamokra lebontva a tanév aktuális helyi rendjében szabályozzuk. A témanapok céljai:

Tovább tagolják az év hagyományos tanítási rendszerét, újdonságot jelentenek.

Az alsóbb évfolyamokon a hagyományos tanítási kereteken túlmutató formákat tudunk alkalmazni.

A tehetséggondozás lehetőségét adják.

Segítik a pályaválasztást.

Külső kapcsolatrendszerünk

Alapvető cél kapcsolatrendszerünk hatékonyságának növelése. Ezt csak úgy érhetjük el, ha kezdeményezők, pontosak, változtatni képesek és felhasználó-központúak vagyunk.

Fontos, hogy széleskörű kapcsolatrendszert építsünk ki, hiszen csak így vagyunk képesek a legtöbbet tanulni, hasznosítani a kapcsolatainkból. Hiszünk abban, hogy csak együttműködéssel képes egy mai iskola a kor szintjének megfelelően működni, az elvárásoknak eleget tenni.

Fontos a kapcsolattartás folyamatossága és tervezettsége és szervezettsége. Ebben nagyon komolyan lehet és kell építenünk a számítógépes kapcsolattartásra, hiszen a forma nem feltételezi a személyes találkozást, és előkészítettebb, rendszeresebbé válhatnak vele a tapasztalatcserék.

A fenntartó

Igyekszünk a zökkenőmentes és folyamatos kapcsolatok kialakítására és fenntartására. Törekszünk az elvárások pontos megismerésére, a fejlesztési tervben megfogalmazottak betartására. Szakmai véleményünk megfogalmazásával a kapcsolatok hatékonyságának növelése a célunk.

Szakmai kapcsolataink

Igyekszünk minél sokrétűbb kapcsolatrendszer kialakítására. A hagyományos kapcsolattartási formák mellett (találkozók, vendégségek, bemutatók) törekszünk a mai kornak megfelelő internetes formát alkalmazni.

Kapcsolataink az oktatási intézményekkel

1. Alapfokú iskolákkal

Természetesen elsősorban azokkal, ahonnan felvételiző gyerekeket várunk. Formák: prospektusok szórólapok, személyes találkozók, internet – honlapok.

2. Középfokú iskolákkal

A Belső Pesti Tankerülethez tartozó gimnáziumok – igeekszünk rendszeres kapcsolatok kialakítására az érdekek közös képvisellete és a sport és kulturális kapcsolatok céljából.

Toldy Ferenc Gimnázium – testvériskolánk, tehát törekszünk a rendszeres kapcsolatokra.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Követő középiskolák – szakmai találkozókra és konzultációkra törekszünk internetes és személyes formában.

Gimnáziumok Országos Szövetsége – a szervezet honlapján keresztül sokféle témát lehet fórum formájában megbeszélni. Az érdekek egyeztetése és képviselése szempontjából nélkülözhetetlen.

ÉGIG – az elitgimnáziumok igazgatóinak rendszeres találkozóját teszi lehetővé

3. Felsőfokú iskolákkal

Természetesen elsősorban azokkal, ahová többségében jelentkezni szeretnének diákjaink. A partnerség kialakítása az egyetemek és főiskolák érdeke is. A SOTE-val már sikerült is a kapcsolat megfogalmazása. Eredményeink alapján felvette velünk a kapcsolatot az ELTE és a BME is.

Kapcsolataink a szakmai szervezetekkel

Pedagógiai Intézetek és más szolgáltatók

Szaktanácsadók és szakértők meghívása a kísérletekhez, vizsgálatokhoz, továbbképzésekhez.

A szervezetekben résztvevő tanáraink rendszeresen tájékoztatják az iskolát az aktuális kérdésekről, feladatokról, eseményekről.

Tantárgyi szervezetek

Több kollégánk aktív tagja a tantárgyuknak megfelelő szervezetnek (pl. Bolyai Társulat), a vezetés támogatja ezt a munkát.

Tankönyvkiadás

Az iskola eddigi hagyományait folytatva (több mint 22 tankönyvünk jelent már meg) igyekszünk a tanárokat újabb könyvek írására biztatni az egyre nehezebb piaci körülmények között is.

Kapcsolatot keresünk a kiadókkal, rendszeresen részt veszünk tankönyvek bírálatában is.

Nemzetközi kapcsolataink rendszere

Igyekszünk már a tanév elején teljes programot kidolgozni, vagyis tényleg rendszerben gondolkodni. Fontos, hogy a résztvevő gyerekek számára egyenletes terhelést alakítsunk ki, a kapcsolatépítés ne menjen az iskolai munka rovására.

A partnerkapcsolatok elsősorban az idegen nyelv tanulását, a népek közötti barátságot, a kultúrtörténeti ismeretek bővítését, a családok életének megismerését szolgálják, egyúttal erősítik Európához tartozásunkat.

Célunk, hogy a rendszer az iskolai élet szerves része legyen, mint mindenki (nem csak a nyelvtanárok) előtt nyitva álló lehetőség.

Nemzetközi hálózat kiépítésére törekszünk a határon túli magyar iskolákkal, a partneriskolákkal (állandó kapcsolatok, közös pályázatok), főleg angol nyelvterülettel, a nemzetközi Diák ENSZ programmal.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az Erasmus-programban is folyamatosan részt veszünk. Folytonos együttműködés a pályázati úton támogatott európai iskolákkal. Jelenleg négy projekt működik, mintegy 20-23 intézménnyel.

Az öregdiákok

Az öregdiákok összetartása és bekapcsolása az iskolai életbe pótolhatatlan szerepet játszik mindenkor iskolánk arculatának megőrzésében.

Alapvető célunk annak folyamatos tudatosítása, hogy milyen lényeges a szervezett és tervezett kapcsolatépítés és fenntartás. Hisszük, hogy az öregdiákok folyamatos jelenléte azért fontos az iskola életében, mert a jelenlegi diákoknak azt sugallja, hogy ha akarják, az iskola egész életre szóló kapcsolat maradhat számukra.

Igyekszünk, hogy az iskolai eseményeken mindig vegyenek részt a szervezet képviselői. A tanári tanévnyitón számoljanak be az éves terveikről, az iskola pedig a programjairól és kéréseiről. Az Eötvös napokon szerepeljenek öregdiákok a sport rendezvényeken, az előadásokon, az élménybeszámolókon, a díjak kiírásában és átadásában, a Ki mit tud? zsűrijében.

A kapcsolattartás digitálisan történik, honlapon keresztül és levelezéssel.

A szülők

A szülőkkal történő együttműködés hatalmas mértékben megkönnyíti az iskolai munkát, ezért alapvető célunk a kapcsolatok erősítése.

Elsődleges célunk a szülők pontos tájékoztatása, vagyis folyamatos információáramlással szeretnénk elérni azt, hogy a szülők mindig kellő mennyiségű információval rendelkezzenek iskolai életünkről.

A Szülői Választmány (SZV), melynek minden osztályból van egy képviselője a legfontosabb döntéshozó szerve a szülők közösségének. Itt lehet a leghatékonyabban érdekeket egyeztetni. Évente háromszor ülésezik.

A Szülői Választmány mellett természetesen fontos az egyes szülőkkal tartott kapcsolat is. Fontos annak érzékeltetése, hogy iskolánk számít a szülők tájékozottságára és pozitív-aktív hozzáállására, s mindent megtesz ennek érdekében. Ezt manapság a számítógépes kapcsolat eredményezheti. Ennek elemei az iskolai honlap, a havi tájékoztató hírlevél és a rendszeres e-mail-es tájékoztatás. Ilyen napi információk jöhetnek az osztályfőnököktől, az igazgatótól, a helyettesektől, a szaktanártól.

Célszerűnek tartjuk a szülői értekezletek minél jobb előkészítését, melyre megint csak az internetes forma a legmegfelelőbb. Cél a megbeszélések hatékonyságának növelése. A fogadóórák kapcsán célunk hozzászoktatni a szülőket az előzetes bejelentkezésre. A hatékonyságot itt is segíti az internetes előkészítés.

Hagyományaink

Egy iskola igazi hagyományait a mélyben – vagyis az eszmei-erkölcsi hagyományokban – kell keresnünk, a többi csupán ennek kivetítődése. Valljuk, hogy bármilyen hagyomány csak úgy hathat igazán, úgy nevelhet, ha érzékelhető mindenki (diák – tanár – szülő – fenntartó) számára. A „láthatóak” közé sorolandó az összes tárgyiasult hagyomány, míg a „láthatatlanok” a szellemben érzékelhetők. A kettő szorosan összefügg egymással, például egy osztálytábló alakja, igényessége sem csak esztétikai élvezetet nyújt, hanem az odafigyelés, egyéniség fontosságát is tükrözi, példát mutat a következő generációknak.

Szellemi örökségünk

Valljuk, hogy ez a témakör is feltételrendszerünkhöz tartozik, hiszen egy iskola szellemiségét a hagyományai alapozzák meg, s ez másfél százados intézményünkre is igaz, mely 1855-ben hatosztályos reáliskolaként kezdte meg tevékenységét. A későbbi időkben lett nyolcosztályos, majd négyosztályos intézmény is, de mindez nem változtatott azon, hogy bizonyos alapelveket kezdettől fogva meghatározónak tartson.

Mindig szem előtt kell tartani a gyakorlatiasságot, a jó értelemben vett életrevalóságot.

„A reáliskola feladata a fiatalságot reális, a gyakorlati élethez szükséges és használható ismeretekkel felszerelni. Ezt olyan mértékben kell megvalósítani, hogy a tanulók az iskolában tanultakat könnyedséggel és biztonsággal tudják alkalmazni az életben. Itt nem használ semmiféle hazug papiros. Minden tanuló egy magára utaló élő bizonyítvány, az életben kell bizonyítani, hogy nem csak ült és öregedett az iskolapadban, hanem valóban hasznosat tanult.” (Részlet Weiser József igazgató iskolamegnyitó beszédéből, 1855)

Olyan szakembereket kell nevelni, akik alapos humán műveltséggel is rendelkeznek.

„Tudjuk, hogy a műveltség nem ismeretek gyűjtésében áll, hanem nem egyéb, mint az ember belső életének oly alakítása, mely őt a legmagasabbra és legnemesebbre képesíti. Ez az alakítás természetesen különböző módon, különböző eszközökkel történhetik és magasabb értelemben mégis egységes lesz. Tehát úgy a klasszikus ókor alapján álló gimnázium, mint a reális ismeretek alapján álló főreáliskola egyformán képes azt az általános műveltséget megadni, melyre a vezető állásokra hivatott embereknek nálunk szükségük van.” (Részlet Kopp Lajos igazgató beszédéből, 1912)

A jó iskola a tanítás mellett minél több szállal igyekszik magához kötni tanulóit.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

„Kopp Lajos igazgató szerint az angol példát kell követnünk, s ezért minél több szállal igyekezett az iskolához kötni a diákokat. A cél az volt, hogy ne csak tanulni járjon a diák az intézménybe, hanem találja meg ott korának minden nemes szórakozását, érvényesülését, szokja meg az iskola révén a társadalmi érintkezést és ebben lássa praktikus alkalmazását azoknak a nemes eszményeknek, amelyeket tanulmányai során megismer. Ennek érdekében az iskola önképzőköri tagozatokat alakított ki, a korszerűség jegyében megalakította a rádiószakosztályt, az iskolai énekkart és zenekart minél több helyen igyekezett szerepeltetni, a sportkört tovább fejlesztette, újból beindította a többnapos kirándulásokat. Újdonságnak számított az iskola színházi életének kezdete, amikor a hangversenyek mellett az iskola diákjai saját darabok adtak elő, saját maguk készítette díszletek között. Az ifjúsági egyesületek száma is nőtt.” (Részlet az iskola 75 éves jubileumi évkönyvéből, 1930)

Az igazi hatékonyságot csak a szülői házzal történő együttes nevelés eredményezheti.

„Az év elején a szülők legnagyobb része nem tekintette a fogadóórát egyébnek, mint alkalomnak, melyen fia tanulmányi előmenetele iránt érdeklődhetik. Legtöbbjének nem az volt az óhaja, hogy a fiú sorsát, magatartását, képességeit vagy fogyatkozását, jellemét és várható jövőjét a tanárral megbeszélje. ... Az év vége felé viszont a tanárok és az élesebben látó szülők útmutatása ráterelte minden jelentkező érdeklődését a helyes feladatra. Már nem ítéleteket vártak a tanártól, hanem a nevelés feladatainak eszmecserejében találkoztak. Az osztályzat kérdése – ez a leggyűlöletesebb kényszerűsége a mai iskolarendszernek – háttérbe szorult és egyre több szó folyt arról, ami a legfontosabb kérdés: a tanuló egyénisége és sorsa. Arról, hogy milyen a tanuló jelleme a szülő és a tanár megvilágításában, milyen a viselete otthon és az iskolában, mik lehetnek a különbségek okai, milyen környezetben tartózkodik, mely dolgok iránt tanúsít érdeklődést, milyen a szellemi teherbírása és mik hatnak előnyösen ambícióira.” (Részlet Nárai Pál tanár fogadóóráról szóló értekezéséből, 1909)

Mint a középiskolák többsége, iskolánk is 1921-ben vette fel egy általa választott híres magyar személyiség nevét, melyről így emlékezett meg az akkori iskolai értesítő: „Iskolánk a jelen tanévtől kezdve a magyar irodalom és politikai történet egyik legkimagaslóbb alakjának, Eötvös József bárónak nevét viseli. Költő és bölcselő, szónok és államférfiú, nemes eszmék lelkes harcosa, iskolaügyünk egyik alapvető reformátora volt, akinek eszméi az egész nemzet közkincsévé váltak. Intézetünk már régibb idő óta kapcsolatban áll a nagy ember nevével, önképzőkörünk ugyanis a 70-es évek óta Eötvös József nevét viseli. Legyen ez az új név a régi, nemes hagyományokat híven ápoló IV. ker. községi főreáliskola ékessége ezentúl is.”

Mindez azért lényeges, mert valljuk, hogy minden iskola természetes törekvése, hogy példát, irányvonalat, magatartásmintát adjon, hogy tanulói büszkéek legyenek arra, hogy hozzá tartoznak. Az azonosulás pedig a gyerekek számára az iskola nevével kezdődik, hisz a névadó szobra előtt mennek el naponta, vannak róla elnevezett diáknapiak és házi versenyek. A névadó erkölcsisége, nézetei, szellemisége szorosan

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

kapcsolódnak a jó iskola fő értékeihez, nevelési céljaihoz, vagyis szellemiségéhez. Mi is tanulóinkat „Eötvös-diákoknak” nevezzük, és úgy érezzük, hogy ezzel ők is büszkén azonosulni tudnak.

Tárgyiasult hagyományaink

Az iskolaépület hagyományai

Ide nemcsak épületünk másfél százados patinája tartozik, hanem a tisztasága, a rendezettsége, a belső dekorációja is. A régi emlékek (tablók, szobrok stb.) éppúgy jellemzik az iskolát, mint a jelenkor emlékei, a hirdetések, a falújságok, az osztálytermek állapota, dekoráltsága.

A bejáratnál található első világháborús emléktábláink, a Ney Ferenc emléktábla és iskolánk híres tanárának, Preysz Móricznak az emléktáblája.

Jellemző műemlékünk az első világháborús áldozatok emlékére állított női szobor, amely a lépcsőházban nyert elhelyezést egy vörösmárvány emléktáblával együtt. Diákhagyomány, hogy a „hölgy” fejének megsimogatása szerencsét hoz az Eötvös-diákoknak aznapra az iskolai felelések, dolgozatok esetén. A szobor egykori diákunk, Ligeti Miklós alkotása.

Az iskola főlépcsőházának falait régi tanárok és diákok emléktáblái díszítik.

A földszinti aulában Eötvös József mellszobra és két emléktáblája található, melyet az idősebb öregdiák korosztály minden érettségi találkozó alkalmából megkoszorúz.

Az első emeleten található iskolánk állandó iskolatörténeti kiállítása. Tablók és tárlók mutatják be a másfél évszázadot. Külön témaként szerepel az itt végzett híres építészeinkről (Steindl Imre, Schulek Frigyes, Lechner Ödön, Alpár Ignác) szóló összeállítás.

Műemlék könyvtárunk – mely eredetileg az igazgató lakása volt az 1800-as években – eredeti könyvszekrényeivel impozáns látványosság. Legrégebbi kötetei a XVI. századból valók, de itt gyűjtjük az iskolánk tanáraihoz vagy diákjaihoz kapcsolódó műveket is.

Az emléktárgyak hagyományai

Félteve őrizzük néhány – a háborús pusztítások után is megmaradt – régi iratunkat.

Összegyűjtöttük az 1930-ban elindított iskolai újságunk összes eredeti példányát.

Összegyűjtöttük a megjelent iskolai évkönyveinket.

A legrégebbi és talán a legbecsesebb emléktárgyunk az iskola 1864-ben felavatott zászlaja és a hozzá kapcsolódó záródísz. Viszontagságos évtizedek után őrizzük az igazgatói irodában mindkét helyreállított tárgyat.

Itt található az iskola emlékkönyve is, melybe az uralkodó, Ferenc József is beírt látogatása alkalmából.

A titkárság őrzi iskolánk eredeti irattartó szekrényét, és a századfordulóról származó vitrines szekrényeket.

A fizika szaktantermünk előtt található az a vitrin, melyben régi fizikai eszközeinket mutatjuk be.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A tantárgyak hagyományai

Igyekszünk olyan tárgyi környezetet teremteni, melyben az adott tantárgy történetére utalhatunk. Ilyenek a szaktantermek elnevezése régi híres diákokról, a termek dekorációja (régiről érdekesekkel, oklevelekkel, öregdiák hírességekkel, régi tanárok képeivel és tevékenységével stb.). A szaktantermek környékének dekorációja (falakon az adott tantárgy hírességeivel, faliújsággal, amin az adott tudományterület legfrissebb hírei jelennek meg), a tantárgyi versenyek arculata (jellegzetes oklevelekkel, versenyfeltételekkel, az, hogy a tanév legkiválóbb munkáit mindig publikáljuk az iskolai sajtóban (újság, rádió, évkönyv), a legkiválóbb tanulók pedig megjelennek a dicsőség-faliújságon, mind azt a hagyományt erősítik, amely arról szól, hogy a tantárgyak komolyan veszik magukat és a diákok teljesítményét. Megmutatják, hogy az adott tantárgy az „életben is jelen van”, kulturális hagyományai is vannak. Motiváló erejük is van, hiszen a diákok sok formában találkozhatnak saját munkáikkal az iskolai életben.

A tantárgyak hagyományaihoz szorosan kapcsolódnak a diákélet kiemelkedő eseményeként számon tartott különböző versenyek. Iskolai kereten belül szinte minden tantárgyból szervezünk házi-versenyt, és igyekszünk a rátermett diákjainkat minden budapesti vagy országos versenyen elindítani.

Az iskolai ünnepek és megemlékezések hagyományai

A köztudat számára elsősorban ezek jelentik a hagyomány fogalmát, ezért egyáltalán nem mindegy, hogyan bonyolódnak le ezek a rendezvények. Valljuk, hogy nem szabad túl sokat „ünnepelni”, és nem szabad rosszul, szív nélkül ünnepelni. Ha ez utóbbi történik, akkor sokkal nagyobb a kár, mint egy elrontott ünnepség.

A tanárok hagyományai

A vezetés feladata olyan légkör kialakítása, melyben a tantestület érzi a folyamatos odafigyelést. Ez kezdődik a belépők különleges bánásmódjával (minél előbb szeretnénk, hogy bekapcsolódhassanak a teljes iskolai munkába, és ennek segítése érdekében mindent megteszünk), az idősebbek tapasztalatainak „begyűjtésén” át a nyugdíjas kollégákkal való törődésig. Az odafigyelés hagyományát nemcsak a tanár és vezető, hanem a tanár és tanár kapcsolatban is érvényre kell juttatni, mert ez nem csak az iskola légkörét javítja, hanem eljut a gyerekekhez is, mint követendő példa. Igyekszünk ezért minél több, az egész tanári kart érintő, programot kialakítani. A tanári karácsony, a nőnap és férfi-nap, a tanári buli, a közös kirándulás, a pedagógus-nap méltóságteljes, de örömteli megünneplése mind-mind idetartozik.

A diákközösségek hagyományai

Az iskolához való kötődés és a közösségi élet fejlesztését segítik hagyományos iskolai közösségeink. A diákönkormányzat, a kórus, a zenekarok, a színjátszó-körök, a táborvezetők, a rendező-gárda, a táborokat segítő GH-sok mind-mind ezt a célt szolgálják.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Egy iskola hagyományőrzésének mindig emblematikus formája az öregdiákok szerepe az iskola életében. A velük történő kapcsolattartás hagyománya a diákok szemszögéből látványos formája lehet a hagyományőrzésnek. Ha ők visszajárnak, akkor biztosan adott valami olyasmit az iskola, ami egész életre szól.

Oktatási tevékenység a tanórákon

Nagy múltú iskolánk a sokéves hagyományoknak megfelelően elsősorban felsőfokú tanulmányokra készít fel. Érettségizett tanulóink többsége sikerrel felvételizik a közgazdasági, a jogi, az orvosi, a bölcsész, a műszaki és a természettudományos felsőoktatási intézményekbe. A gimnáziumunkban folyó oktató-nevelő és pályaválasztásra felkészítő tevékenységnek az a legfőbb jellemzője, hogy sokféle tanulói elképzelés megvalósításához kínál lehetőséget.

Iskolánk 1992-ben átgondolt, alapos előkészítő munka után elsők között indította be a hatosztályos oktatási formát. Azóta a négy- és hatosztályos gimnázium együtt létezik. A hozzánk kerülő diákok egy része már tizenkét éves kora körül érett és alkalmas iskolaváltoztatásra. Az intenzívebb, koncentráltabb középiskolai tanulási és tanítási módszerek hatékonyabb fejlődést tesznek lehetővé számukra. Más részüknek viszont a jól működő, megszokott általános iskolai környezetben maradás és a tizennégy évesen megválasztott gimnáziumi továbbtanulás jelenti az optimális lehetőséget. A két típus létjogosultságát a társadalmi szükséglet igazolja, és pedagógiai tapasztalataink is alátámasztják.

2010-ben indítottuk el az öt évfolyamos képzési formát. Ez a forma lehetővé teszi a hagyományosan magas szintű nyelvi képzés további elmélyítését. Valamint a kötelező érettségi tárgyak alaposabb elsajátítására is módot ad.

Alapvető törekvésünk, hogy az azonos évfolyamra járó tanulók számára minden formában hasonló lehetőségeket biztosítsunk az oktatásban (nyelvtanulás, csoportbontás, fakultáció) és az iskola életének egyéb területein is (szabadidős programok, táborok).

Az iskolánknak vannak közös oktatási és nevelési céljai és ezzel kapcsolatos feladatai. Azt valljuk, hogy minden tevékenységnek ebben az irányban kell hatnia, vagyis a tantárgyak, tagozatok nem önmagukban léteznek, hanem eszközök a közös célok megvalósításában. A tanítás tehát egységes rendszer, és nem tantárgyak egymás mellettsége, versengése.

A hat évfolyamos gimnáziumi képzés

1992 óta minden évben két hat évfolyamos osztály indul. A hat évfolyamos képzés a kiskamaszok életkori sajátosságaira építve, a felesleges tantárgyisméltéseket kikerülve a témakörök, tantárgyak egyeztetésével történő feldolgozás segítségével lehetőséget biztosít nyugodtabb tárgyalási tempóban az érlelési szakaszok megfelelő ütemezésére.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Tanulási szakaszok

Az első két év az alapozó szakasz, melynek céljai a következők: tanulási módszerek elsajátítása, az egyes tantárgyak speciális nyelvezetének, sajátos közelítési módjának megismerése, sokoldalú tapasztalatszerzés (kísérletek, játékok, megfigyelések).

A második két év az orientáló szakasz, melynek céljai a következők: külső késztetés és lehetőségek biztosítása ahhoz, hogy a tanulók érdeklődésük irányát, mélységét kipróbálhassák (választható magyar, illetve matematika plusz 1-1 óra, az érdeklődés és tudásszint szerinti évfolyam szintű csoportbontások, egyéni és csoportos tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök). A lehetőségek felhasználásában fokozódó mértékben építünk a diákok önálló döntésére, felelős, értelmes közreműködésére.

A harmadik két év a fakultációs szakasz, melynek céljai a következők: ebben a két évben az előkészített pályaválasztási elképzelések szerint évfolyam szinten kialakított csoportokban a kétszintű érettségire történő céltudatos és intenzív előkészítés folyik.

Az óraterv alapelvei

Végig bontott csoportokban tanítjuk a matematikát, az alsóbb évfolyamokon a magyar nyelvtant és lehetőség szerint a kísérletezést igénylő tárgyakat.

Iskolánkban a két idegen nyelv tanulása kötelező. Az első nyelvet hat éven át, a másodikat az utolsó négy évben tanulják a tanulók. Az első nyelvből célunk a nyelvvizsgaszintű tudás, amit a szorgalmas diákok az iskolánkban biztosított körülmények között el is érnek. (Itt jegyezzük meg, hogy az emelt szintű, jeles eredményű nyelvi érettségi középfokú állami nyelvvizsgálóval egyenértékű. Egy nyelvből kötelező érettségi vizsgát tenni.) Másfél osztályban az angol és fél osztályban a német nyelv közül lehet első nyelvet választani, az utóbbit csak haladó szinten. Első idegen nyelvként javasoljuk az általános iskolában korábban tanult nyelv folytatását. Második nyelvként az angol, német, latin, orosz, francia, olasz közül választhatnak diákjaink. Ezen nyelvek órái évfolyamszinten bontottak (mindenkinek ugyanakkor van a nyelvórája), ez lehetővé teszi, hogy a választott nyelvet mindenki a tudásszintjének megfelelő csoportban tanulja. Az idegen nyelvek tanításának hatékonyságát növeli a magyar nyelv kiscsoportos oktatása a 7. és 8. osztályban, az átlagosnál magasabb idegen nyelvi óraszámok, valamint az, hogy 7. és 8. osztályban csak az első idegen nyelvet tanítjuk.

Az óraszámok

Hat évfolyamos osztályok

Tantárgy	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar	3/3	4/1	3/3	4	4	4
1. nyelv	4/4	4/4	4/4	3/3	4/4	4/4
2. nyelv	–	–	3/3	3/3	3/3	3/3
Matematika	4/4	3/3	3/3	3/3	3	3

**A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

Állampolgári ism.	–	1	–	–	–	1
Erkölcstan/hittan	1	1	–	–	–	–
Történelem	2/2	2/2	2	2	3	3
Társadalomism.	–	–	–	–	fakt.	fakt.
Fizika	2/2	1/1	2	3	választható	választható
Technika és terv.	–	1/1	–	–	–	–
Kémia	2/2	1,5/1,5	2	2	választható	választható
Biológia	1/1	2/2	2/2	3/3	választható	választható
Földrajz	2	1	2	1	választható	választható
Ének-zene	1	1	1	1	választható	választható
Vizuális kultúra	1	1	1	1	választható	választható
Dráma	téma héten	–	–	–	–	–
Művészetek	–	–	–	–	1	1
Digitális kultúra	1/1	1/1	2/2	1/1	2/2	választható
Testnevelés	3	3	3	3	3	3
Választható (magy./mat.)	–	–	1	1	–	–
Kötelezően választott érettségi tárgy	–	–	–	–	4	4
Szabadon terv. óra	–	–	–	–	5	6
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Összesen órarendben	28	28	32	32	33	33
Tömegsport	2	2	2	2	2	2

A négyévfolyamos gimnáziumi képzés

Sokéves hagyományainknak megfelelően elsősorban egyetemi vagy főiskolai továbbtanulásra készítünk fel. Érettségizett tanulónk döntő többsége sikerrel felvételizik a közgazdasági, a jogi, a bölcsész, az orvosi, a műszaki és természettudományos felsőoktatási intézményekbe, akár közép- akár emelt szinten letett érettségijével. Ehhez kapcsolódóan fontosnak tartjuk, hogy minden diákunknak

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

minél tovább fenntartsuk a pályaválasztás eldöntésének lehetőségét, vagyis minél szélesebb műveltségű, sok irányban nyitott felnőttek képzése a célunk.

Tanulási szakaszok

Az első két év a tantárgyakkal való ismerkedést, a pályaorientációt szolgálja.

Az utolsó két évben minden tanulónknak lehetővé tesszük, hogy a pályaválasztásának megfelelő, kétszintű érettségire felkészítő foglalkozásokon vehessen részt

Az óraterv alapjai

Végig bontott csoportokban tanítjuk a matematikát, az alsóbb évfolyamokon a magyar nyelvtant és lehetőség szerint a kísérletezést igénylő tárgyakat.

Az egyetemek elvárásának megfelelően iskolánk minden tanulója két idegen nyelvet tanul. Az első nyelv az angol vagy a német. Angolból legalább öt különböző szintet tudunk biztosítani, németből csak haladó szintet indítunk. Első nyelvet minden tagozaton emelt óraszámban tanítunk, s ez lehetővé teszi, hogy - kellő szorgalommal - bármelyikük sikeres érettségi vizsgát és nyelvvizsgát tehessen.

Iskolánk második idegen nyelvként angol és német, valamint kezdő francia, latin, olasz és orosz nyelvi csoportokat indít. Felvett tanulóink az általános iskolában tanult nyelvet akár első akár második nyelvként folytathatják. Két idegen nyelv kezdő szintű tanulását nem támogatjuk.

Az osztályprofilok különbségei

A négyévfolyamos osztályaink típusai között abban lehetnek különbségek, hogy a profilnak megfelelően bizonyos tárgyakat

magasabb óraszámban,

bontott csoportban,

sajátos tananyaggal és módszerekkel tanítunk.

A emelt matematika-magasabb nyelv tagozatos osztályunkba (C-osztály) elsősorban a matematika és a nyelvek iránt érdeklődő, közgazdasági, külkereskedelmi, műszaki, informatikai pályára készülő tanulók jelentkeznek. Mind a matematika, mind az angol vagy német nyelv magasabb óraszámban, és nagyobb anyagmennyiségben nyújt lehetőséget a széleskörű ismeretek elsajátítására.

A várható pályaorientáció miatt a 9-10. évfolyamon több történelem órát, és bontott természettudományos órát biztosítunk.

A emelt természettudományos-magasabb nyelv tagozatos osztályunkba (D-osztály) olyan diákok jelentkeznek, akik többet szeretnének foglalkozni a fizikával, biológiával, kémiával, és orvosi, környezetvédelmi, műszaki pályára készülnek. A magasabb óraszám és a bontott csoportok következtében diákjainknak lehetőségük nyílik sok kísérlet elvégzésére, a természet törvényeinek alaposabb megismerésére, a kor követelményeinek megfelelő természettudományos gondolkodás kialakítására. Az itt elsajátított ismeretekkel segítséget nyújtunk a hétköznapi élet jelenségeinek értelmezéséhez, a környezettudatos magatartás kialakításához. A

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

természettudományos nevelést magasabb óraszámú matematikaoktatással segítjük elő.

A korszerű művelődési igényeknek megfelelően ebben az osztályban is emelt óraszámokban oktatjuk az első (angol vagy német) idegen nyelvet.

A emelt humán-magasabb nyelv tagozatos osztályunkba (F-osztály) elsősorban a bölcsész, jogi, tanári és művészeti pályára készülő tanulók jelentkezését várjuk.

A jelentkezők a tantárgyi követelmények teljesítése mellett tantárgyi integrációban kultúrtörténeti tanulmányokat is folytatnak. Ezeket a középiskolában újszerű tartalmakat új módszertan segítségével (csoportmunka, kooperatív munka) és újszerű módszerek (prezentációkat tartalmazó kiselőadások, projektmunkák) elsajátításával végzik a diákjaink. Emellett az osztály a magyar és a történelem tárgyat tanulja emelt óraszámokban.

Az említett tárgyak mellett a diákok bontott csoportban ismerkedhetnek a művészeti tárgyakkal (énekek és zenetörténet, vizuális kultúra és művészettörténet). A kultúrtörténeti tanulmányok elmélyítése érdekében a teljes osztálynak a tanítási órákon kívül rendszeresen kötelező múzeumi programokat, színház- és koncertlátogatásokat szervezünk. Ezeket a programokat a tanterv szerves részeként kezeljük.

A C négyosztályos képzés óraszámjai

Tantárgy	9.	10.	11.	12.
Magyar	4/1	4	4	4
1. nyelv	4/4	4/4	4/4	4/4
2. nyelv	3/3	3/3	3/3	3/3
Matematika	5/5	5/5	3	3
Állampolgári ismeretek	–	–	–	1
Történelem	2	2	3	3
Társadalomismeret	–	–	fakultáción	fakultáción
Fizika	2/2	3/3	választható	választható
Kémia	1/1	2/2	választható	választható
Biológia	3	2	választható	választható
Földrajz	2	2	választható	választható
Ének-zene	1	1	választható	választható
Vizuális kultúra	1	1	választható	választható
Dráma	–	–	választható	választható

**A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

Média	–	–	választható	választható
Művészetek	–	–	1	1
Digitális kultúra	2/2	1/1	2/2	választható
Testnevelés	3	3	3	3
Kötelezően választott érettségi tárgy	–	–	4	4
Szabadon tervezhető óra	–	–	5	6
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen órarendben	34	34	33	33
Tömegsport	2	2	2	2

A D négyosztályos képzés óraszámai

Tantárgy	9.	10.	11.	12.
Magyar	3/3	4	4	4
1. nyelv	4/4	4/4	4/4	4/4
2. nyelv	3/3	3/3	3/3	3/3
Matematika	3,5/3,5	3/3	3	3
Állampolgári ismeretek	–	–	–	1
Történelem	2	2	3	3
Társadalomismeret	–	–	fakultáción	fakultáción
Fizika	2,5/2,5	4/4	választható	választható
Kémia	3/3	2/2	választható	választható
Biológia	3/3	3/3	választható	választható
Földrajz	2	2	választható	választható
Ének-zene	1	1	választható	választható
Vizuális kultúra	1	1	választható	választható
Dráma	–	–	választható	választható
Média	–	–	választható	választható
Művészetek	–	–	1	1
Digitális kultúra	2/2	1/1	2/2	választható
Testnevelés	3	3	3	3
Kötelezően választott érettségi tárgy	–	–	4	4

**A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

Szabadon tervezhető óra	–	–	5	6
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen órarendben	34	34	33	33
Tömegsport	2	2	2	2

Az F négyosztályos képzés óraszámjai

Tantárgy	9.	10.	11.	12.
Magyar	5/5	5/5	4	4
1. nyelv	4/4	4/4	4/4	4/4
2. nyelv	3/3	3/3	3/3	3/3
Matematika	3/3	3/3	3	3
Állampolgári ismeretek	–	–	–	1
Történelem	3/3	3/3	3	3
Társadalomismeret	–	–	fakultáción	fakultáción
Fizika	2	3	választható	választható
Kémia	1/1	2	választható	választható
Biológia	3	2	választható	választható
Földrajz	2	2	választható	választható
Ének-zene	1/1	1/1	választható	választható
Vizuális kultúra	1/1	1/1	választható	választható
Dráma	–	–	választható	választható
Média	–	–	választható	választható
Művészetek	–	–	1	1
Digitális kultúra	2/2	1/1	2/2	választható
Testnevelés	3	3	3	3
Kötelezően választott érettségi tárgy	–	–	4	4
Szabadon tervezhető óra	–	–	5	6
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen órarendben	34	34	33	33
Tömegsport	2	2	2	2

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az ötévfolyamos gimnáziumi képzés

Angol-német tagozatos osztályunk (NY-E-osztály) 5 éves képzést nyújt. Olyan diákok jelentkezését várjuk, akik a nyelvek, azokhoz kapcsolódó kultúrák és tudományok, illetve a nemzetközi tanulmányok iránt különösen érdeklődnek, felsőfokú tanulmányaikat bármely szakterületen (részben) idegen nyelven vagy valamelyik külföldi egyetemen szeretnék folytatni.

Ebben a speciális nyelvi osztályban a diákok két csoportra bontva tanulják mindkét nyelvet: az egyiket haladó, a másikat kezdő szintről indulva. Az első, azaz a nyelvi előkészítő évben a tanulók heti 18 órában a két idegen nyelvvel foglalkoznak, emellett informatikát és egyéb közismereti tárgyakat (pl. magyar, matematika, természettudományok) tanulnak. A következő évtől tanulmányuk igazodik a négyéves képzéshez, az óraterv és a további tanítási szakaszok megfelelnek a négyéves képzésnél leírtaknak, de a két idegen nyelvet a következő 4 évben továbbra is nagyobb óraszámban tanulják. Célkitűzésünk mindkét nyelv esetében a felsőfok elérése, informatikából a felsőfokú tanulmányokhoz szükséges tudás készség szintű elsajátítása.

Az iskola hagyományainak megfelelően biztosítani kívánjuk, hogy tanulóink bármely általuk választott tantárgyból képesek legyenek az emelt szintű érettségi vizsga eredményes letételére, a többi tárgyból pedig a lehető legjobb eredménnyel teljesítsék a középszintű érettségi vizsga követelményeit. Ennek érdekében a 11. és a 12. tanévben tanulóink csatlakoznak gimnáziumunk négy osztályos fakultációs rendszeréhez, a választható tárgyak sorát kibővítjük az angol és német célnyelvi civilizáció tantárgyakkal, amelyeket diákjaink érettségi tárgyként is választhatják. A jelentkezők nyelvi felkészültségükről a szóbeli vizsga keretében adnak számot. A jelentkezés feltétele az angol vagy német nyelv legalább középhaladó szintű (B1) ismerete.

Az Ny-E ötosztályos képzés óraszámai

Tantárgy	0.	9.	10.	11.	12.
Magyar	1/1	3,5/3,5	4	4	4
1. (haladó) nyelv	8/8	4/4	4/4	3/3	3/3
2. (kezdő) nyelv	10/10	5/5	5/5	4/4	4/4
Matematika	2/2	3,5/3,5	3/3	3	3
Állampolgári ismeretek	–	–	–	–	1
Történelem	1	2	2	3	3
Társadalomismeret	–	–	–	fakultáción	fakultáción
Fizika	0,5/0,5	2	3	választható	választható

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Kémia	0,5/0,5	1/1	2/2	választható	választható
Biológia	–	3	2	választható	választható
Földrajz	–	2	2	választható	választható
Ének-zene	–	1	1	választható	választható
Vizuális kultúra	–	1	1	választható	választható
Dráma	–	–	–	választható	választható
Média	–	–	–	választható	választható
Művészetek	–	–	–	1	1
Digitális kultúra	3/3	2/2	1/1	2/2	választható
Testnevelés	3	3	3	3	3
Kötelezően választott érettségi tárgy	–	–	–	4	4
Szabadon tervezhető óra	–	–	–	5	6
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Összesen órarendben	30	34	34	33	33
Tömegsport	2	2	2	2	2

Iskolánk választott kerettantervei:

NAT2012 kimenő rendszerben. Záródik a 2024-25-ös tanévben.

NAT2020 (A 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben):

5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet mellékletei alapján készült: Kerettanterv az általános iskolák 7-8. évfolyamára, valamint a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára,

Választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Idegen nyelvek

A belépő négy évfolyamos gimnáziumi tanulók választhatnak nyelvet a második nyelvek közül. Két nyelvet kell megjelölniük, ebből az egyiket kapják meg az iskolai humánpolitikai szempontok alapján.

A hat évfolyamos gimnáziumi tanulók esetében mindez a nyolcadik év végén történik meg, mert az első két évben csak egy nyelvet tanulnak.

Fakultációk

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A hat évfolyamos gimnáziumi tanulók a 9. és 10. évfolyamon választhatnak kiskultációt (magyar, matematika, fizika, kémia), melyben megerősíthetik érdeklődésüket. A magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgyak esetében ez a választás óraszám növekedéssel is jár.

Tizedik évfolyam után választhatók a fakultációs tárgyak a meghirdetett elvek alapján. Az alábbiak közül legfeljebb négy tantárgy választható: magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, biológia, fizika, kémia, földrajz, digitális kultúra, vizuális kultúra, művészet, jelenismeret, közgazdasági és pénzügyi alapismeretek, családi életre nevelés). A fakultációs órákon a diákok emelt óraszámú csoportban tanulják a választott tárgyat.

A fakultációk meghirdetésekor felsoroljuk a tantárgyakat várhatóan oktató pedagógusok nevét. A foglalkozást ténylegesen vezető pedagógus a tantárgyfelosztásban kerül megjelölésre.

A választásukat a tanulók digitális felületen rögzítik.

Fakultáció leadására csak a tanítási év végén (május 31.), jóváhagyott, írásbeli, indokolt méltányossági kérelem alapján van mód.

Tankönyvek és tanulmányi segédesszközök kiválasztásának elvei

A tanulás-tanítás folyamatában fontos szerep jut a tankönyveknek, munkafüzeteknek és más tanulmányi segédleteknek, amelyek az eredményességet növelik.

Különösen fontos ezek körültekintő, jó kiválasztása, ha figyelembe vesszük célkitűzésünket: az öntevékenység igényének és képességének fejlesztését.

Nagy felelősséget jelent az egyes szaktanári munkaközösségeknek a minden szempontból legmegfelelőbb tankönyvek és tanulási segédletek megtalálása és kiválasztása.

A tanulmányi segédletek és tankönyvek kiválasztása a hatályos jogszabályi előírások adta keretek között történik.

A kiválasztásnál a következő alapelvek érvényesülnek:

korszerű ismereteket tartalmazzon

megfeleljen az adott tantárgy vizsgakövetelményeinek

nyelvezete, tagoltsága igazodjon a korosztály és képzési szint sajátosságaihoz

segítse a megértést és rögzítést jó szemléltető ábrákkal, táblázatokkal, grafikonokkal, képekkel és a lényeges részek kiemelésével

adjon lehetőséget az ismeretek témakörönkénti összefoglalására, rendszerezésére és az önellenőrzésre

biztosítsa az önálló gyakorlás lehetőségét

a gyengébb tanulók számára a felzárkózást segítse

a jobb tanulóknak adjon módot arra, hogy próbára tehessék tudásukat

kivitele, nyomdatechnikája legyen esztétikus

kötése legyen tartós

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A tankönyveket, tanulmányi segédleteket az azonos tantárgyat tanítók egyénileg választják ki.

A szülők tájékoztatása az előírt tankönyvekről minden évben a végleges megrendelés előtt történik.

Helyi sajátosságok:

Az intézmény a könyvtárállomány fejlesztésekor fő szempontként határozza meg a könyvtári állomány széles körű hozzáférhetőségét és használatát a nevelőtestület és diákok számára

Az intézmény biztosítja a szociálisan rászoruló tanulók számára a tankönyvek hosszú lejáratra szóló kölcsönzési lehetőségét

Az informatikai háttér biztosításával folyamatosan építjük ki és fejlesztjük a digitális tananyag használatát a tanítási-tanulási folyamatban.

Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés iskolánkban 3 + 2 órában valósul meg. Az órarendbe heti 3 testnevelés óra kerül be, ezen felül a diákoknak igazolni kell még 2x45 perc, azaz 1,5 óra mozgást. Lehetőségük van erre iskolán belüli tömegsportok keretében, az iskola Kék Túra szakkörének rendszeres látogatásával, illetve külső egyesületek vagy egyéb sportolási lehetőséget nyújtó létesítményekben (uszoda, fitness, lovarda stb.) végzett testmozgással. A 12. évfolyamon a leterheltség miatt a szalagavatóig a próbákat is elfogadjuk.

A diákok a megfelelő igazolások határidőre történő bemutatásával a tömegsport foglalkozásokon való részvétel alól mentesülnek.

A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése

A kötelező vizsgatárgyakon túl az intézmény vállalja, hogy a helyi tanterv szerint az intézményi óratervben szereplő azon tárgyakból, amelyekből szervezhető érettségi vizsga, felkészíti a tanulókat a középszintű vizsga szintjén.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásai

A nappali tagozatos középiskolai oktatás a tananyag tanórai, tanórán kívüli és otthoni foglalkozás keretében történő feldolgozását követeli meg.

A kompetenciaalapú oktatás és az egyéni fejlesztés is megköveteli, hogy több oldalról közelítsük meg a tananyagot, növekedjen a tanulásra fordított idő, lehetőség legyen a tanultak aktív és önálló alkalmazására. E nélkül nem képzelhető el a bevésés, a jártasságok kialakulása, az ismeretek rendszerbe foglalása.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A rendszeresség a tananyag elsajátítása mellett személyiségformáló eszköz is, a munkára nevelésben és a hasznos tevékenységre való szoktatásban az otthon elvégzendő tanulmányi munkának nagy szerepe van.

A tanórán kívüli és otthoni tanulmányi tevékenység keretében egészíthetők ki a tanórán elsajátított ismeretek, bővíthető a tanuló világlátása, illetve nagyobb anyaggyűjtést megkívánó házi dolgozatok, projektmunkák elkészítéséhez ez elengedhetetlen.

Alapelvek:

Tanulóink tanórán kívüli, illetve otthoni munka során elvégzendő szóbeli és írásbeli feladatokat kapnak, amik a tananyag gyakoroltatását, elmélyítését, alkalmazását, illetve bővítését szolgálják.

A szaktanár a házi feladat kijelölésekor meghatározza a feladatra vonatkozó követelményeket, pl. az írásbeli terjedelmét és az adott feladat értékelésének szempontjait, a tanulói teljesítménybe való beszámításának módját.

A szaktanár a tanórán kívüli keretben zajló ismeretszerzéshez kapcsolódó feladatokat is szervezhet: pl. múzeumi órák, kiállítások, kirándulások, ismeretterjesztő előadások, amik kapcsán előzetes, utólagos írásbeli, szóbeli és interaktív feladatok is adhatók.

Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontásokra az intézményi óratervekben rögzített módon tudunk lehetőséget biztosítani.

Törekszünk arra, hogy minden olyan esetben, amikor a tanítási módszerek hatékonysága ezt kívánja, lehetőséget adjunk a csoportbontásban történő tanulásszervezéshez.

Oktatás és nevelés a tanítási órákon kívül

Valljuk, hogy a tanításon kívüli programok nélkülözhetetlenek egy iskola életében, mert a következő nevelési célokban segítenek:

A tehetség kibontakoztatásának nagyon fontos fórumai, hiszen itt mindenki megmutathatja, hogy mit tud, így sokkal árnyaltabb képet kaphatunk diákjainkról.

Ezek a programok nagyban elősegítik tanulóink (későbbi öregdiákjaink) iskolai kötődését, melyet hitünk szerint az ilyen típusú események is megalapoznak.

Aktivizálja, alkotóvá teszi diákjainkat, amit a tanórák nagy csoportlétszáma és haladási tempója sokszor nem tesz lehetővé.

Ezzel ösztönözhetjük tanulóinkat arra is, hogy érdeklődjenek egymás teljesítménye iránt, vagy akár közösen alkossanak.

Az egyes osztályok által szervezett események tovább erősítik az osztályközösséget.

A programok segítik a tagozataink munkáját is.

Mivel igyekszünk minél több esetben a szülőket és az öregdiákokat is bevonni az eseményekbe, így ez erősíti iskolánk és a szülők, iskolánk és a végzett diákok közötti kapcsolatokat is.

Az iskolán belüli délutáni tevékenységek

Célunk, hogy a már most is létező sokszínű programjainkat egy hagyományossá váló délutáni programsorozattá fűzzük össze. Törekszünk arra, hogy a különböző programtípusok azonos időpontban – kiszámíthatóan – legyenek, így diákjaink is előre tudjanak tervezni.

Fontos elemnek tartjuk, hogy a szülőknek egyértelmű képük legyen a programokról, és minél több esetben vegyük igénybe az ő segítségüket is.

A programok vezetője és felügyelője a szabadidő-szervező, aki mellett egy tanárokból álló csapatot igyekszünk kialakítani, akik szervezik a délutáni tevékenységeket.

Bázisok

Fontos az állandó „bázisok” kialakítása, melyek lehetővé teszik a diákjaink számára a folyamatos délutáni iskolai jelenlétet (ezekből lehet ellátogatni az alkalmi programokra).

Iskolai klub – Az iskolai délutánok első (legfontosabb) bázisává szeretnénk tenni.

Iskolai könyvtár – A számítógépekkel felszerelt könyvtár lehet a másik bázis.

Tanulószoa – A hetedik, nyolcadik, kilencedik évfolyamon sok diák és szülő igényli azt a segítséget, amit egy jól működő tanulószoa tud nyújtani a gimnáziumi tanulási módszerek elsajátításában, a tanítás utáni idő hasznos eltöltésében. Ez a helyszín lehet a programok harmadik bázisa.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Állandó programok

Filmklub – A média oktatását segíti, hiszen a filmnézést közös megbeszélések követik. Célunk, hogy ne csak művészfilmek vetítése történjen, hanem más tantárgyak is tartsanak filmklubot (pl. ismeretterjesztő biológiai, történelmi, földrajzi, sport-filmek). Fontosnak tartjuk, hogy a jövőben a diákok által készített munkák is terítékre kerüljenek.

Előadássorozatok – A tantárgyak oktatását segíthetik, hiszen az órákon elhangzó tananyagok érdekesebb részeinek, a kor újdonságainak bővebb megbeszélése itt történhet meg. Itt is fontosnak tartjuk, hogy diákjaink is jelenjenek meg előadóként. Már sok éve létező sorozatunk a Költők és kora, melyben eddig több mint 50 híres művész jelent meg, Esterházy Pétertől Varró Dánielig.

Sportolási lehetőségek – A délutáni mozgás az egészségnevelés szerves része (házi kosárlabda, foci és röplabda bajnokságunk is van), de a fejlesztés részeként igyekszünk még több diákunkat rávenni a tömegsportban való részvételre, és az iskolai bajnokságokon történő indulásra.

Tánc-klub – Pillanatnyilag alkalmi esemény, de szeretnénk rendszeressé tenni. Szintén az egészségnevelés szerves része, javítja diákjaink mozgáskultúráját (ezen keresztül önbizalmát és tartását is), ráadásul előkészítheti a szalagavatós produkciók gyakorlását is.

Szakkörök – Évente átlagosan 30-35 szakkört indítunk, melyek kiválóan alkalmasak a tehetséggondozásra. Célunk a jövőben olyan kreatív-gyakorlati szakkörök indítása, melyeken diákjaink manuálisan készíthetnek valami maradandót, megtanulhatják a kézi munka becsületét, megmutathatják kreativitásukat.

Beszélgetések, vitadélutánok – A jelenleg csak szórványosan működő események rendszeressé tétele azért fontos, mert az egyik legérdekesebb és leginkább nevelő hatású délutáni programunk lehet. Alkalmas ugyanis alapvető „értelmiségi-ismeretek” megtanulására (rendszerem a gondolataimat, a témánál maradok, képes vagyok összeszedetten és érthetően fogalmazni, meghallgatom és megértem a másikat, a felvetett kérdésre felelek stb.) és gyakorlására.

Az iskolán kívüli tevékenységek

Mindent megteszünk azért, hogy tevékenységeink ne korlátozódjanak az iskola épületére, ezért igyekszünk minél többször kilépni az ódon falak közül.

Hogy egyik tanulónknak se kelljen kimaradnia ezekből a programokból, iskolai alapítványaink és pályázatok útján próbálunk minél hatékonyabb anyagi segítséget nyújtani.

Szorosan a tanításhoz kötődő programok

Minden tantárgyunk igyekszik megfogalmazni tantervében azt, hogy milyen iskolán kívüli programokat szeretne beépíteni a tanításba. A kiállítások, a múzeumok és egyéb látogatások (üzemek, kutatóintézetek, állatkert stb.) rendszeresen ismétlődnek iskolánkban.

Kirándulások

Kirándulásaink döntő többsége sikeres és jó hangulatú, tapasztalatokban gazdag. Az évi hivatalos kirándulásokon kívül sok tanárunk viszi osztályát ilyen programokra. Ez lehet egy karácsonyi évvégzés vagy nyár eleji tanévvégzés, de külföldi – olasz, francia, német Benelux – nyári tanulmányi kirándulás is.

Nagyon figyelünk arra, hogy a kirándulások az adott évfolyamnak és osztályprofilnak a legmegfelelőbbek legyenek. Hosszú távú célunk az, hogy közösen próbáljuk megfogalmazni azt, hogy tanulmányi ideje alatt milyen magyarországi tájegységekre kellene eljutnia minden diákunknak.

Táborok

Büszkék vagyunk arra, hogy nagyon sok táborunk van, ez iskolánk egyik fő vonzereje. Minden évben tanulóink majd fele részt vesz a téli -, a sí -, a nulladikos -, a gólya -, a tanulmányi - és a sport táborokban, a vízi-túrákon és kerékpártúrákon, a külföldre szervezett kulturális tanulmányutakon. Diákjaink tanévenként átlag 7-8 napot táborigazgatnak, így a táborozási napok száma kb. 4900.

Sok kreatívan gondolkodó tanárunk szervezi ezeket (évente majd 35-40 fő!), akik ezzel nagyban hozzájárulnak diákjaink minél jobb megismeréséhez, a tanításon kívüli neveléshez is.

Egyik legfontosabb táborunk a félévszázados, iskolánk által alapított és fejlesztett balatonfenyvesi Eötvös-tábor, amely ma is nevelési céljaink megvalósításának egyik alapvető terepe.

Két tábort is tartunk minden nyáron.

Az első egy tanulmányi tábor, melynek célja az iskolában tanultak elmélyítése, a hagyományos tanítási környezetből kilépve speciális formában történő megismertetése. Fontos, hogy a tábor „együtt-működjön”, legyenek olyan programok, amik összekötik az egyes csoportok tevékenységét.

A második elsősorban közösségépítő tábor, melynek célja az egyes iskolai csoportok munkájának és együttműködésének elmélyítése, az elkövetkezendő tanév nagyobb feladataira való intenzív felkészülés (pl. kórus, színpártvezetők, diákönkormányzat).

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A tábor célja továbbá tanulóink munkára nevelése, amelyet az építő- és bontótáborokban, valamint a nyári GH-feladatok ellátásában valósítunk meg.

Erdei iskolák

Az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célok (környezeti és egészségnevelés, az iskolában elsajátított elméleti anyag gyakorlati alkalmazása – csillagászat, néprajz stb. – és a közösségépítés) kívánatossá teszik, hogy a belvárosi körülményekből kilépve, a természetben is foglalkoztassuk diákjainkat. Ezért az osztályok szülői közösségével egyetértésben – amennyiben a szülők vállalják a konszenzusra épülő költségeket – javasoljuk a 7. és 8. évfolyamokon, valamint a belépő 9. évfolyam osztályaiban erdei iskolák szervezését.

Ezeket a táborokat igyekszünk minél jobban kihasználni oktatási és nevelési céljaink érdekében, és igyekszünk folyamatosan újrafogalmazni azt, hogy a változó időben mit várunk el ettől a „műfajtól” (pl. az osztályközösség végleges megerősítése, a csapatépítés, a tantárgyi kooperáció gyakorlása, az adott év anyagainak összefoglalása, a sajátos körülmények kihasználása – gyakorlati tanulás lehetőségei).

Értékelési rendszerünk

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A hatékony ellenőrzéshez és értékeléshez tervek, célok és sikerkritériumok, jól megválasztott módszerek kellene, hiszen csak ezekhez viszonyítva tudunk hatékonyan értékelni. Honnan indulunk, hogyan megyünk, hová szeretnénk eljutni? Ha ezek hiányoznak, akkor a légüres térben marad az egész.

Természetesen ez az iskolai munkánk alapvető területe is, mindennél fontosabb a visszacsatolás a diák és a tanár számára egyaránt. Itt is alapvető megtudni, hogy iskolai munkánkkal mit szeretnénk elérni és ez mennyiben sikerült.

Közösen kell nagyon egyértelműen megfogalmaznunk, hogy „milyen gyerekeket” akarunk nevelni a képzési idő folyamán, és folyamatosan ellenőriznünk azt, hogy a lehető legjobban szolgáljuk-e ezeket a célokat.

Egy iskola munkájának minőségét alapvetően meghatározza a diákok értékelésének tudatossága, rendszeressége és differenciáltsága. Olyan iskola vagyunk, ahol a diákok motiváltak, alapvetően szeretnek tanulni, vágnak a jó eredményekre és tudásuk megmutatására, kíváncsiak a tanáraik véleményére munkájukkal kapcsolatban. Ez tehát könnyíti helyzetünket.

Két tényező, a kimeneti követelmények és saját követelményeink határozzák meg iskolánk belső értékelési rendszerét. Az ezekhez való alkalmazkodás szükségszerű, hiszen – bármit is gondolunk - diákjaink fő célja, hogy továbbtanulhassanak, vagyis sikeresen felvételizhessenek. A mi saját céljaink természetesen lehetnek ennél „magasabb rendűek”, de az elsőt mindenképpen teljesítenünk kell.

Alapvető annak a tudatosítása, hogy az ellenőrzés és értékelés az iskolai munka szerves része, alapvetően mindkét fél (tanár és diák) érdeke, hiszen a közös munka eredményességének vizsgálatáról van szó. Az ellenőrzés és értékelés praktikusságának és hasznosságának megfogalmazása és egyértelmű érzékeltetése tehát nélkülözhetetlen dolog. Ugyanilyen fontos az, hogy a központi előírások jegyekben gondolkoznak, ha tetszik, ha nem, tehát ehhez nekünk is alkalmazkodnunk kell, a lehető legjobbat kihozva az egészből.

Ennek érdekében érdemes nagyon alaposan és pontosan megfogalmaznunk és tudatosítanunk, hogy milyenek a központi kimeneti követelmények, hogy diákjaink biztonságban érezhessék magukat tanulmányi idejük alatt: miszerint mi felkészítjük erre őket.

A következő, ami az értékelés hatékonyságához szervesen hozzá tartozik, hogy a diákok kiszámíthatónak érzik azt. Egyértelműek a követelmények számukra, úgy érzik, a követelményeknek meg tudnak felelni, számukra is érezhetően igazságosan és következetesen értékelik munkájukat, az írásbeli és szóbeli teljesítményükről időben tájékoztatást kapnak.

Az ellenőrzés és értékelés egységes alapelve

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A helyi tantervben megfogalmazott követelmények ismerete és felmenő rendszerű megvalósítása fontos alapfeltétel. Az értékelés legyen tárgyyszerű, folyamatosságot biztosítson, és félelemmentes légkörben történjen.

A tanuló teljesítményének mérése és értékelése mindig nyilvános, azaz tanórán történik, az érettségi vizsgák is nyilvánosak, azon a diákszervezet és a szülői szervezet képviselői megfigyelőként részt vehetnek.

Az érdemjegy vagy szöveges értékelés visszajelző, informatív értékű, mindig csak teljesítményre adható, a minősítés nem lehet fegyelmezési eszköz.

A félévi és év végi osztályzatokat a szaktanár adja, az osztályozó értekezlet jóváhagyólag megerősíti azt. Kivételt képez, ha a tanuló vagy a szülő panaszt tesz, ha a magántanuló osztályozó vizsgára kötelezett, vagy ha jelentős eltérés mutatkozik az évközi jegyek és az év végi osztályzat között.

Ez utóbbi esetben nevelőtestületi tagokból álló osztályozó konferencia felhívja az érdekelt pedagógus figyelmét az érdemjegyek közötti összhang hiányára, meghallgatja indokait. Nyomós indok esetén a konferencia elfogadja az osztályzatot, ha viszont nem ért egyet a szaktanár indokaival, döntésével módosíthatja az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján, a tanuló javára.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

Az érdemjegyek egységes tartalma és megállapításának feltételei

A szaktanárok értékelési gyakorlatát a pedagógiai képzési program tartalma határozza meg, a munkaközösségek a tantárgycsoport értékelési gyakorlatát rendszeresen megbeszélik.

Az évközi jegyeket a KRÉTA rendszerben kell rögzíteni. A tanuló osztályzatait az évközi teljesítménye és érdemjegyei alapján kell meghatározni. A témazáró dolgozatokat összefoglalás és rendszerező óra előzi meg. A témazáró dolgozatokat a szaktanár egy héttel a témazáró megírása előtt jelzi.

Az év végi értékelés az egész éves munka alapján történik, ezért az első félévben szerzett jegyeket is figyelembe kell venni az év végi záráskor; az osztályzat a bizonyítványba kerül a jogszabályok által előírt nyilvántartási szabályok szerint.

Az érdemjegyek megállapításának szempontjai

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Jeles, ha a tanuló: a tantervi kimenet kompetenciáinak, követelményeinek színvonalasan eleget tesz, a tananyagot ismeri, arról képességeihez mértén önállóan gondolkodik, azok alkalmazására törekszik, a tantárgy szaknyelvét pontosan tudja, szabatosan fogalmaz, kiemelkedő teljesítményt nyújt, képességei jelentős fejlődést mutatnak, rendszeres és folyamatos felkészülés jellemzi.

Jó, ha a tanuló: a tantárgyi követelményeknek kevés hibával tesz eleget, a szaknyelv használatában kicsit bizonytalan, az adottságait (a szellemi és a fizikai) nem teljesen használja ki, felkészülése nem elég rendszeres, a tantervi kimenet követelményeinek apróbb hiányosságokkal tesz eleget, önálló feladat ellátására kép

Közepes, ha a tanuló: a tantárgyi továbbhaladáshoz még megfelelő ismeretekkel és kompetenciákkal rendelkezik, de jelentős hiányosságai vannak, a munkája változó intenzitású, bizonyos szakkifejezések alkalmazásával gondjai vannak, önálló feladatvégzésre még nem képes, irányítást igényel.

Elégséges, ha a tanuló: a tantervi továbbhaladáshoz minimálisan szükséges ismeretekkel és képességekkel rendelkezik, a munkáját rendszertelenül végzi, a tanári irányítást nehezen fogadja el, önálló feladatvégzésre még nem képes, szellemi és a fizikai adottságai, képességei alatt teljesít, nem éri el az életkorának megfelelő átlagot.

Elégtelen, ha a tanuló: a tantervi követelmények, kompetenciák minimumát sem tudja teljesíteni, a tanárával való rendszeres együttműködés nem megvalósítható, munkája hiányos, alkalomszerű, szellemi és fizikai képességei nem fejlődtek az oktatás során.

A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Magatartásból adott érdemjegy

Példás, ha a tanuló az iskolai házirendet betartja, fegyelmezett és megbízható magatartást tanúsít, pontos és udvarias, megjelenése kulturált, tisztelettudó, az osztályközösségben kezdeményező, véleményével segíti a közösség fejlődését, emberi kapcsolatai kiterjedtek és kulturáltak.

Jó, ha a tanuló az iskolai házirendet általában betartja, többnyire fegyelmezett és udvarias, pontos, a rábízott feladatokat a közösségben elvégzi, a felnőttekkel együttműködésre törekszik, udvarias, megjelenése rendes.

Változó, ha a tanuló az iskolai házirendet csak többszöri figyelmeztetésre tartja be, megjelenése változóan pontos és nem mindig megbízható, a közösségi életben vonakodva vesz részt vagy tanári irányítást, fegyelmezést igényel viselkedése miatt.

Rossz, ha a tanuló a házirendet nem tartja be, arra rendszeresen figyelmeztetni kell, a közösség életében nem vesz részt, fegyelmeztelen vagy udvariatlan, esetleg megjelenése nem megfelelő.

Szorgalomból adott érdemjegy:

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Példás, ha a tanuló tanulmányi feladataiban önálló, azokat időre elvégzi, munkája pontos, rendszeres, a tanórán aktív, korábbi teljesítményéhez képest jelentős fejlődést ért el, szívesen vállal tanórán kívüli feladatokat, pl. versenyen indul.

Jó, ha a tanuló feladatait általában elvégzi, tudását fejleszteni törekszik, munkája jó, tanórán figyel, elfogadja a segítséget, érdeklődése a tantárgyon belül marad, igyekszik teljesíteni az elvárásokat, teljesítményében lassú fejlődés tapasztalható.

Változó, ha a tanuló tanulmányi feladatainak változóan és pontatlanul tesz eleget, teljesítménye ingadozó, órán figyelme megoszlik, tanári ösztönzésre vagy folyamatos ellenőrzésre szorul, eredményeiben fejlődés nem tapasztalható. Egy tantárgyból az aktuális időszak értesítőjében vagy bizonyítványában elégtelen osztályzata van.

Hanyag, ha a tanuló tanulmányi feladatainak hiányosan vagy nem tesz eleget, a tanórát nem követi vagy elmaradásával hátráltatja a munkát, a tanári irányítást nem fogadja el vagy megtagadja, korábbi teljesítményéhez képest nem fejlődik, vagy jelentős visszaesést mutat, több tantárgyból az aktuális időszak értesítőjében vagy bizonyítványában elégtelen osztályzata van.

A magatartás és szorgalom értékelését és osztályzását az osztályfőnök végzi az osztályban tanító pedagógusok és az osztályban tanulók véleményének kikérésével, figyelembe véve a kötelezettségszegéseket és dicséreteket. Az osztályban tanító pedagógusok részére az általuk tanított diákok tekintetében a véleményadás kötelező!

A munka minősítése a tanév folyamán és félévenként

A hagyományos formák

Az értékelés alapja az adott évfolyamon meghatározott tananyag minimum követelménye. A tantárgyak helyi tanterve tartalmazza az adott tárgy követelményminimumát, a félévi és év végi minősítés szempontjait, a számonkérés különböző formáit, a minősítéshez szükséges osztályzatok számát stb.

Az osztályzattal, érdemjeggyel történő minősítést célszerű szóbeli értékeléssel kiegészíteni, hiszen ez nélkülözhetetlen feltétele az eredményes oktatásnak. Az értékelés, minősítés szempontjait a tanulókkal és a szülőkkel közölni kell.

A diákok tudását folyamatosan ellenőrizni kell. Nagyobb anyagrészekből is kötelező beszámoltatni tanítványainkat.

A tanulók írásbeli terhelésének elveit a tanári kiskaté tartalmazza: „Tanterv szerinti, az osztály többségét érintő nagydolgozat, illetve témazáró dolgozat egy tanítási napon csak egy íratható. A szünet idejére a diák a szokásosnál több házi feladatot nem kaphat.” Ezeknek az elveknek a betartását az osztályfőnök kíséri figyelemmel az igazgató és helyettesei segítségével.

A minősítés osztályzatok alapján félévi és év végi érdemjegyekkel történik. Az érdemjegy nem fegyelmezési, hanem nevelési eszköz, motiváló tényező.

A fakultáció célja tantárgytól függően a közép-, ill. emelt szintű érettségire való felkészítés. Az értékelésnek az érettségi követelményeihez kell igazodnia, de

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

természetesen figyelembe kell venni a fokozatosságot, az életkori sajátosságokat. A fakultációs tárgyak minősítése az alapórás tárgyakhoz hasonlóan félévi és év végi érdemjeggyel történik.

Az emelt szintű érettségire való felkészítést a 11-12. osztályban az első idegen nyelv órákon, illetve a fakultáción végezzük. Az iskola jelenleg az emelt szintű érettségire való felkészítést a kötelező tantárgyakon kívül az igények szerint biológiából, fizikából, kémiából, földrajzból és második idegen nyelvből tudja vállalni.

Vizsgarendszer

A felvételi vizsgák

A felvételi vizsgákat minden évben a minisztérium előírásainak megfelelően szervezzük. Jelenleg a felvételi vizsgáink rendje a következőképpen alakult:

Írásbeli vizsga a hat évfolyamos osztályokba

A közös írásbeli vizsga időpontját és pótidőpontját a minisztérium határozza meg. Az Országos Közoktatási Értékelési és Vizsgaközpont által összeállított írásbeli vizsga időtartama kétszer 45 perc. Tartalma egy nyelvi jellegű és egy matematikai jellegű feladatlap megoldása.

Az igazgató az aláírásával, az iskola körbélyegző lenyomatával ellátott, feladatonként részletezett pontszámot tartalmazó értékelő igazolólapot a tanulónak átadja.

A tanuló ennek ismeretében nyújtja be jelentkezési lapját és annak mellékletét a rendeletben meghatározott időpontig.

A rendelet szerint a tanuló a dolgozatot megtekintheti (fénymásolatban a szülő saját költségére megkaphatja).

A jogszabály arra nem ad lehetőséget, hogy a tanuló által megoldott, az iskola által a központi útmutató alapján kijavított feladatlapot vagy annak fénymásolatát másik iskola bekérje, felülvizsgálja, újraértékelje. Másrészt viszont az értékelő igazolólap pontszámait, az ott feltüntetett egyes részeredményeket az egyes iskolák jellegük, képzési profiljuk szerint eltérő súllyal vehetik figyelembe.

Írásbeli vizsga a négy- és öt évfolyamos osztályokba

Az írásbeli vizsgára külön értesítést nem küldünk. A rendelet szerint pótírásbeli időpontot is megjelölünk.

Az írásbeli dolgozatok megtekinthetők.

Az írásbeli eredmények és a szóbelire jogosultak névsora, valamint a szóbeli meghallgatás időpontja és helye az iskola földszinti folyosóján megtekinthető.

A szóbeli meghallgatás

Hatodikosoknak és nyolcadikosoknak egyaránt március elején vannak a vizsgák.

A vizsga helyszínéről tájékoztatást kapnak a portánál lévő kiírásból.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A folyosókon és a vizsgaterem előtt diákjaink segítenek az esetlegesen felmerülő problémák megoldásában.

A szóbeli vizsgára minden tanuló hozza magával az ellenőrző könyvét (elektronikus ellenőrző esetén a kinyomtatott változatot).

Hozza magával az idei magyar, matematika, illetve az általa választott szóbeli felvételi tárgy füzetét. A kérdező tanárok igyekeznek alkalmazkodni az általános iskolák tanmenetéhez, ebben segíti őket a szaktárgy füzet is.

Hozzon egy viszonylag új igazolványképet magáról.

A felvételizőt bizottság hallgatja meg. Azok a nyolcadikos tanulók, akik több osztályunkba is jelentkeznek, csak egy szakmai szóbeli vizsgán vesznek részt, az itt nyújtott teljesítményt vesszük mindenhol figyelembe.

A szóbeli vizsgán a felvételiző először megkapja a feladatokat, (Ez egy szakmai szöveg, aminek tartalmáról kap majd kérdéseket, és egy feladat a választott tárgyból.)

A szóbeli meghallgatás részei: általános beszélgetés a jelentkezőről (érdeklődés, környezet stb.), szövegértés a választott tantárgyhoz kapcsolódó szöveg alapján, szakmai beszélgetés valamely a diák által választott tantárgyból, ha egy tanuló az Ny-E osztályt is megjelölt, egy külön nyelvi bizottság is meghallgatja őt az adott nyelvből, hogy megfelel-e az elvárt B1 nyelvi szintnek. Amennyiben ezt a szintet eléri, az itt mutatott teljesítmény része a szóbeli pontszámnak ebben az osztálytípusban.

November közepétől honlapunkon fenn vannak a választható tantárgyak követelményei és mintafeladatai.

A tanulmányi időszak alatti vizsgák

Tekintettel arra, hogy a tanulókat előzetes és nagyon alapos tájékoztatás után, minőségi válogatás révén vesszük fel, lényegében nem kell számítani belső mozgásra. Mégis fel kell rá készülni, hiszen előre nem látható okok változtatásra kényszeríthetik a diákokat.

Kisérettségi

Magyar nyelv és irodalomból és történelemből a 12. évfolyam elején minden tanulónak szóbeli vizsgát kell tennie. Célunk, hogy a diákok ne az érettségi szóbeli vizsgán kerüljenek először olyan szituációba, hogy tudásukról, ismereteikről szóban, összefüggően 15-20 percig beszélve kell számot adniuk. A tételket minden évben az adott évfolyamot tanító tanárok állítják össze, az emelt tételket a munkaközösségek közösen. Ez a vizsga kötelező.

Próbaérettségi

Végzős, 12. évfolyamos tanulóink a mindenki számára kötelező írásbeli érettségi tárgyakból próbaérettségin vesznek részt az utolsó év folyamán. Az írásbeli vizsgán az érettségihez hasonló körülményeket teremtünk, a feladatsort minden évben az adott munkaközösség állítja össze az előző évek feladatsorai alapján, a dolgozatokat az érettségi dolgozatok értékelése szerint minősítjük. Ez a vizsga kötelező.

Osztályozó és különbözeti vizsgák

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Iskolán belül az átjárhatóságot biztosítják az osztályozó vagy különbözeti vizsgák. Évente két alkalommal, augusztusban és januárban lehet vizsgázni. Egyedi esetekben (Pl. külföldi tartózkodás) a szaktanárokkal egyeztetve más időpontban is lehet vizsgázni. Az osztályozó vizsgák anyaga az iskola helyi tantervére épül.

Az érettségi vizsgák

Az érettségi vizsga fajtái, vizsgaidőszakok

Az érettségi vizsga lehet rendes, előrehozott, kiegészítő, szintemelő, pótló, javító és ismétlő.

A vizsgaidőszakok – a vizsga szintjétől függetlenül – a következők: május-június, szeptember-október

Az érettségi vizsga szintjei:

A középszintű érettségit az idézett törvény előírásai szerint bonyolítjuk le.

A vizsga tárgyai: magyar, történelem, matematika, angol nyelv, német nyelv (valamint az intézményben tanított idegen nyelvek), földrajz, kémia, biológia, fizika, filozófia, ének-zene, informatika, művészettörténet, vizuális kultúra, célnyelvi civilizáció, testnevelés, emberismeret és etika, társadalomismeret. (Kellő számú jelentkező esetén az intézményben tanított modul tárgyakból is felkészítünk és vizsgáztatunk.)

Az emelt szintű érettségire előkészítést vállalunk a mindenkori éves munkatervünkben megfogalmazott feltételek szerint az alábbi tantárgyakból:

- kötelező jelleggel: magyar, matematika, történelem, angol nyelv, német nyelv
- választható jelleggel: fizika, kémia, biológia, földrajz, az intézményben oktatott idegen nyelvek, informatika, ének-zene, művészettörténet, célnyelvi civilizáció, vizuális kultúra, testnevelés, modul tárgyak.

A tanulók és tanárok jutalmazásának rendszere és elvei

Dicséretek

Szaktanári dicséret:

- kiemelkedő tanulmányi eredményért adott tantárgyból;
- önként vállalt nem kötelező feladatokért adott tantárgyból (pl. kiállítás, kiselőadás készítése).

Osztályfőnöki dicséret:

- iskolai szintű feladat színvonalas teljesítéséért (pl. iskolai faliújság, műsor);
- az osztályban vállalt feladat kiemelkedően jó elvégzéséért (pl. osztályrendezvény megszervezése; karácsony, kirándulás);
- egymás segítése (pl. gyenge tanulóval eredményesen foglalkozott);

Igazgatói dicséret:

- iskolai feladattal kapcsolatos kiemelkedő szervező munkáért;
- az iskola méltó képviselte iskolán kívül (pl. verseny, sport).

Versenyzők jutalmazása

Az országos versenyeken kimagasló eredményt elért diákjainkat oklevéllel köszöntjük.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Jutalmak a tanév végén:

Minden tantárgyból az itt eltöltött idő alapján legjobb teljesítményt nyújtó végzős diák oklevelet kap.

Minden végzős osztályból maximum három tanuló kaphat Pro Eötvös díjat, mely az iskola egészéért végzett tevékenységért adható.

Minden végzős osztályból maximum két tanuló kaphat Stokovszky díjat, mely erkölcsi és közösségi példamutató magatartásért adható.

Minden tanév végén kiosztjuk a Nemzetközi kapcsolatok díját.

Minden tanév végén kiosztjuk az írott és a vizuális média díjat.

Minden tanév végén kiosztjuk a Technikusi Lovagrend díjat.

Tanárok díjai

Minden év végén kiosztjuk a tanárok között az Eötvös kitűző díjat, mely rövidebb (néhány éves) kiemelkedő teljesítményért jár egy bizonyos területen. Ez többször is megkapható.

Minden év végén kiosztjuk a tanárok között az Eötvös gyűrű díjat, mely hosszabb (évtizedes), az egész iskoláért kiemelkedő teljesítményért jár. Ez csak egyszer kapható.

Vendégtanulói jogviszony

Vendégtanulói jogviszony létesítése

Ha a tanuló az iskolában oktatótaktól eltérő irányú ismeretek megszerzése céljából (pl. az iskolában nem tanított nyelv, nemzetiségi oktatás) másik iskolában elméleti tanítási órán, gyakorlati foglalkozáson, osztályozó vizsgán kíván részt venni, az iskolán keresztül vendégtanulói jogviszonyt kell létesítenie. Ennek menete a következő:

1. A tanulói jogviszonnyal rendelkező tanuló (kiskorú tanuló esetén a szülő) a vendégtanulói jogviszonya létesítésének engedélyezésére a vele jogviszonyban álló iskola igazgatójának nyújtja be írásbeli kérelmét.
2. Az iskola igazgatója a kérelemben foglaltak alapján, a kérelem átvételétől számított tizenöt napon belül beszerzi a döntéshez a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola javaslatát.
3. A tanulóval jogviszonyban álló iskola igazgatója a benyújtott kérelemről meghozott döntéséről értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt, valamint a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola vezetőjét.
4. A vendégtanuló teljesítményének értékelését a fogadó iskola végzi, és három napon belül írásban értesíti a tanulóval jogviszonyban álló iskolát.

Tehetséggondozási programunk

Iskolánk 2008 szeptembere óta tehetséggondozó középiskola, 2010 szeptembere óta pedig kiválóan akkreditált Tehetségpont vagyunk.

Elképzelésünk és tapasztalataink szerint a tehetség nagyon sokféle formában jelenhet meg, tudományterületeken, közösségi magatartásformákban, művészetekben, sportban, érzelmi intelligenciában stb. Feladatunknak tekintjük ezen tehetségek felfedezését, megerősítését és gondozását. A tehetség gyakran jár együtt konfliktusokkal, ennek kezelését és feloldását is alapvető célunknak tekintjük.

Ez azonban csak akkor lehet eredményes, ha iskolánk nevelési, tanítási-tanulási folyamata teret ad a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; ha fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, edzi akarataikat; ha hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez. Olyan iskolai pedagógiai gyakorlatot igyekszünk megvalósítani, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

A tehetséggondozást tanórai és tanórán kívüli munkával egyaránt segítjük. Ahol erre lehetőség van, szintek szerinti csoportbontással, az órai munkában differenciált feladatok kitűzésével, egyéni és csoportfoglalkoztatással valósítjuk meg ezt a célunkat. A tanórákon kívül évente 30-35 szakkörrel, egyéni foglalkozásokkal, projektekkel támogatjuk tehetséges gyerekeink fejlődését.

Az Eötvös Gimnázium hagyományaihoz szorosan kapcsolódnak a diákélet kiemelkedő eseményeként számon tartott különböző versenyek. Az iskola minden tanulójának joga, hogy megméretesse tudását ezeken a fórumokon. A szaktanárok feladata és kötelessége, hogy támogassák diákjaik minél eredményesebb felkészülését. Iskolai kereten belül szinte minden tantárgyból szervezünk háziversenyeket.

A háziversenyeken kívül lehetőség van kerületi, fővárosi versenyeken vagy az OKTV-n és OÁTV-n való részvételre.

A különböző nyelveknél említést érdemel a jelentős számú nyelvvizsga. Országos szinten is előkelő helyen van iskolánk.

A különböző sport és zenei versenyeken való részvételt is feltétlenül támogatjuk. Kórusunk több alkalommal nyert különböző díjakat mind magyar, mind nemzetközi fesztiválokon, valamint néhányan nemcsak az iskolai de a zenei pályához szükséges konzervatóriumi oktatásban is részt vesznek.

Külön figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű tehetséges gyerekek támogatására, egyéni fejlesztésére.

A fentiekben túl szabadidős illetve nyári táborainkban is kiemelt figyelmet fordítunk a tehetséggondozásra.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Tehetséges tanítványaink testi és lelki egészségének megőrzéshez az adott lehetőségeink szerint segítséget nyújtunk, mint ahogyan a képességeik alatt teljesítő tanulók mentális egészségét is támogatni kívánjuk. Ezeket különféle módszerekkel és területeken végezzük:

Társas kompetenciákat, érzelmi intelligenciát fejlesztő foglalkozások (iskolapszichológus vagy külső szakértő bevonásával)

Az iskolapszichológus tevékenységének részeként (pl. tanulási stratégia fejlesztése, pályaorientáció)

A kortárshatások bevonása a Diákönkományszat, a patronáló diákok közreműködésével.

Helyzetfelmérő, -elemző munkák (pl. iskolapszichológus által felvett szociometria, tanulással kapcsolatos felmérések, egyéb iskolai vizsgálatok).

A tanulási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő és a sajátos nevelési igényű (SNI) diákok integrálásának programja

Intézményünk korábbi tapasztalatai nyomán felismerte azt az egyre gyakrabban felmerült igényt, hogy az átlagos képességű, a jó képességű, a tehetséges, de valamilyen hátránnyal érkező diákok esélyegyenlőségének biztosítása szükséges és érdemes. A ma hatályos törvényi keretek között, ugyanakkor saját gyakorlatunkból kiindulva, erre építve vállalkozunk a tanulási, beilleszkedési és olyan sajátos nevelési igényű gyermekek/ fiatalok befogadására, akik önmaguk és a szülei/gondviselői ezt gimnáziumot választják, és ha esetében speciális intézmény gondoskodása nem feltétlenül szükséges része a fejlesztésnek.

Törvényi háttér

A törvény meghatározza a különleges gondozáshoz, a rehabilitációs célú foglalkoztatáshoz való jogot: „A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges gondozást - a gyermek, tanuló életkorától és állapotától függően, meghatározott szakértői és rehabilitációs bizottságok szakértői véleményében foglaltak szerint - a korai fejlesztés és gondozás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás, a fejlesztő felkészítés keretében kell biztosítani.”

Az iskolai nevelés és oktatás esetén a helyi tanterv tartalmazza a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot. A helyi tanterv, a szakmai program az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt is megjelölhet.

Elveink és céljaink

Itt is a pedagógiai gyakorlatból ismert elveket valljuk, vagyis a szakaszosság elvét, az egymásra épülés elvét, a fokozatosság elvét és a folyamatosság elvét.

Célunk

1. Olyan pedagógia, oktatási-nevelési személet, attitűd, módszertani repertoár, gyakorlat további kialakítására, meghonosítására törekszünk, melynek révén iskolánkban tanul tanulási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő és az SNI diák

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

egyéni sajátosságainak, fejlődési ütemének megfelelően (a törvényben épnek nevezett) társaival együtt legyen képes életpálya-építési kompetenciája kibontakoztatására.

Azaz:

reális önismerete alapján tisztában legyen szellemi és fizikai erősségeivel, gyengeségeivel;

különböző távú célokat tudjon maga elé tűzni, és az ehhez vezető utat képes legyen szakaszokra bontva teljesíteni;

képes legyen céljainak és érdeklődésének megfelelő egyéni tanulási utakat kijelölni;

az egész életen át tartó tanulás egyéni folyamatában tudja saját tetteit és teljesítményét reflektív módon értékelni;

képes legyen a megkezdett utat szükség szerint korrigálni;

tudjon egyéni és társadalmi érdekeknek megfelelő döntéseket hozni

2. Funkcionális és teljes integráció révén kívánjuk az együttnevelést megalapozni, amikor az együttnevelés, az együttfejlesztés a tanórákon és egyéb foglalkozásokon valósul meg, a sajátos nevelési igényű tanuló minden idejét együtt tölti „ép” társaival.

3. Valljuk, hogy a „fogadó” (integráló) intézmény tapasztalatai nyomán fokozatosan befogadó (inkluzív) iskolává válhat, ahol valamennyi diák (a nehézségekkel küzdőktől a átlagosan teljesítőkön át a valamilyen területen tehetséges, kissé külön tanulókkal bezárva) különleges igényeit figyelembe veszi, beilleszkedését, tanulást fejlődését adaptív, differenciált módon segíti elő; az egyéni kibontakozás lehetőségeit támogatják a pedagógusok, szakemberek, szülők egyaránt.

Úgy gondoljuk, ez - az iskolánkban már részint működő - gyakorlat minden diák előnyére válik, hiszen az esélyegyenlőségen túl az egészséges gyermek/ fiatal fejlődését, egyben a tehetség gondozást is szolgálja.

Az „akadályozottság” hivatalos megállapítása

Testi, érzékszervi fogyatékoság esetében az adott szakorvosi dokumentumok alapján az illetékes szakértői bizottságokhoz fordul a szülő/ tanuló/ iskola.

Egyéb esetben a „hagyományos” folyamat szerint:

A különböző nehézségekkel küzdő tanulók először a nevelési tanácsadóban jelentkeznek a szülő vagy az iskola kérésére.

Ha az illetékes nevelési tanácsadó nem tud dönteni a tanulási nehézség fokáról, úgy a szakértői bizottsághoz irányítja a tanulót (gondviselőt).

Általános feladatok

A szülők részéről

az iskola felé nyitott, a gyermek felé elfogadó magatartás

reális helyzetértékelés

tájékozottság a gyermek fogyatékoságával kapcsolatban (ismerje gyermeke személyiségét, állapotát, a szükséges beavatkozásokat)

együttműködés az iskolai és iskolán kívüli szakemberekkel

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

az integráció és befogadás sikerességéért együttműködés és nyitottság annak érdekében, hogy az iskola rendszeres tájékoztatást kapjon a gyermek külső intézményekben (logopédia, nevelési tanácsadó, speciális intézmények) folyó munkáról, a haladásról, a tanuló aktuális állapotáról;

közreműködik abban, hogy az azzal megbízott alkalmazott, szakember (iskolapszichológus, iskolaorvos) időszakosan írásbeli tájékoztatás kapjon a folyamatról. (A dokumentáció iskolai megléte törvényi kötelezettségünk.)

a kezelésekkal, nevelési tanácsadásokkal kapcsolatos „fegyelmezettség”, következetesség

Az iskolavezetés részéről

szemlélet- és attitűdváltás kezdeményezése, fejlesztése iskolán belül és a szülők felé (pl. módszertani továbbképzések támogatása, szülői értekezleteken a szülők nyitottságának fokozása a problémák korai felismerése és elfogadása a hatékony kezelhetőség érdekében)

a hatályos jogszabályok értelmében az egész diákság, különös tekintettel az érintett tanulók érdekében a megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosítása; azaz a rehabilitációs és rehabilitációs szempontok érvényesítése (órakeret, szakemberek biztosítása, differenciált, adaptív fejlesztés és követelménytámasztás...)

ezek kidolgozása és megjelentetése az iskola dokumentumokban (HPP, helyi tanterv, egyéni fejlesztési tervek..)

alapvető tájékozottság kialakítása a tanulási nehézségek és az SNI tanulók fogalomkörben;

döntési képesség az intézmény reális helyzetének, lehetőségeinek felmérése mellett a jelentkező tanuló integrálhatóságáról (felvételi eljárás, magántanulói státusz) ;

döntési képesség a nevelési tanácsadók szakvéleményében és az egyes szakértői bizottságok szakértői véleményében megfogalmazott megoldási módok, javaslatok tekintetében (felmentési határozatok kiadása, akadálymentesítés...);

az érintett tanulók egyéni fejlesztésének, támogatásának, beilleszkedésének az iskola egyes dokumentumaiban is megjelenített követése, ellenőrzése, szükséges módosítás kezdeményezése, lebonyolításának felügyelete;

a tanulás nehézségekkel, beilleszkedési zavarokkal küzdő és SNI tanulókkal foglalkozó tanárok, szakemberek ösztönzése (pl. külön szempont legyen a jutalmazásnál)

A tanárok részéről

törvényi szabályozás ismerete

empatikus hozzáállás

következetes, elfogadó nevelői attitűd

innovatív készség

helyi tantervek és egyéni fejlesztés tervek kidolgozása, ha szükséges annak folyamatos módosítása, elfogadása

az érintett témakörben alapvető tájékozottság

pedagógiai felkészültség

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

hatékony, speciális, újszerű, az egyes kompetenciákat is fejlesztő módszertani tudás gyakorlati alkalmazása, az egyéni lehetőségek kiaknázása, egyben a követelményszint elérése érdekében;

változatos, a tantárgy jellegéhez igazodó munkaformák alkalmazása a motiváció és az érdeklődés felkeltése érdekében (páros-, csoport- és sok egyéni munka, tevékenykedtetés, többszintű feladatadás, ehhez igazodó feladatlapokkal; kooperatív tanulási technikák, szemléltetés, konzultációk, anyagrészek szakaszolása, szakaszok beszámolóik biztosítása)

a tanuló teljesítményét önmagához viszonyító, a fejlődést figyelembe vevő értékelés
Törekedjen arra, hogy az értékelés ne summázó, hanem *formatív értékelés* legyen!

A *formatív értékelés* az egyéni különbségeket figyelembe veszi, a tanulás-tanítás folyamat állandó kísérője, az eredményes tanulást segíti.

A sikeres fejlesztés és általában tanítás szükséges feltétele a tanár saját módszereiről alkotott képe.

Terveink szerint a szakmai munkaközösségek munkájának tartalmi megerősítésében is helyet kapnak hasonló elemzési szempontok.

további plusz munka vállalására készség

speciális módszertani továbbképzések vállalása

csapatmunkára való készség

szakmai titkok megőrzése

az iskolai dokumentációk ismeretén túl az abban foglaltak alkalmazása

Az iskolapszichológus részéről

A PSZICHOLÓGUSOK SZAKMAI ETIKAI KÓDEXE szabályainak mindenkorai betartása

saját pszichológusi kompetenciáinak megtartása, fejlesztése (empátia, a személyiségi jogok tiszteletben tartása, nyitottság, elfogadás, szakmai függetlenség...)

pedagógiai pszichológiai tájékozottság, különös tekintettel az adott téma jelenségeiben, azok kezelési lehetőségeiben

törvényi szabályozás ismerete

szakmai és egyéni kompetenciahatárain belüli mentálhigiénés feladatok végzése (egyéni/csoportos; felmérések, szűrések)

igény és szükség szerint bizonyos a kulcskompetenciák fejlesztésében való aktív részvétel

(énkép fejlesztése, tanulás tanítása, kommunikáció fejlesztése, életpálya-építés, pályaorientáció és -választása...)

- korábbi évekhez hasonlóan - igény és szükség szerint - korai szűrések végzése a belépő osztályokban az esetleges tanulási nehézség, beilleszkedési zavar felismerése érdekében;

Az iskola (tanár/osztályfőnök, igazgató, iskolaorvos, védőnő) jelzésére készséggel áll a szülő/gondviselő és a tanuló rendelkezésére a saját szűrése által feltételezett probléma megbeszélésére;

szükség és igény szerint tanácsadással szolgál a további lépések érdekében (pedagógiai szakszolgáltatásokba irányítás);

Pszichológiai támogatás biztosítása

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Adminisztráció kezelésében megbízott alkalmazott/ak részéről

alaposság, rendszeresség
titoktartási kötelezettség
adatvédelmi szempontok betartása
a Kt. szabályainak rájuk vonatkozó ismerete

Tapasztalataink szerint számos olyan tanuló kerül iskolánkba, akik éppen átlagon felüli képességük jóvoltából, személyiségükből adódóan és a család támogatása miatt az általános iskolai tanulmányaik során nem mutatnak tanulási zavarra utaló jeleket. Ezek e jelzések gyakran az új környezetben, új követelmények között, főleg a 7. illetve a 9. évfolyamon jelentkeznek először.

Hisszük, hogy a problémák korai felismerése révén, feltéve, ha az iskola jelzését a szülő és a tanuló elfogadja, a külső, arra hivatott szakemberekhez irányítás elengedhetetlen feltétele a gyermek további egészséges fejlődésének.

Ha indokolt, szükséges ugyanis, csak a kijelölt szakintézmények tehetnek javaslatot az iskolai integráció és inklúzió konkrét, törvényes keretek között alkalmazható módszereire és/vagy a külső intézményekben folytatandó terápiás, korrekciós eljárásokra.

Segítségnyújtás a Kt.30.§ (7.)és a 121.§ (9.)bekezdésében megnevezett tanulócsoport egyéni fejlesztési tervek kialakításában, szakvéleményben és a szakértői véleményben megfogalmazott javaslatok beépítésében.

Kapcsolattartás: szülővel/gondviselővel, tanulóval, iskolaorvossal, külső szakintézményekkel, kollégákkal

Szakintézmények keresésében segítség

Ha erre az igazgatótól és a tanulóval és (18.évet be nem töltött diák esetében) annak gondviselőjétől felhatalmazást kap, akkor a külső intézményekben folytatott terápiás, korrekciós foglalkozások megtörténtéről tájékozódik (a dokumentáció teljessége érdekében)

Az érintett tanulók egyéni fejlődésének dokumentációjának folyamatos, naprakész gondozásában segítséget nyújt az annak kezelésével megbízott személlyel.

Konzultáció szaktanárokkal, szülőkkel

egyéni és csoportos foglalkozások lehetőségét biztosítja valamennyi tanulónak, különös tekintettel a tanulási nehézséggel küzdő, ill. az SNI tanulóknak.

Lehetséges konkrét feladatok

I. Testi, érzékszervi fogyatékoság és mozgáskorlátozottság esetén:

az iskola fizikai környezetének megfelelő kialakítása (világítás, külön lámpa, akadálymentesítés,...)

idővel olyan eszközök vásárlása, melyek a gyengénlátókat segíti (pl. beszélő" PC, hangoskönyvek a könyvtárba)

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

olyan segédeszközök használatának engedélyezése tanórákon, vizsgákon, melyek a szakértői véleményben is megfogalmazódott, mivel az érintett tanuló állapota ezt indokolja (pl. diktafon, PC...)

hosszabb felkészülési idő biztosítása a számonkérésnél, vizsgák különböző fajtáinál – felvételi, különbözeti, osztályozó, érettségi);

bizonyos tantárgyak értékelése és minősítése alóli részleges vagy teljes felmentés, időnkénti kontrollvizsgákat követően, az új állapotfelmérés eredményeinek függvényében esetleges felülbírálata;

törvényi keretek között esetleg „utazó” szakember biztosítása (pl. helyi gyógytestnevelési foglalkozások érdekében)

esetleg uszodabérlet vásárlása

ha szükséges, az érettségi vizsga szabályozásával összefüggő könnyítések magántanulóvá nyilvánítás (konzultáció biztosítása, számonkérés formái)

II. Pszichés fejlődés zavara miatt nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar esetén):

olyan segédeszközök használatának engedélyezés tanórákon, vizsgákon, melyek a szakértői véleményben is megfogalmaztak, mivel az érintett tanuló állapota ezt indokolja (pl. diktafon, számológép)

hosszabb felkészülési idő biztosítása a számonkérésnél, vizsgák különböző fajtáinál – felvételi, különbözeti, osztályozó, érettségi);

bizonyos tantárgyak értékelése és minősítése alóli részleges (pl. helyesírás) vagy teljes felmentés, időnkénti kontrollvizsgákat követően, az új állapotfelmérés eredményeinek függvényében esetleges felülbírálata ;

ha szükséges, az érettségi vizsga szabályozásával összefüggő könnyítések

- törvényi keretek között esetleg „utazó” szakember biztosítása (pl. külső fejlesztések kiegészítéseként helyi logopédiai, fejlesztő foglalkozások érdekében)

magántanulóvá nyilvánítás (konzultáció biztosítása, számonkérés formái)

A jelenlegi adatok szerint évenként 3-5 sajátos nevelési igényű tanuló jár iskolánkba, azaz összlétszám kevesebb, mint 1 %-a.

Esélyegyenlőségi programunk

A tanulás-taníthatóság kérdéseiben

A harmonikus személyiség fejlődéséhez feltétlenül szüksége van egy gyereknek sikerekre, önbecsülésre, elismerésre. Ennek érdekében a tanárnak törekednie kell tanítványai személyiségének minél mélyebb megismerésére, tanulási módszereinek alakítására. Minden gyerek számára biztosítani szeretnénk a benne lévő értelmi, érzelmi és testi adottságok kibontakozását, elismerését. Ezt segítik elő a kis létszámú tanulócsoportok, melyek kialakításánál - ahol lehet - alapul vesszük a diákok érdeklődését, motiváltságát.

A tanulási kudarcnak kitett, lemaradó tanulók számára kiscsoportos, egyéni korrepetáló foglalkozásokat szerveznek a munkaközösségek.

Értékelési módszereink összhangban vannak az egész tanítási, nevelési folyamattal, differenciálási elveinkkel. Az értékelés - amennyire lehetséges - személyre szabott. Így az osztályzás mellett fontos szerephez jut a szóbeli értékelés is. Ahogy az oktatásban törekszünk a változatos formákra, úgy az értékelés is többféle tevékenység alapján történik. Munkájáról, viselkedéséről a diák folyamatos visszajelzéseket kap.

A tanítás melletti programokban

Fontosnak tartjuk, hogy a valamilyen szempontból gyengébb tanulóknak is legyen személyre szabott lehetőségük arra, hogy megmutassák saját speciális képességeiket, értékeiket, fejlődésüket. Iskolánk sok-sok tanítás melletti programja mind ezt szolgálja.

A szociális kérdésekben

A szociális hátrányok enyhítésével alapvetően az osztályfőnöki munkaközösségünk foglalkozik. Az osztályfőnökeink látják leginkább - természetesen a szülők tájékoztatását felhasználva --, hol kell a segítség. Felhasználjuk erre a célra kerület, a főváros és az állam által adott tankönyv-támogatási ösztöndíjat és az egyéb lehetőségeket is. Az iskola alapítványa (Eötvös József Alapítvány) anyagi lehetőségeitől függően igyekszik támogatni a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók különféle tevékenységeit (pl. utazások, diákcserek, táborok stb.).

A beilleszkedési kérdésekben

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal elsősorban az iskolapszichológus foglalkozik. A velük kapcsolatos pedagógiai tevékenységnek különféle fórumai vannak: kisebb és nagyobb közösségek segítik őket pl. osztályközösség, DÖ, sportkörök, érdeklődési körök. Ezeknél a tanulóknál különös hangsúllyal igyekeznek előtérbe helyezni a tanításon kívüli, de az iskolai közösséghez kapcsolódó tevékenységeket (pl. szakkörök, színjátszó körök, tömegsport, kirándulások, táborok stb.).

A hátrányos helyzetű diákok kérdésében

Hat évfolyamos oktatási rendszerünkben külön hangsúlyt kap a hátrányos helyzetű tanulók beiskolázása. A hosszabb képzési idő több lehetőséget ad a hátrányok leküzdésére és a sajátos képességek kibontakoztatására. Számukra ingyenes előkészítőt szervezünk.

Az iskolánkba bekerült ilyen diákok számára felzárkóztató foglalkozások állnak rendelkezésre. Iskolánk részese a tehetséggondozó középiskolák programjának, ennek keretében a halmozottan hátrányos helyzetű 7. és 8. osztályos tanulóknak szervezünk előkészítő foglalkozásokat magyar nyelvből és matematikából.

Gyermekvédelmi programunk

A gyermekvédelmi program célja és a célok elérését segítő eszközök

A GYERMEKVÉDELMI PROGRAM EGY OLYAN, A GYAKORLATBAN IS HASZNÁLHATÓ DOKUMENTUM, AMELY BIZTOSÍTJA A GYEREKEK JÓLLÉTÉT ÉS BIZTONSÁGÁT, SEGÍTI A BÁNTALMAZÁSSAL KAPCSOLATOS ESETEK MEGELŐZÉSÉT, KEZELÉSÉT ÉS UTÁNKÖVETÉSÉT.

A dokumentum létrehozásával iskolánk célja az ENSZ Gyermekjogi Egyezményében lefektetett gyermekjogok védelme. A dokumentum egy olyan szervezeti kultúra kiépítését szolgálja, ami bármilyen felmerülő konfliktus (legyen az diák-diák, diák-tanár, tanár-diák, szülő-tanár, szülő-diák viszonylatban) esetén a problémamegoldás irányába mutat utat. Olyan kiszámítható, biztonságos környezet szeretnénk teremteni az iskolával kapcsolatba kerülő fiatalok és felnőttek számára, ami védelmet nyújt a bántalmazás minden formájával szemben és válaszokat ad a konfliktushelyzetekre.

Ez a szemlélet iskolánkban eddig is irányadó volt, de nem állt rendelkezésünkre kidolgozott protokoll a konfliktusaink rendezésére. Szeretnénk, ha minden iskolapolgár megismerné a gyerekeket illető jogokat és tudatosabban viszonyulna a bántalmazás fogalmához és formáihoz. Szeretnénk, ha minden diákunk és dolgozónk nagyobb biztonságban érezhetné magát intézményünkben. Szeretnénk, ha iskolánk értékeinek megfelelően a tőlünk telhető legnagyobb védelmet tudnánk biztosítani diákjaink számára.

A gyermekvédelmi program bevezetésétől azt várjuk, hogy bővülnek a gyermekjogokkal kapcsolatos ismereteink, szembe tudunk nézni a környezetünkben megjelenő bántalmazással, és intézményesített lehetőséget tudunk biztosítani a bántalmazás megelőzésére, megszüntetésére és a bántalmazottak védelmére.

A megfogalmazott célok eléréseért iskolán belül és iskolán kívül működő szakemberek segítségével dolgozunk. A program működéséért a dokumentum elfogadásának pillanatától a gyermekvédelmi program betartásáért felelős személy felel. Vele szoros együttműködésben dolgozik egy iskolán belüli esetmegbeszélő csoport. Elengedhetetlennek tartjuk az együttműködést az iskola vezetésével, az iskolánk diákságát képviselő gyerekekkel, az iskolapszichológussal, az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével és a szülői munkaközösség vezetőjével.

Mivel tisztában vagyunk kompetenciáink határaival, ezért egy iskolán kívüli szakemberekből álló csoporttal is szeretnénk kapcsolatban állni. Ennek a csoportnak, jogászból, pszichológusból, gyermekvédelmi szakemberből kell állnia.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az esetmegbeszélő csoport létezését és működését transzparens módon kezeljük, a csoporthoz kerülő ügyeket viszont az ügynevezett, későbbiekben ismertetett titokdoktor-protokoll alapján (lásd: 5. sz. melléklet).

A gyermekvédelmi program alapelvei és alapvető értékei

Alábbiakban azokat az alapvető elveket és értékeket mutatjuk be, amelyek áthatják gyermekvédelmi programunkat, és amelyekkel kapcsolatban iskolánk – így annak valamennyi munkatársa – elkötelezett. Ezek lefektetése iránymutatásként szolgál jelenlegi és jövőbeli munkatársaink számára, valamint kifejezik iskolánk értékrendjét, elköteleződését. Az itt felsorolt alapelvek biztonságos keretet teremtenek a gyerekek védelme és a jogaik érvényesítése számára. Ezen alapelvek és értékek lehetőséget adnak vitás helyzetek olyan kezelésére, ahol a problémamegoldás alapja egymás álláspontjának megismerése és megértése, valamint a másik méltóságának tiszteletben tartása.

A gyerekek jogainak érvényesítését támogató elvek

emberi méltósághoz való jog biztosítása: Minden embert megillet az elismerés és megbecsülés, az emberi méltóság, amely alapján értékesnek, megbecsültnek és elfogadottnak érezheti magát a társadalom egészében és kisebb közösségeiben egyaránt.

gyermekközpontúság: A gyerekek életkorára, fejlettségére és érettségére tekintettel az őket érintő döntéshozatal során figyelembe kell venni a véleményüket. A gyerekeket és törvényes képviselőiket tájékoztatni kell a szükséges információkról és az őket érintő intézkedésekről és jogokról.

támogatás: Az Eötvös József Gimnázium tevékenysége során támogatja és segíti a gyerekek fejlődését és kiteljesedését annak érdekében, hogy meglévő képességeik és erőforrásaik fejlesztésén keresztül képesek legyenek biztonsággal felismerni és kiaknázni a lehetőségeiket.

biztonsághoz való jog biztosítása: Minden gyereket megillet az a jog, hogy biztonságban, mindennemű veszélyeztetettségtől, bántalmazástól, kihasználástól és elhanyagoltságtól mentesen élhessen.

zéró tolerancia: Az Eötvös József Gimnázium elítéli és elfogadhatatlannak tartja a gyerekekkel szembeni bántalmazás, erőszak, zaklatás és visszaélés minden formáját. Munkája során biztonságos környezet és közösség létrehozására törekszik, és nem létesít szakmai kapcsolatot – illetve a már fennálló szakmai kapcsolatot azonnal megszünteti – olyan személyekkel, akik veszélyt jelentenek a gyerekekre.

a jelzés lehetősége: Minden gyereknek tudnia kell róla, hogy felmerülő problémájával az iskolában kit/milyen csoportot és milyen módon kereshet meg. Tisztában kell lennie azzal is, hogy problémája jelzésekor milyen további lépésekre számíthat.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

jogérvényesítési garancia: A szervezettel kapcsolatban álló személyek jogainak megsértésével kapcsolatosan az Eötvös József Gimnázium minden beérkező panaszt megvizsgál, és megteszi a megfelelő intézkedéseket, amelyeket átláthatóan és pontosan kommunikál az érintettek felé.

a gyerekek elleni visszaélésekre való megfelelő reagálás: A gyerekek jóllétét veszélyeztető körülmények felmerülése esetén a támogatásukat és védelmüket szolgáló intézkedések melletti erős elköteleződés. Ebbe beletartozik a konkrét esetben részt vevő személyek támogatása, az érintett szakemberekkel/szervezetekkel való együttműködés és minden olyan intézkedés megtétele, amely a hasonló esetek megismétlődésének esélyét csökkenti.

A munkatársak munkáját segítő elvek

jogszabályok és előírások betartása: Az Eötvös József Gimnázium elkötelezett a vonatkozó nemzetközi és hazai jogszabályok felé (ezek felsorolását lásd: VII. fejezet).

prevenció: A gyermekbántalmazás kockázatának csökkentésére való törekvés a tudatosságnövelésen, a jó gyakorlatok kialakításán és a képzéseken keresztül, valamint a gyerekek védelme érdekében történő minden lehetséges pozitív lépés megtétele.

képzésekkel való támogatás: Tudatosságnövelés a gyerekek biztonságával kapcsolatban. Annak biztosítása, hogy minden munkatárs tudomására jusson, hogy az irányelvben – és más vonatkozó szabályokban – lefektetett előírásoknak köteles megfelelni.

biztonságos adatkezelés és titoktartás: Az Eötvös József Gimnázium dolgozói bizalmasan kezelik a gyerekek személyes adatait. Ennek értelmében az Eötvös József Gimnázium kapcsolatban álló személyek személyes adatai nem adhatóak ki illetéktelen harmadik személy részére – ez alól kivételt képez az érintett kifejezett írásbeli hozzájárulása, illetve a jogszabályban előírt módon a hatóság részére történő kötelező adatszolgáltatás. Az információ megosztásának minden esetben a megosztás céljához kell igazodnia, biztonságos csatornán keresztül kell történnie, az átadott információknak pedig lehetőség szerint egyértelműnek és a lehető legfrissebbnek kell lenniük. Minden szenzitív információt kellő komolysággal és szakszerűen kell kezelni.

a jelzés garantálása: Annak biztosítása, hogy minden munkatárs megismerje a gyerekek védelme érdekében teendő szükséges lépéseket, folyamatokat. Mindenkinek tudnia kell azt is, hogy a felmerülő helyzetekben mely személyek/intézmények felé kell jelzést tenni.

partnerség: Az Eötvös József Gimnázium tevékenysége során együttműködik a társintézményekkel, az ott dolgozó szakemberekkel, valamint a gyermekvédelmi rendszer egyéb szereplőivel (különös tekintettel a gyermekvédelmi jelzőrendszer

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

tagjaira), szem előtt tartva azt, hogy a különböző nézőpontok egyeztetése és a közös gondolkodás segíti elő az ügyek leghatékonyabb kezelését.

utókövetés és felülvizsgálat: Az Eötvös József Gimnázium beszerzi a szükséges információkat, és rendszeresen felülvizsgálja a gyerekekkel kapcsolatos eljárási protokolljait, szabályzatait és gyakorlatát az esetleges hiányosságok feltárása és orvoslása, valamint a releváns jogszabályi változásoknak való megfelelés érdekében.

átláthatóság: Az Eötvös József Gimnázium minden döntése és tevékenysége átlátható és azáltal vezérelt, hogy a gyerekek mindenek felett álló érdeke érvényesüljön.

A részletes programot a melléklet tartalmazza.

Egészségnevelési- és fejlesztési programunk

Alapelveink

Az egészség a testi, lelki, szociális jól-lét állapota.

Abban az esetben optimális,

ha az egyén - életkori sajátosságainak elvárható szinten - társadalmilag integrálódik (családhoz, iskolai, munkahelyi és más közösségekhez tartozik),

ha a változó terheléshez életkorának megfelelően képes alkalmazkodni,

amennyiben individuális önállóságát megőrzi,

és ha megteremti az összhangot a fejlettségi szintjének megfelelő biogenetikai, fizikai, lelki és a társadalmi lehetőségei közt.

Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák.

Képessé teszi az embereket az egészséget meghatározó tényezők kontrolljára, ezáltal egészségük javítására alkalmassá válnak. Az egyén autonómiája érvényesül az egészséget befolyásoló döntésben, aktivitásban. Ugyanakkor a résztvevők együttműködésére alapoz.

Az iskola a szocializáció kitüntetett színtere. A fizikai-tárgyi és pszichoszociális környezet alakításával így az iskola-egészségügyi ellátás minőségére és az életmódra tudunk hatást gyakorolni. Az iskolai egészségfejlesztő munka alapvetően befolyásolja az intézmény egészének és tagjainak mindennapjait.

Valljuk, hogy a családi környezet mellett az iskola a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására (a szociális tanulásra, az „énazonosság” elérésére), másként a harmonikus személyiségfejlődésre.

Egyetértünk azzal, hogy „a korszerű egészségnevelés olyan egészség- és cselekvésorientált tevékenység, melynek során irányított tanulási lehetőségek segítségével az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővítheti az egyén saját és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében.”

Egyetértünk azzal, hogy „az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg”.

Ennek értelmében elfogadjuk, hogy a harmonikus személyiségfejlődés feltétele és része, hogy „az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni”

Ugyanakkor hangsúlyozzuk, hogy mind tartalmában, mind mélységében életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez, szükségleteikhez adaptálva igyekszünk tanulóinkat megszólítani.

Általános célok

Minden rendelkezésünkre álló módszerrel igyekszünk elősegíteni a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást. Hagyományainkhoz híven együttműködünk a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberekkel, a szülőkkel és a diákokkal annak érdekében, hogy az intézményünk egészséges környezet maradjon.

Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosítunk (pl. az iskolaorvos, védőnő segítségével), ezekkel párhuzamosan együttműködésre törekszünk a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a későbbiekben is az egészséges étkezésnek (pl. reformétkezési lehetőség), a testedzésnek (egyéni, csoport, osztály és iskolai szinten) és a szabadidő hasznos eltöltésének (pl. délutáni rendezvények, témanapok, iskolanapok, versenyek, erdei iskola, kirándulások), teret adunk a társas támogatást, a testi és lelki egészségfejlesztést, valamint a tanácsadást biztosító programoknak (pl. diákönkormányzat, patronáló diákok csoportja; iskolapszichológus egyes foglalkozásai).

Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytatunk, amelyben tekintetbe vesszük a pedagógusok és a tanulók jól-létét és méltóságát, többféle lehetőséget teremtünk a siker eléréséhez (pl. versenyek, pályázatok, kiállítások formájában), elismerjük az erőfeszítést, a szándékot, támogatjuk a diákok - életkori sajátosságaiknak megfelelő - egyéni előrejutást a tanulás és az élet más területén.

Törekszünk arra, hogy támogassuk tanítványainknak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi (iskolai) közösség tagjainak egészségük megőrzését (pl. egészséges táplálkozás, nemdohányzók védelme...).

Tehetséges tanítványaink testi és lelki egészségének megőrzéséhez az adott lehetőségeink szerint segítséget nyújtunk, mint ahogyan a képességeik alatt teljesítő tanulók mentális egészségét is támogatni kívánjuk.

Konkrét célok és feladatok

Az egészségnevelés területéhez csatlakozó iskolai oktatási-nevelési programok kidolgozása, egyeztetése (pl. környezetnevelési program).

A tanulók, a tantestület, az iskolai dolgozók és a család megnyerése az egészségnevelő, -fejlesztő munkához. Esetenként szülők - mint szakemberek - bevonása (pl. előadások tartása).

A kétszintű érettségi egészségnevelési, és -fejlesztési vonatkozásainak összegyűjtése; az egészséggel, életmóddal kapcsolatos ismeretanyag koncentrációja (pl. biológia). Ismeretterjesztő előadások szervezése többek között az iskolanapok és témanapok keretein belül.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Szabadidős tevékenységek folytatása (tesztelés, pinceklubban tartott rendezvények [pl. Költők és kora; Disputa], előadások, kiállítások, erdei iskola, kirándulások stb.).

Osztályfőnöki órák témához kapcsolódó foglalkozásai.

Iskolaorvos, védőnő, iskolapszichológus preventív munkája.

Egészségfejlesztő munkacsoport létrehozása.

Intézményen kívüli kapcsolatrendszer megismerése. Gyermekjóléti szolgálatok családsegítők, önkormányzat (gyermekvédelmi munkában, államigazgatási ügyekben). Nevelési tanácsadók, krízisközpontok (terápia, krízisintervenció terén). Az ÁNTSZ megyei intézeteinek egészségfejlesztési szakemberei és más egészségügyi intézmények, szervezetek (a megelőzésben is aktív segítséget kaphatunk pl. az Országos Gyermekegészségügyi Intézet munkatársaitól). Rendvédelmi szervek ifjúságvédelmi osztályainak dolgozói a bűnmegelőzési programokban nyújthatnak segítséget. Kábítószerügyi Egyeztető Fórum-ok (KEF) a drogprevencióban jártas szakértők felkérésében adhatnak támogatást iskolánknak.

Elsődleges a prevenció (megelőzés)

Tiszta, kulturált, nyugodt, egészséges fizikai (és szociális) környezet biztosítása (iskola épülete, szaktantermek, könyvtár, Internet-kuckó, pinceklub, ebédlő, dohányzó, teázó stb.)

Tanítási órák (tantárgyak, kiemelten a biológia; osztályfőnöki órák, testnevelés)

Ismeretterjesztés, felvilágosítás a diákok, tanárok (és intézményi dolgozók), valamint szülők körében.

Társas kompetenciákat, érzelmi intelligenciát fejlesztő foglalkozások (iskolapszichológus vagy külső szakértő bevonásával)

Az iskolapszichológus tevékenységének megelőzést segítő részei (pl. tanulási stratégia fejlesztése, pályaorientáció)

A kortárshatások bevonása a megelőzésbe a diákonkománnyal, a patronáló diákok közreműködésével.

Helyzetfelmérő, -elemző munkák (pl. iskolapszichológus által felvett szociometria, tanulással kapcsolatos felmérések, egyéb iskolai vizsgálatok)

Helyi, szakmai képzések szervezése és intézményen kívüli szakmai képzéseken való részvétel (pl. Pedagógiai Napok rendezvényei, FPI)

Rendszeres, napi iskolaorvosi ellátás biztosítása az ÁNTSZ és az önkormányzat támogatásával.

Az egészséges és rendszeres táplálkozás lehetőségének felkínálása.

A testi egészség megőrzése érdekében különböző sportolási lehetőségek folyamatos alkalmazása (úszás, korcsolya is).

Tanulmányi kirándulások, erdei iskolák keretein belül végzett egészségnevelő és -fejlesztő tevékenység.

Iskolai programok

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az egészséges életszemlélet, életmód kialakítása, fejlesztése komplex folyamat, ezért minden iskolával kapcsolatos szervezeti forma lehetőséget ad a nevelési célok megvalósítására.

I. Tanórai foglalkozás

Hagyományos tanítási órák: 7-12. évfolyamon minden tantárgy; némelyik különösen fontos szerepet kap ebben, pl. osztályfőnöki órák, biológia, magyar nyelv és irodalom, testnevelés stb.

Nem hagyományos szervezésű órák: témanapok, tanulmányi táborok, erdei iskolák egyes elemei biztosítanak lehetőséget a komplex, integrált, tevékenységbe ágyazott fejlesztésre, nevelésre.

II. Tanórán kívüli lehetőségek

Ezek az iskolánkban hagyományos és új foglalkozások fakultatívak, a résztvevők (tanulók, szülők, alkalmazottak) motivációjára, autonómiájára, aktivitására építenek. Számos esetben a tehetséggondozás lehetőségét is kiaknázzhatják e formák.

tanulmányi és sportversenyek (helyi, kerületi, városi, országos; iskolák közti)

szakkörök (tantárgyi jellegűek, média, színhátszó, énekkar, zenekar)

hagyományos iskolanapok programjai (bemutató előadások, kiállítások, zenekarok bemutatkozása, ismeretterjesztő és a résztvevőket cselekvésre ösztönző előadások)

nemzeti és iskolai ünnepeink színvonalas megtartása

előkészítő foglalkozások

szaktantárgyi konzultációk

táborok (kerékpár- és vízitúra, országos kék túra, sítáborok, tanulmányi táborok, építőtáborok)

kirándulások (pl. osztályok, 7.évfolyamos tanulók és 9.évfolyamra járó patronálóik)

vizuális kultúra elemeinek, értékeinek megismerése (pl. múzeum- és színházlátogatás)

tehetséges diákjaink munkáiból kiállítások szervezése (és előadások, filmek, iskolaújság)

az informatika lehetőségeinek kulturált felhasználása (média, könyvtár, PC)

rendszeres sportolási lehetőségek (kosárlabda, kézilabda, úszás, korcsolya, sélés)

iskolapszichológusi foglalkozások (pl. pályaorientáció: 10-11. évfolyam;

pályaválasztás: 11-12. évfolyam; tanulási hatékonyság fejlesztése, önismeret és kommunikáció fejlesztése, tanácsadás stb.)

Megelőzés és elsősegélynyújtás

Az iskola minden dolgozójának alapvető feladatai közé tartozik, hogy a tanulók részére az egészségük és testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, valamint ha észleli, hogy a tanuló balesetet szenvedett, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megtegye.

Az iskolaorvos az osztályfőnök kérésére a tanulók egészséges életmódra nevelése és az elsősegélynyújtás elsajátítása érdekében felvilágosító előadásokat tarthat. A kötelező orvosi vizsgálatokat, védőoltások időpontját úgy kell osztályonként

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

megszervezni, hogy a tanítást a lehető legkisebb mértékben zavarja. Az orvosi vizsgálatok időpontjáról az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes tájékoztatja. az osztályfőnöknek gondoskodnia kell arról, hogy az osztályoknak a tanulói az orvosi vizsgálaton megjelenjenek.

Az iskola helyi tanterve alapján minden tantárgy keretében oktatni kell a tanulók biztonságának és testi épségének megóvásával kapcsolatos ismereteket, rendszabályokat és viselkedési formákat.

A nevelők a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokon, valamint ügyeleti beosztásuk ideje alatt kötelesek a rájuk bízott tanulók tevékenységét folyamatosan figyelemmel kísérni, a rendet megtartani, valamint a baleset-megelőzési szabályokat a tanulókkal betartatni.

Az osztályfőnöknek az osztályfőnöki órákon ismertetniük kell a tanulókkal az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírásokat, az egyes iskolai foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrásokat, valamint a különféle iskolai foglalkozásokon tilos és elvárható magatartásformákat.

Az osztályfőnököknek feltétlenül foglalkozniuk kell a balesetek megelőzését szolgáló szabályokkal. A tanév végén a nyári idénybalesetek veszélyeire kell felhívni a tanulók figyelmét.

A nevelőknek ki kell oktatniuk a tanulókat minden gyakorlati, technikai jellegű feladat, illetve tanórán vagy iskolán kívüli program előtt a baleseti veszélyforrásokra, a kötelező viselkedés szabályaira, egy esetleges rendkívüli esemény bekövetkezésekor követendő magatartásra.

A balesetet szenvedett tanulót elsősegélynyújtásban részesítő dolgozó a sérülttel csak azt teheti, amihez biztosan ért. Ha bizonytalan abban, hogy az adott esetben mit kell tennie, akkor feltétlenül orvost kell hívnia, és a beavatkozással meg kell várnia az orvosi segítséget.

Az iskolában történt mindenféle balesetet, sérülést az iskola igazgatójának ki kell vizsgálnia. A vizsgálat során tisztázni kell a balesetet kiváltó okokat és azt, hogy hogyan lett volna elkerülhető a baleset. A vizsgálat eredményeképpen meg kell állapítani, hogy mit kell tenni a hasonló balesetek megelőzése érdekében és a szükséges intézkedéseket végre kell hajtani.

Környezetnevelési programunk

Általános feladatok

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Iskolánk előéletének, hagyományainak, épületének, tárgyi és személyi adottságainak kifejezetten környezeti nevelési szempontú számba vétele és elemzése.

A kerület természeti és társadalmi-kulturális jellegzetességei, adottságainak felmérése; a helyi értékek és gondok feltérképezése és az iskolai programba való beépítése.

Témanapok megszervezése az egész iskolai közösség számára.

Tanulmányi táborok megszervezése a környezeti nevelés tükrében

Diák-kutató munka támogatása (pl. az iskola egykori híres tanítványai és tanárai munkásságának kutatása stb.)

Szaktárgyi feladatok

A szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre (pl. ember és környezete, kapcsolatok, természetismeret, a természet állapotának mérési módszerei)
A kétszintű érettségire való felkészítés (környezetvédelmi kérdések, problémák és megoldási lehetőségek)

A hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon (a környezetszennyezés hatása a természeti és az épített környezetre, az emberre)

Interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok)

A nem hagyományos szervezésű tanórák szintén a tantervi feladatok megvalósítását jelentik, csak nem hagyományos keretek között. A tanulmányi táborban például feloldódik a tanórák szigorú rendje a terepi adottságoktól, a tanulmányozott témától függő tevékenységekre, de a program tantervi feladatokat valósít meg. Általában a „nem hagyományos szervezésű tanóra” biztosít lehetőséget a komplex (kereszttantervi, tantárgyközi) integrált tananyag feldolgozására, s mint ilyen, kiemelkedő jelentőségű a környezeti nevelés szempontjából. Lehetőségek:

terepi (terepgyakorlat, tantábor, tanulmányi kirándulás, tanösvény, városi élő és élettelen épített környezet vizsgálata az iskola közvetlen közelében)

játék (szituációs játékok, drámajátékok)

„akciók” (vetélkedők, pályázatok, újságkészítés, kiállítás rendezése, interjú, kérdőív, felmérés készítése, kutatómunka, nemzetközi szereplések)

látogatások (múzeum, állatkert, botanikus kert, nemzeti park, üzemek)

témanap

projektek

Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei

Testnevelés

A tanulók legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport szükséges az egészséges életmód kialakításához; fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket;

Magyar nyelv és irodalom

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

az anyanyelv gazdagságának, a tájnyelv, köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatásának tanítása, úgy, hogy mindezt alkalmazni tudják a természeti és emberalkotta környezettel való kapcsolatteremtésben;

az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékekre a diákok figyelmének felhívása a gyerekek legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre;

tudjanak hivatalos iratokat (kérvényeket, petíciókat, javaslatokat) készíteni

Történelem

A tanulók értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet;

tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására;

értsék meg az egész világot érintő globális problémákat és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében;

Idegen nyelv

az adott nyelv segítségével más országok környezeti problémáinak megismerése;

idegen nyelvű cikkek feldolgozása, amelyekből kiderül, hogy más országok mit tesznek azért, hogy ezeket a problémákat kiküszöböljék

Matematika

A tanulók váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják;

Fizika

A tanulók ismerjék a környezeti változások fizikai hátterét

az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) ismertetése, ezek csökkentési lehetőségének megtanítása;

a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiák, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatások felismerésének tanítása;

Földrajz

tapasztalatszerzés, élménygyűjtés a közvetlen élő és élettelen környezetről;

a gyerekek érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit;

a tanulók ismerjék meg és őrizzék a természeti és az emberalkotta táj szépségeit;

Biológia

az ökológiai szemléletmód kialakítása a gyerekekben;

az élőlények alapvető szervezeti és működési jellemzőinek és a közöttük lévő ok-okozati összefüggéseknek megtanítása;

a környezet-egészségügyi problémák ismertetése;

a gyerekek legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére;

sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat;

Kémia

a víz és a levegő kémiája, szerepe az élővilág szempontjából, szennyezése és annak csökkentési lehetőségei;

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A tanulók legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére;
értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait;
a környezetszennyező anyagok kémiája, vizsgálata, határértékek ismerete, kibocsátás csökkentésének lehetőségei;

Filozófia

A tanulók értsék meg, hogy a filozófia történetén keresztül megmutatható az ember és a természet egységének megbomlása;
képesek legyenek követni az értékek alakulását a különböző történelmi korokban;

Ének-zene

a természet zenei ábrázolásának módjai;
a természet szépségeinek megjelenése a népdalokban;

Rajz és vizuális kultúra

a természetről szóló képzőművészeti alkotások lehetőségei;
természetes alapanyagok használatának ismerete;
művészeti alkotások létrehozása a környezeti nevelési szempontoknak megfelelően;

Tánc és dráma

a természeti jelenségek improvizálása a tánc és dráma eszközével;
adott szituációk megfogalmazása tartásképpen és mozdulatsorok segítségével (pl.: árvíz, erdőtűz)

Egyéb rendelkezések

Elektronikus napló

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Iskolánk a szülőkkel való kapcsolat tartására a hagyományos ellenőrzőn kívül elektronikus naplót használ. Ennek célja az, hogy a szülői ház napra készen szerezhessen információt a gyerekek tanulmányi munkájáról, hiányzásairól

A naplót kiegészíti az elektronikus üzenő füzet, mely a diákról folyamatosan rögzíti a fontos információkat iskolai éve alatt, így a tanulmányok zárásakor teljesebb képet kaphatunk az iskolában eltöltött időszak változásairól, a diákunk fejlődéséről.

Közösségi szolgálat

Iskolánk tanulói a 9-10-11. évfolyamokon összesen 50 óra közösségi szolgálatot teljesítenek. A szolgálat célja a személyiség fejlesztése az alapvető kompetenciák segítségével. Ilyenek a kritikus gondolkodás, érzelmi intelligencia, önbizalom, felelősségvállalás, szociális érzékenység, együttműködés, problémamegoldás, empátia. A szolgálat fontos lehet a pályaorientációban is, és komoly lehetőséget nyújt az élménypedagógiai munka megvalósításához.

Közösségi szolgálati tevékenységet a következő területeken folytathatnak diákjaink: Egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális és közösségi, környezet- és természetvédelmi, katasztrófavédelmi és közös sport és szabadidős

Fogadó szervezetek lehetnek:

helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, civil szervezetek
egyház, oktatási intézmények, múzeum, könyvtár, levéltár,
közművelődési intézmény, szociális és gyermekjóléti intézmény
egészségügyi szolgáltató

Iskolaváltás-tanuló átvételének szabályai

Minden diák átvétele egyéni elbírálás alapján történik.

A beérkezett kérelem az igazgatóhoz kerül. Alapvetően, hogy az iskola csak akkor vesz át diákot, amennyiben korábban csökkent az osztálylétszám. Ettől eltérni csak rendkívüli esetben lehetséges.

Az igazgató elméleti jóváhagyása után az osztályfőnök beszél a diákkal és a szülőkkel. Az osztályfőnök jóváhagyása után az adott szaktanárok ellenőrzik a diák felkészültségét, hiszen alapvető, hogy a diák tanulmányi beilleszkedése is zökkenőmentes legyen. Megállapításukat az igazgatóhoz juttatják el.

A végső döntést az igazgató hozza meg az érintettekkel történő közös megbeszélés után.

Tanulósobai feladatok meghatározásának szabályai

A tanulósobai feladatok meghatározásánál mindig figyelembe kell venni a tanulók délelőtti terhelését.

EÖTVÖS

1. számú melléklet

**A Budapest V. Kerületi
Eötvös József Gimnázium
gyermekvédelmi programja**

2023

Tartalomjegyzék

I.	<u>Bevezető</u>	79
ii.	<u>Kiket véd az iskola? - felelősség</u>	82
iii.	<u>Mitől védi meg a gyerekeket az iskola? – felelősség</u>	82
iv.	<u>Mikor és hol védi meg a gyerekeket a szervezet? – felelősség</u>	86
v.	<u>Mik biztosítják a gyerekek védelmét? – garanciák</u>	88
vi.	<u>Az irányelv bevezetése és felülvizsgálata</u>	97
vii.	<u>Jogszabályok</u>	98
	<u>Segédanyagok</u>	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

I. BEVEZETŐ

1. A gyermekvédelmi program célja és a célok elérését segítő eszközök

A GYERMEKVÉDELMI PROGRAM EGY OLYAN, DOKUMENTUM ÉS GYAKORLAT, AMELY BIZTOSÍTJA A GYEREKEK JÓLLÉTÉT ÉS BIZTONSÁGÁT, SEGÍTI A BÁNTALMAZÁSSAL KAPCSOLATOS ESETEK MEGELŐZÉSÉT, KEZELÉSÉT ÉS UTÁNKÖVETÉSÉT.

A dokumentum létrehozásával a Budapest V. Kerületi Eötvös József Gimnázium (továbbiakban: Eötvös József Gimnázium) célja az ENSZ Gyermekjogi Egyezményében lefektetett gyermekjogok védelme. A dokumentum egy olyan szervezeti struktúra és kultúra kiépítését szolgálja, ami bármilyen felmerülő konfliktus (legyen az diák-diák, diák-tanár, tanár-diák, szülő-tanár, szülő-diák viszonylatban) esetén a problémamegoldás irányába mutat utat. Olyan kiszámítható, biztonságos környezet szeretnénk teremteni az iskolával kapcsolatba kerülő gyerekek és felnőttek számára, ami védelmet nyújt a bántalmazás minden formájával szemben és válaszokat ad a konfliktushelyzetekre.

Ez a szemlélet iskolánkban eddig is irányadó volt, de nem állt rendelkezésünkre kidolgozott protokoll a konfliktusaink rendezésére. Szeretnénk, ha minden iskolapolgár megismerné a gyerekeket illető jogokat és tudatosabban viszonyulna a bántalmazás fogalmához és formáihoz. Szeretnénk, ha minden diákunk és dolgozónk nagyobb biztonságban érezhetné magát intézményünkben. Szeretnénk, ha iskolánk értékeinek megfelelően a tőlünk telhető legnagyobb védelmet tudnánk biztosítani diákjaink számára.

A gyermekvédelmi program bevezetésétől azt várjuk, hogy bővülnek a gyermekjogokkal kapcsolatos ismereteink, szembe tudunk nézni a környezetünkben megjelenő bántalmazással, és intézményesített lehetőséget tudunk biztosítani a bántalmazás megelőzésére, megszüntetésére és a bántalmazottak védelmére.

A megfogalmazott célok eléréseért iskolán belül és iskolán kívül működő szakemberek segítségével dolgozunk. A program működéséért a dokumentum elfogadásának pillanatától a gyermekvédelmi program betartásáért felelős személy felel. Vele szoros együttműködésben dolgozik egy iskolán belüli esetmegbeszélő csoport. Elengedhetetlennek tartjuk az együttműködést az iskola vezetésével, az iskolánk diákságát képviselő gyerekekkel (Diákönkormányzat képviselői és elnöke), az iskolapszichológussal, az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével és a szülői munkaközösség vezetőjével. Egyes esetekben szükség van más szakterületeken dolgozók komplex támogatására, tanácsaira és egy másik nézőpont biztosítására, ezért egy iskolán kívüli szakemberekből álló támogatói csoporttal is szeretnénk kapcsolatban állni. Ennek a csoportnak, jogászból, pszichológusból, gyermekvédelmi szakemberből kell állnia.

Az esetmegbeszélő csoport létezését és működését transzparens módon kezeljük, a csoporthoz kerülő ügyeket viszont az ügynevezett, későbbiekben ismertetett titokdoktor-protokoll alapján (lásd: 4. sz. melléklet).

2. A gyermekvédelmi program alapelvei és alapvető értékei

Alábbiakban azokat az alapvető elveket és értékeket mutatjuk be, amelyekre a gyermekvédelmi program épül, és amelyekkel kapcsolatban iskolánk – így annak valamennyi munkatársa – elkötelezett. Ezek lefektetése iránymutatásként szolgál jelenlegi és jövőbeli munkatársaink számára, valamint kifejezik iskolánk értékrendjét, elköteleződését. Az itt felsorolt alapelvek biztonságos keretet teremtenek a gyerekek védelme és a jogaik érvényesítése számára. Ezen

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

alapelvek és értékek lehetőséget adnak vitás helyzetek olyan kezelésére, ahol a problémamegoldás alapja egymás álláspontjának megismerése és megértése, valamint a másik méltóságának tiszteletben tartása.

2.1 a gyerekek jogainak érvényesítését támogató elvek

- **emberi méltósághoz való jog biztosítása:** Minden embert megillet az elismerés és megbecsülés, az emberi méltóság, amely alapján értékesnek, megbecsültnek és elfogadottnak érezheti magát a társadalom egészében és kisebb közösségeiben egyaránt.
- **gyermekközpontúság:** A gyerekek életkorára, fejlettségére és érettségére tekintettel az őket érintő döntéshozatal során figyelembe kell venni a véleményüket. A gyerekeket és törvényes képviselőiket tájékoztatni kell a szükséges információkról és az őket érintő intézkedésekről és jogokról.
- **támogatás:** Az Eötvös József Gimnázium tevékenysége során támogatja és segíti a gyerekek fejlődését és kiteljesedését annak érdekében, hogy meglévő képességeik és erőforrásaik fejlesztésén keresztül képesek legyenek biztonsággal felismerni és kiaknázni a lehetőségeiket.
- **biztonsághoz való jog biztosítása:** Minden gyermeket megillet az a jog, hogy biztonságban, mindennemű veszélyeztetettségtől, bántalmazástól, kihasználástól és elhanyagoltságtól mentesen élhessen.
- **zéró tolerancia:** Az Eötvös József Gimnázium elítéli és elfogadhatatlannak tartja a gyerekekkel szembeni bántalmazás, erőszak, zaklatás és visszaélés minden formáját. Munkája során biztonságos környezet és közösség létrehozására törekszik, és nem létesít szakmai kapcsolatot – illetve a már fennálló szakmai kapcsolatot azonnal megszünteti – olyan személyekkel, akik veszélyt jelentenek a gyerekekre.
- **a jelzés lehetősége:** Minden gyereknek tudnia kell róla, hogy felmerülő problémájával az iskolában kit/milyen csoportot és milyen módon kereshet meg. Tisztában kell lennie azzal is, hogy problémája jelzésekor milyen további lépésekre számíthat.
- **jogérvényesítési garancia:** A szervezettel kapcsolatban álló személyek jogainak megsértésével kapcsolatosan az Eötvös József Gimnázium minden beérkező panaszt megvizsgál, és megteszi a megfelelő intézkedéseket, amelyeket átláthatóan és pontosan kommunikál az érintettek felé.
- **a gyerekek elleni visszaélésekre való megfelelő reagálás:** A gyerekek jóllétét veszélyeztető körülmények felmerülése esetén a támogatásukat és védelmüket szolgáló intézkedések melletti erős elköteleződés. Ebbe beletartozik a konkrét esetben részt vevő személyek támogatása, az érintett szakemberekkel/szervezetekkel való együttműködés és minden olyan intézkedés megtétele, amely a hasonló esetek megismétlődésének esélyét csökkenti.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2.2 a munkatársak munkáját segítő elvek

- Az Eötvös József Gimnázium elkötelezett egy olyan munkakörnyezet kialakítása és fenntartása mellett, amely az alapértékeit jól tükrözi, és a gyerekek védelmét szolgálja. Minden olyan személy, aki bármilyen minőségben, bármilyen szerződés (munka-, vállalkozói, megbízási, önkéntes-, gyakornoki szerződés stb.) keretében az iskolának dolgozik, a nevében jár el, köteles a gyerekek méltóságának és egyenlőségének tiszteletben tartásával, a legmagasabb szakmai és etikai normák betartásával eljárni. Alapvetően a „több felnőtt” szabály betartására kell törekedni. Minden olyan helyzetben, ahol gyerekek jelen vannak, két vagy több felnőtt jelenléte csökkenti a gyermekbántalmazás lehetőségét.
- **jogszabályok és előírások betartása:** Az Eötvös József Gimnázium elkötelezett a vonatkozó nemzetközi és hazai jogszabályok felé (ezek felsorolását lásd: VII. fejezet).
- **prevenció:** A gyermekbántalmazás kockázatának csökkentésére való törekvés a tudatosságnövelésen, a jó gyakorlatok kialakításán és a képzéseken keresztül, valamint a gyerekek védelme érdekében történő minden lehetséges pozitív lépés megtétele.
- **képzésekkel való támogatás:** Tudatosságnövelés a gyerekek biztonságával kapcsolatban. Annak biztosítása, hogy minden munkatárs tudomására jusson, hogy az irányelvben – és más vonatkozó szabályokban – lefektetett előírásoknak köteles megfelelni.
- **biztonságos adatkezelés és titoktartás:** Az Eötvös József Gimnázium dolgozói bizalmasan kezelik a gyerekek személyes adatait. Ennek értelmében az Eötvös József Gimnázium kapcsolatban álló személyek személyes adatai nem adhatóak ki illetéktelen harmadik személy részére – ez alól kivételt képez az érintett kifejezett írásbeli hozzájárulása, illetve a jogszabályban előírt módon a hatóság részére történő kötelező adatszolgáltatás. Az információ megosztásának minden esetben a megosztás céljához kell igazodnia, biztonságos csatornán keresztül kell történnie, az átadott információknak pedig lehetőség szerint egyértelműnek és a lehető legfrissebbnek kell lenniük. Minden szenzitív információt kellő komolysággal és szakszerűen kell kezelni.
- **a jelzés garانتálása:** Annak biztosítása, hogy minden munkatárs megismerje a gyerekek védelme érdekében teendő szükséges lépéseket, folyamatokat. Mindenkinek tudnia kell azt is, hogy a felmerülő helyzetekben mely személyek/intézmények felé kell jelzést tenni.
- **partnerség:** Az Eötvös József Gimnázium tevékenysége során együttműködik a társintézményekkel, az ott dolgozó szakemberekkel, valamint a gyermekvédelmi rendszer egyéb szereplőivel (különös tekintettel a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaira), szem előtt tartva azt, hogy a különböző nézőpontok egyeztetése és a közös gondolkodás segíti elő az ügyek leghatékonyabb kezelését.
- **utókövetés és felülvizsgálat:** Az Eötvös József Gimnázium beszerzi a szükséges információkat, és rendszeresen felülvizsgálja a gyerekekkel kapcsolatos eljárási

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

protokolljait, szabályzatait és gyakorlatát az esetleges hiányosságok feltárása és orvoslása, valamint a releváns jogszabályi változásoknak való megfelelés érdekében.

- **átláthatóság:** Az Eötvös József Gimnázium minden döntése és tevékenysége átlátható és azáltal vezérelt, hogy a gyerekek mindenképp felett álló érdeke érvényesüljön.

II. KIKET VÉD AZ ISKOLA? - FELELŐSSÉG

Gyermekvédelmi programunkkal kapcsolatban tisztáznunk kell, hogy kik azok a személyek, akikre intézményünk védelme kiterjed. Elsődleges célcsoportunk tagjai a program elnevezésében is megjelenő gyermekek. A dokumentum elkészültekor hatályos magyar és nemzetközi jogszabályok szerint gyerek az, aki a 18. életévét nem töltötte be. Mivel iskolánk képzési specialitásai miatt diákjaink egy része 18 éves koruk betöltése után fejezi be tanulmányait, ezért a védelmet minden iskolánkba járó diákra kiterjesztjük a tanulói jogviszonyuk fennállásának végéig.

Iskolánk felelősséget vállal azokért a gyerekekért is, akik vendégként érkeznek iskolánk által szervezett programokra, valamint oktatási intézményként általánosságban is felelősséget vállalunk a gyerekekért kommunikációnkban, programjaink tervezése során, értékrendünkben.

Bár elsődleges célcsoportunk a gyerekek, elköteleztük magunkat abban, hogy iskolánk felnőtt dolgozói is biztonságban érezzék magukat, és jogtalan külső és belső támadások esetén védelmünkről biztosítjuk őket.

III. MITŐL VÉDI MEG A GYEREKEKET AZ ISKOLA? – FELELŐSSÉG

Annak rögzítése után, hogy kikre terjeszti ki az iskola a felelősségét, a következőkben azt határozza meg a program, hogy pontosan mitől szeretné megvédeni a gyerekeket. A cél az, hogy ne elvont fogalmak legyenek az irányelvben, hanem konkrét viselkedések, hiszen így lesz mindenki számára érthető és egyértelmű a gyerekeket védő szabályok tartalma.

Nevesítésre kerülnek a bántalmazás különböző formái és minden olyan egyéb dolog, amelytől a szervezet meg szeretné védeni a gyerekeket. Az alábbi fogalmak megismerése elősegíti a bántalmazás felismerését, elvont fogalmak helyett konkrét viselkedésekre ad rálátást és támogatja a látókört akkor is, ha az itt megismert bántalmazó magatartási formák jelentős része nem érinti az Eötvös József Gimnázium közösségét. Az alábbi listát hazai¹ és nemzetközi² ajánlások

¹ pl. az Emberi Erőforrások Minisztériumának *Az egészségügyi ellátók feladatairól gyermekek bántalmazásának, elhanyagolásának gyanúja esetén* című egészségügyi szakmai irányelve és a vonatkozó EMMI protokollok

² Az ENSZ Egészségügyi Világszervezetének (WHO – World Health Organization) meghatározása szerint a gyerek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, amely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

alapján állította össze a Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány, ezt a listát vette és alakította át a programon dolgozó csapat.

Az ismertett bántalmazási típusok és formák közül több olyan is található, amire az iskolában dolgozóknak kevés rálátása van (pl.: online zaklatás), illetve a bántalmazás természetéből fakadóan az ügyek egy része hosszan rejtve maradhat az iskolában dolgozó felnőttek előtt. Ezért fontos megjegyezni, hogy az iskola minden tőle telhetőt megtesz a bántalmazásos esetek megakadályozásáért és kezeléséért, de a siker érdekében szükség van a szülőkkel való szoros együttműködésre, partnerkapcsolat fenntartására is.

Bántalmazás

MINDEN OLYAN MAGATARTÁS, AMELY A GYEREKEK SÉRELMEÉT EREDMÉNYEZI, VAGY A BIZTONSÁGOS ÉS EGÉSZSÉGES FEJLŐDÉSÜKET AKADÁLYOZZA. BÁNTALMAZÁS AZ IS, HA VALAMIVEL (PL. MEGÜTÉSSEL, KÍNZÁSSAL) MEGFENYEGETNEK EGY GYEREKET, A FENYEGETÉS PEDIG FÉLELMET, SZORONGÁST KELT BENNE. A BÁNTALMAZÁS NEM FELTÉTLENÜL „AKTÍV TETT” – AZ IS ANNAK MINŐSÜL, HA VALAKI NEM TESZ MEG VALAMIT (MULASZTÁS), ÉS EZZEL VESZÉLYEZTETI A GYEREKEKET.

A bántalmazás 4 típusa (bántalmazási formákkal)

1. fizikai/testi bántalmazás: Olyan fizikai erőszak alkalmazása, amely fizikai sérülést vagy szenvedést okoz, illetve okozhat.

Fizikai/testi bántalmazás például: megütés, megrázás, megégetés, kíntzás, rúgás, lekötözés, bezárás stb.

Fizikai/testi bántalmazás jelei például: zúzódás, égés, harapás, vágás, valószerűtlen magyarázat a sérülésekre, felnőttekkel szembeni bizalmatlanság, agresszió, visszahúzóds, a viselkedés hirtelen megváltozása

2. szexuális bántalmazás: Amikor egy felnőtt vagy egy másik gyerek saját szexuális érdeklődésének vagy vágyának kielégítése céljából használja fel a gyereket olyan tevékenységekre, amelyek nem az ő életkorának, fejlődésének megfelelőek, illetve amihez a gyerek nem adta valódi hozzájárulását. Ebbe beletartozik minden olyan eset is, amelyhez egy gyerek azért nem adhat valódi hozzájárulást, mert nem teljesen érti a helyzetet (pl. nincs tisztában azzal, hogy egy érintés alkalmas lehet arra, hogy felkeltse/kielégítse a másik fél szexuális vágyát), vagy azért, mert az emberek között valamilyen hatalmi kapcsolat, erőfölény áll fenn (pl. a gyereket tanító tanár, edző, a gyerek gondozásával megbízott szakember).

Szexuális bántalmazás például: a gyerekekben rossz érzést keltő érintés, szexuális tartalmú megjegyzések, szexting, nemi erőszak, prostitúció, pornográfia, egy gyerek bevonása pornográf tartalmak megtekintésébe

Szexuális bántalmazás jelei például: ha látható ok nélkül megváltozik a gyerek viselkedése (magába fordul vagy éppen nagyon kihívó lesz), túlszexualizált, nem elfogadható vagy antiszociális magatartás

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3. érzelmi bántalmazás: Olyan folyamatos, megalázó vagy lealacsonyító érzelmi bánásmód, amely hosszú távú és súlyos negatív hatást fejt(het) ki a gyerek érzelmi fejlődésére. Bántalmazás a gyerek érzelmeivel való tartós vagy rendszeres visszaélés is, amely a gyerekekben az értéktelenség, szeretetlenség érzését kelti.

Érzelmi bántalmazás például: csúfolás, megalázás, egyénre és környezetére tett megjegyzések, nevetségessé tétel, folyamatos kritizálás, lekicsinylés, tartós megbélyegzés, kirekesztés, kibeszélés, bizalmas információk elárulása, zsarolás

Érzelmi bántalmazás jelei például: rendkívüli nyugtalanság, szorongás, félelem az új helyzetektől, drog- és alkoholhasználat, extrém passzivitás vagy agresszió

4. elhanyagolás: A gyerek alapvető fizikai és/vagy érzelmi szükségleteinek tartós nem teljesítése, amely egészségének és fejlődésének súlyos károsodását eredményezheti. Ide tartozik minden olyan mulasztás (függetlenül attól, hogy az szándékos, vagy pedig tudatlanságból ered), amely jelentősen árt, vagy lassítja a gyerek testi, érzelmi vagy értelmi fejlődését. Az elhanyagolás lehet értelmi, érzelmi vagy oktatási, nevelési.

Elhanyagolás például: megfelelő élelem, ruházat, felügyelet nem biztosítása, az alapvető érzelmi szükségletek megtagadása, iskolalátogatási kötelezettség elhanyagolása, iskolai feladatok/nehézségek figyelmen kívül hagyása

Elhanyagolás jelei például: gyakori éhségérzet és étellopás, rossz személyes higiénia, állandó fáradtság, alacsony önértékelés, kezeletlen egészségügyi problémák

A bántalmazás fentiekben nem szereplő egyéb formái

Online zaklatás

Sorozatos és hosszabb ideig fennálló szándékos sérelem okozása az interneten, amelynek célja lehet megalázás, fenyegetés, nevetségessé tétel, kiközösítés, lejáratás, negatív színben feltüntetés.

Online zaklatás például: bántó, sértő üzenetek posztolása üzenőfalon/személyes üzenetben, fiók feltörése, álprofil létrehozása, kirekesztő csoport létrehozása, lejárató fényképek közzététele, privát üzenetek nyilvánossá tétele

Online zaklatás jelei például: szorongás, profil törlése, internethasználattal kapcsolatos szokások megváltozása, elmagányosodás

Kizsákmányolás

Egy másik személy tisztességtelen kihasználása.

Kizsákmányolás például: gazdasági kizsákmányolás, gyerekmunka: olyan munka végeztetése, amely magas kockázattal jár, veszélyezteti a gyerek iskoláztatását, egészségét, ártalmas lehet fizikai, értelmi, érzelmi, erkölcsi vagy szociális fejlődésére

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Kereskedelmi célú kihasználás

Egy gyereket mások kereskedelmi vagy szexuális tevékenységre használnak pénzbeli vagy anyagi ellenszolgáltatás céljából. A kizsákmányoló jellemzően megtévesztéssel, hamis ígéretekkel (szerelem, kapcsolati biztonság ígérete), illetve megfélemlítés, testi-lelki terror vagy ezzel való fenyegetés útján hálózza be a gyereket.

Kereskedelmi célú kihasználás például: gyermekprostitúció, gyermekpornográfia, zsebtolvajlásra kényszerítés, kényszerkoldultatás, „csicskáztatás”

Kereskedelmi célú kihasználás jelei például: félelem, visszahúzódás, szorongás, a viselkedés hirtelen megváltozása, „koravén attitűd”, idegen felnőttek megjelenése a gyerek életében, állandó ajándékok, élvezeti cikkek a gyereknél, szerhasználat, szökések, igazolatlan távollétek

Manipuláció és tokenizmus

Amikor egy gyerek részt vesz valamiben (pl. fellép, szerepel, interjút ad, versenyez), de nincs tisztában a részvétele céljával, valódi szerepével, akkor a részvétele nem önkéntes, és nem a véleményének és méltóságának tiszteletén alapul.

Manipuláció és tokenizmus például: a gyereket nem a számára releváns kérdésekben vagy nem gyerekbarát módon kérdezik meg valamiről (pl. nem érti a kérdést), nem kap megfelelő felkészítést a szerepe betöltéséhez, vagy a részvétele célja valójában nem a gyerekről szól (pl. gyerekek „felhasználása” politikai kampány során – a gyerekek „díszletként” való használata)

Intézményi abúzus

Egy gyerek az oktatási/nevelési intézménnyel szemben kiszolgáltatott helyzetben van, és bízik abban, hogy az intézmény az ő érdekében, őt védve jár el. Amikor az intézmény ezt a kötelezettségét elmulasztja, vagy a megfelelő védelmet megtagadja, nem csupán nem segít, hanem egyenesen ront a gyerek helyzetén.

Intézményi abúzus például: amikor az iskola nem indít eljárást egy gyerek bántalmazásával kapcsolatos ügyben, nem próbálja meg kezelni a közösségen belüli konfliktusokat, és ezzel magára hagyja a kiközösített gyereket, a gyerek szabadidejét teljesen kitöltő mennyiségű házi feladatot ad, az online tér adta lehetőségek miatt összességében túlterheli a gyerekeket (pl.: hétfélig dolgoztatás), olyan követelményeket állít a gyerekek elé, ami súlyos szorongást okoz számukra

Rendszerabúzus

Amikor a gyerekek védelmét szolgáló tevékenység vagy rendszer nem létezik, vagy nem megfelelően működik, és ezzel hátráltatja a gyermekbántalmazás és a veszélyeztetés megelőzését és kezelését.

Rendszerabúzus például: a gyerek tájékoztatásához és véleménynyilvánításhoz fűződő jogainak figyelmen kívül hagyása vagy megtagadása, a szülőktől való indokolatlan elválasztás, a gyermekvédelmi rendszer működésének hiánya

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Veszélyeztetés

AMIKOR A GYEREK TESTI, ÉRTELMI, ÉRZELMI VAGY ERKÖLCSI FEJLŐDÉSÉT BÁRMILYEN KÖRÜLMÉNY GÁTOLJA VAGY AKADÁLYOZZA. SÚLYOS VESZÉLYEZTETÉSNEK A GYEREK OLYAN BÁNTALMAZÁSÁT VAGY ELHANYAGOLÁSÁT TEKINTJÜK, AMELY A GYEREK ÉLETÉT KÖZVETLEN VESZÉLYNEK TESZI KI, VAGY TESTI, ÉRTELMI, ÉRZELMI VAGY ERKÖLCSI FEJLŐDÉSÉBEN JELENTŐS ÉS HELYREHOZHATATLAN KÁROSODÁST OKOZHAT.

Testi fejlődés veszélyeztetése például: fizikai bántalmazás, éheztetés

Értemi fejlődés veszélyeztetése például: a gyermek tankötelezettsége teljesítésének nem biztosítása

Erkölcsei fejlődés veszélyeztetése például: a gyermek jelenlétében megvalósuló erőszakos vagy szexuális cselekmények

Érzelmi fejlődés veszélyeztetése például: rendszeres megalázás, megfélemlítés

A bántalmazási formák jelei összefüggenek, és gyakran átfedésben vannak, ezért az ilyen esetek megfelelő kezelése szempontjából az a legfontosabb, hogy az intézmény munkatársai minden esetben **képesek legyenek felismerni a jeleket (lásd: 1. sz. melléklet), amelyek arra utalnak, hogy az érintett gyermekkel/fiatal felnőttel nem megfelelően bánt a környezete, ezért meg kell tenni a szükséges lépéseket.**

Az intézmény – mint a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja – fentiek észlelésekor a gyermek további veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében köteles jelzéssel élni az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, illetve gyámhatóság felé (a bejelentési folyamat részletesen az V./4. részben kerül kifejtésre).

IV. MIKOR ÉS HOL VÉDI MEG A GYEREKEKET A SZERVEZET? – FELELŐSSÉG

Ebben a fejezetben rögzítjük, hogy mikor és hol szükséges a fentiekben kifejtett védelmet biztosítani, vagyis hogy meddig tart az iskola felelőssége. A védelem ebben az esetben azt jelenti, hogy az iskola ezeken a területeken átgondolja a lehetséges veszélyforrásokat, veszélyeztető tényezőket (megelőzés), valamint ezeken a területeken is biztosítja a következő pontban tárgyalt garanciális elemeket (kezelés).

1. Az iskola épületén belül

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az iskola falain belül, az iskola által megvalósított programokon minden esetben az ott dolgozó felnőttek vállalják a gyerekekért a felelősséget. A szülők/törvényes képviselők ugyanazért bízzák rá a gyerekeket az oktatási intézményekre, ami a gyerekeknek is fontos az iskolába járva: azt szeretnék, hogy ott garantálva legyen a védelmük és a biztonságuk.

2. A szervezet által biztosított külső programokon

A felelősség nem csak az iskola épületén belül tart: a védelmet és biztonságot az iskola által szervezett külső programokon is biztosítani kell a gyerekek számára. Mindig azok a felnőttek felelősek a gyerekekért, akik jelen vannak, akik az adott programot szervezik, biztosítják. Iskola által szervezett programnak tekintjük azokat az eseményeket, amelyek az iskola vezetőségének tudtával jönnek létre, és az iskola egyik pedagógusának felelős szervezésében zajlanak.

3. A gyerekekkel kapcsolatos szakmai programokon, valamint a kommunikáció terén

A felnőttek felelőssége akkor is tart, ha a gyerekek éppen nincsenek jelen. Semmilyen iskolai felületünkön nem közlünk olyan dolgot, amelyet a gyerekek nem szeretnének, vagy bármilyen szempontból negatívan érint(het)i őket. Más szóval: a gyerekekről való kommunikáció során mindig a legfőbb érdekük szerint járunk el.

Ennek érdekében fontos rögzíteni (bővebben lásd a 6. sz. mellékletet):

- Az iskolával kapcsolatba kerülő gyerekek törvényes képviselőjétől mindig engedélyt kell kérni (lehetőleg írásban), mielőtt róluk képmás, hang- vagy videofelvétel készül, és mielőtt ezek az iskola különböző hivatalos online felületein (pl. honlap, Facebook-oldal) vagy egyéb felületen közzétételre kerülnek. A hozzájárulás bármikor visszavonható.
- A fénykép személyes adatnak minősül, ezért azt a 2011. évi CXII. törvény rendelkezéseinek megfelelően kell kezelni. Az iskola adatkezelési szabályzata összhangban áll a vonatkozó nemzetközi és hazai normákkal.
- Az iskola az érintett gyereket és törvényes képviselőjét tájékoztatja az adatkezeléssel kapcsolatos jogaikról és a jogorvoslati lehetőségekről. A nemleges választ tiszteletben kell tartani. Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie. A személyes adatok bizalmas kezelésére vonatkozó szabályok alá tartozik minden dokumentum, így minden nyilatkozat és a Bejelentési lap is.
- Az iskola az érintetteket a képmás, hang- vagy videofelvétel készítése előtt tájékoztatja arról, hogy miért készülnek ezek a felvételek, és hogyan, mikor és hol tervezi ezeket közzétenni.
- Az iskola a képmás, hang- vagy videofelvétel készítése előtt mindig meggyőződik arról, hogy ezek közzététele semmilyen tekintetben nem gyakorol kedvezőtlen hatást, illetve nem jelent veszélyt vagy kockázatot a gyerekekre vagy a családjukra nézve.
- Mindig figyelemmel kell lenni arra, hogy az elkészült képmások, hang- vagy videofelvételek nem sérthetik a gyerekek méltóságát vagy a személyiségi jogait.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

- A felvételeken megjelenő személyek személyes adatait bizalmasan kell kezelni, és biztosítani kell, hogy a felvételeken feltüntetett adatok alapján a személyek ne legyenek beazonosíthatóak, kivéve, ha ahhoz az érintett kifejezett hozzájárulását adta. Az adatkezelők a rendelkezésre bocsátott személyes adatot (fényképet, videót, hangfelvételt) csak meghatározott célból kezelik.
- A felvételek biztonságos tárolását biztosítani kell annak érdekében, hogy illetéktelen személy ne férhessen hozzájuk.
- A felvételeken megjelenő személyeknek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a felvételekkel és az azok közzétételével kapcsolatos aggályaikat jelezhessék akár a közzétételt követően is. Súlyos és megalapozott aggály esetén, vagy ha az érintettek azt kéri, akkor a felvételeket el kell távolítani az iskola hivatalos online felületeiről, és azokat máshol sem lehet nyilvánosságra hozni

4. Online felületeken

A gyerekek online jelenléte egyre meghatározóbb számukra. Az online világ sok szempontból ugyanolyan kommunikációs és szociális tér, mint a nem online világ. Ennek sok előnye van (kinyílik a világ, rengeteg tudás és információ érhető el, lecsökkennek a fizikai távolságok), de fontos, hogy a veszélyeket is felismerjük: a konfliktusok eltűnnek a szemünk elől, a gyerekek olyan emberekkel és tartalmakkal találkozhatnak, akik és amelyek veszélyeztetik jóllétüket.

Azokon az online felületeken, ahol felnőtt is jelen van (pl.: osztálycsoport Messengeren, classroom, levelezőlista), hasonlóan az offline térhez, ő felelős a gyerekek védelméért. Akut helyzetek kezelése mellett fontos az online felületek használatáról való tanulás, beszélgetés is.

Az iskolában dolgozó felnőttek számára nem látható online terekben történő konfliktus felszínre kerülése után kezelendő akkor is, ha felnőttek számára nem látható előzményekkel indult.

A szabadidőhöz való jog miatt a gyerekek védelméhez tartozik a távoktatással megnyíló új lehetőségek korlátozása is.

Az iskolai kommunikáció a hivatalos honlapon keresztül és az erre a célra létrehozott olyan felületeken zajlik, amire a diákok iskolai azonosítójukkal tudnak bejelentkezni (iskolai e-mail, táblázatok, kérdőívek, classroom stb.). Minden egyéb kommunikációs felület létrehozása az érintettek megegyezésén alapul.

V. MIK BIZTOSÍTJÁK A GYEREKEK VÉDELMEÉT? – GARANCIÁK

Annak a meghatározása után, hogy pontosan kiket, mi(k)től, hol és mikor szeretné megvédeni az iskola, ebben a fejezetben arról lesz szó, hogy miként biztosítja ezt a védelmet a gyerekek számára.

1. Munkatársak megismerése – biztonsági elemek a munkatársak kiválasztása során

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A legtöbbet azzal lehet tenni a gyerekek jólléte érdekében, hogy olyan felnőttek veszik őket körül, akik elkötelezettek a védelmük és a jogaik biztosítása mellett. Az új munkatársak felvétele a lehető legalkalmasabb időpont a gyermekbántalmazás kockázatának csökkentésére. Ennek érdekében például új munkatársak felvételekor fontos szempont kell hogy legyen a tanári attitűd vizsgálata, a gyerekekhez való viszony felmérése, korábbi munkahelyektől származó információk begyűjtése.

Fontos tehát alaposan megismerni a jelentkező felnőtt háttérét függetlenül attól, hogy alkalmazottként, megbízottként vagy önkéntesként szeretne az iskolához kapcsolódni.

Ennek érdekében fontos rögzíteni, hogy nem alkalmazható olyan személy:

- aki korábban követett már el kiskorúak sérelmére bűncselekményt;
- aki korábban bántalmazott vagy veszélyeztetett gyereket;
- akiről az előzetes szűrés alkalmával kiderül, hogy munkahelyváltásában része volt gyerekekkel szemben elkövetett bármilyen atrocitás, határátlépés, panasz vagy kifogás.

Az új munkatársak toborzásában és kiválasztásában a gyermekvédelmi csoport vagy a csoport vezetője igazgatói, vezetőségi kérésre szívesen közreműködik.

2. A gyermekvédelmi program megismerése

Egy gyerek akkor tud igazán bizalommal fordulni az őt körülvevő felnőttekhez, ha tudja, hogy milyen válasza (hozzáállásra, magatartásra) számíthat tőlük. Ennek a felnőttek részéről az a legfőbb feltétele, hogy mindannyian ismerjék a rájuk vonatkozó – magatartási és eljárási – szabályokat, amelyeket egységesen követnek.

A gyermekvédelmi szabályok nemcsak a gyerekeknek, hanem a velük foglalkozó felnőttek számára is segítséget nyújtanak. Nagyobb biztonságban tudnak a gyerekekkel foglalkozni akkor, ha ismerik az őket védő mechanizmusokat – tudják, hogy mikor és milyen lépéseket kell tenniük, ismerik az intézményi szabályokat és protokollokat, amelyek keretbe foglalják a tevékenységüket, és irányítúként szolgálnak a szükséges helyzetekben.

Ezek miatt, valamint a gyerekek védelmének garanciájának szempontjából kiemelten fontos, hogy minden olyan személy, aki bármilyen módon a szervezethez kapcsolódik, vagy annak a nevében jár el, ismerje, értse és magáénak érezze a gyerekek védelmével kapcsolatos elveket, felismerje a bántalmazás és a veszélyeztetés jeleit, valamint megfelelően járjon el ezekben az esetekben.

Ahogy a „régikollégáknak ismerniük kell a gyerekeket védő szabályokat és folyamatokat, úgy az új munkatársak sem kezdhetik meg addig a tevékenységüket, amíg meg nem ismerték az irányelvet, a benne leírt szerepüket és kötelezettségeiket.

Ezen túlmenően az iskolának minden olyan felnőttért felelősséget kell vállalnia, aki rajta keresztül bármilyen formában kapcsolatba kerülhet gyerekekkel. Ez azt jelenti, hogy nem csak azoknak a felnőtteknek kell ismerniük a gyermekvédelmi irányelvet, akikkel valamilyen közvetlen jogviszonyban áll a szervezet: az is fontos, hogy az együttműködő szervezetek és partnerek is ismerjék a rájuk vonatkozó elvárásokat és előírásokat.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az átláthatóság, a biztonság és a kölcsönös bizalom szempontjából fontos, hogy a szervezetnél dolgozó felnőttek mellett a szervezethez kapcsolódó gyerekek és szüleik/törvényes képviselőik is ismerjék és értsek azokat a szabályokat és folyamatokat, amelyek őket, illetve a gyerekeiket védik. Annak, hogy egy gyerek biztonságban érezze magát az adott szervezetnél, az egyik legfontosabb garanciája az, hogy ismeri a jogait, és tudja azt is, hogy kinek és hogyan van lehetősége jelzést tenni akkor, ha rosszul vagy veszélyben érzi magát.

A megismerés, tanulás elősegítésére a program bevezetését folyamatos képzések, beszélgetések, felkészülési lehetőségek kísérik felnőttek és gyerekek részére egyaránt.

3. Egyértelmű felelősségi körök és feladatok a gyermekvédelmi programmal és a konkrét esetek kezelésével kapcsolatban

A gyerekek védelmének és az esetek hatékony kezelésének szempontjából lényeges, hogy mindenki számára egyértelműek és átláthatóak legyenek a felelősségi körök. Ha egyértelmű az, hogy milyen kérdés kinek a kompetenciájába tartozik, akkor időt spórolunk, hiszen bárki azonnal az illetékes/felelős felnőttökhöz tud fordulni. Továbbá a felelősségi körök átláthatóságával elkerülhető az, hogy bárki olyan kérdésben hozzon döntést, amellyel kapcsolatban nem ő rendelkezik a legtöbb tudással – ez feszültségtől kíméli meg a munkatársakat, és a hibázás/rossz döntések lehetőségét is csökkenti. Az átlátható és egyértelmű határok tehát a felnőtteket és a gyerekeket egyaránt védik.

A gyerekek biztonságának szempontjából fontos, hogy legyen egy olyan személy vagy csoport, aki a bántalmazással és veszélyeztetéssel kapcsolatos esetekben a felelős. Neki kiemelt szerepe van a gyerekek jóllétével és biztonságával kapcsolatban: hozzá érnek el a jelzések, segíti a konkrét ügyek kezelését, összefogja és koordinálja a gyerekjogokkal és a gyerekek védelmével kapcsolatos folyamatokat, amelyekbe bevonják a megfelelő – intézményen belüli és azon kívüli – szakembereket, hatóságokat. Fontos, hogy őket bármikor el lehessen érni: az elérhetőségükről minden munkatársat, gyereket és a törvényes képviselőiket is tájékoztatni kell.

A gyerekek védelmével kapcsolatos feladatok és felelősségi körök meghatározásakor három csoportba soroljuk az iskolában dolgozó felnőtteket. Ez a három a következő: az **iskola igazgatója**, a **gyermekvédelmi program betartásáért felelős személy és csoport**, valamint az **iskola minden más** (az első két csoportba nem sorolható) **dolgozója**.

I. Az iskola vezetőjének felelőssége:

- A tantestület döntése által a Pedagógiai Programba illesztett gyermekvédelmi program megvalósulását nyomon követi, értékeli az program szerint megtett szakmai beavatkozásokat.
- Biztosítja, hogy minden munkatárs tisztában legyen a felelősségi körével, és hogy megkapja az ezzel kapcsolatos felkészítést és információkat.
- Lebonyolítja a munkatársak részéről előforduló bántalmazási esetek kapcsán a megfelelő felelősségre vonási eljárásokat.
- Tanév végén értékeli a gyermekvédelmi csoporttal közösen a program működését, problémák esetén kiigazításról egyeztet a csoport tagjaival.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

- Megbízta a gyermekvédelmi csoport vezetőjét, hogy az iskolával kapcsolatba kerülő gyerekekkel megismertessék az irányelv rájuk vonatkozó pontjait, különös tekintettel a gyerekeket megillető jogokra és a panasztétel lehetőségeire.
- Megbízta a gyermekvédelmi csoport vezetőjét, hogy az iskolával kapcsolatba kerülő gyerekek törvényes képviselőinek az irányelv fő tartalmi elemeit.
- A bántalmazással, veszélyeztetéssel kapcsolatos esetekben megvizsgálja, hogy milyen munkajogi intézkedések megtételére kerülhet sor: fegyelmi eljárás kezdeményezése, munkaviszony megszüntetése, munkavégzés alóli felmentés stb., és ennek megfelelően az eljárás megindítására tesz javaslatot a munkáltatói jogok gyakorlója felé.

II. A gyermekvédelmi program betartásáért felelős személy és csoport felelőssége:

- A gyermekvédelmi program betartásáért felelős személy (továbbiakban: felelős) olyan ember lehet, aki rendelkezik valamilyen feladat ellátásához szükséges végzettséggel (gyermekvédelmi szakember, pszichológus, szociális munkás, ifjúsági coach, gyermekjogi képzettség stb.). A felelőst az intézményvezető kéri fel 3 tanév időtartamra.
- A felelős 5 embert kér fel a gyermekvédelmi csoport tagjának, így vele együtt 6-an alkotják a gyermekvédelmi csoportot (továbbiakban: csoport). A felkérés után a felelős a tantestület elé terjeszti megerősítésre a tagok neveit. A tantestület a teljes csoportról mond szavazással véleményt. Amennyiben a többség támogatását elnyeri, a csoport megkezdheti a működését, ha nem nyeri el, akkor a felkért vezető egy alkalommal, átalakított névsorral újra előterjeszti elfogadásra. Ha ismételten elutasítást nyer, az igazgató hagyja jóvá a csoport tagjainak személyét.
- A felelős csoporton belül helyettést választ magának.
- A csoport minimum 3 tag egyeztetésével döntésképes, amennyiben a 3 tag a felelős, az ügyet behozó csoporttag és egy harmadik csoporttag. A 3 taggal történő egyeztetést esetmegbeszélő csoportnak hívják (továbbiakban: esetmegbeszélő).
- A felelős rendszeresen beszámol az iskola vezetője/vezetősége felé az irányelv érvényesülésével kapcsolatban.
- Közreműködik a munkaerő-kiválasztási folyamatban, segítséget nyújt az adatvédelmi és a személyhez fűződő jogok érvényesülésében (együttműködik az ezekért felelős munkatársakkal).
- Együttműködik a partnerekkel az irányelv szabályainak betartásában.
- Az irányelvben szabályozott területeken vezeti a dokumentációt (a GDPR szabályoknak megfelelően).
- **A felelős (akadályoztatása esetén a helyettes) és a csoport felelőssége a konkrét esetekkel, jelzésekkel kapcsolatban:**
 - **Felelős (és akadályoztatás esetén a helyettes):**
 - A gyerekek védelmével kapcsolatos általános, alapelvi kérdéseket közösen, szükség esetén más munkatársak, illetve a munkacsoporttal pro bono együttműködő külső szakember bevonásával megvitatja.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

- Esetmegbeszélést hívhat össze a csoporttal annak kivizsgálására, hogy milyen intézkedések megtétele szükséges, milyen szakemberek (jogász, pszichológus, pszichiáter, orvos), külső szervezetek bevonása vagy hivatalos eljárás megindítására van szükség.
 - Konkrét esetekről az esetkezelés sajátosságától függően – a gyerekek legfőbb érdekét szem előtt tartva – ad tényszerű tájékoztatást a munkatársaknak. Megvizsgálja a lehetőségét az osztályfőnök bevonásának, bevonásról való döntés után egyeztet vele, illetve folyamatosan tájékoztatja.
 - Kapcsolatot tart a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagokkal és az osztályfőnökkel.
 - Az intézményvezetővel közösen tájékoztatja a törvényes képviselőket.
 - Ha olyan visszásságot tapasztal, amelynek kezelése a vezető/vezetőség hatáskörébe tartozik, akkor jelzést tesz felé.
- **Csoport:**
- Amennyiben bántalmazás gyanúja merül fel, a jelzést/panaszt minden tag komolyan veszi, és a program szerint jár el.
 - Fogadja és kezeli a gyerekekkel kapcsolatos információkat, bejelentéseket, amelyek bárkitől származhatnak.
 - A hozzá fordulókat tanácsal és információval látja el a gyerekek védelmével kapcsolatban.
 - Megvizsgálja, hogy szükséges-e valamely szervezeti szabályzat módosítása vagy a munkatársak további felkészítése annak érdekében, hogy hasonló eset ne következhesse be a jövőben.
- **Esetmegbeszélő:**
- Kockázatelemzést végez, és biztosítja az érintett gyerek biztonságát.
 - Visszajelzést ad annak a személynek, aki valamilyen gyanút/visszásságot jelzett.
 - A hozzá beérkezett információt/bejelentést alaposan megvizsgálja, és ha szükséges, további információkat gyűjt a helyzet mélyebb tisztázása érdekében.
 - Az eseteket követően a feldolgozást könnyítő foglalkozást biztosít gyerekeknek és a munkatársaknak, szükség esetén a megfelelő kompetenciával bíró személyek bevonásával.
 - **Az esetmegbeszélő döntése alapján a releváns gyermekvédelmi szervek, valamint a családok és az iskola között minden esetben az irányelv ért felelős személy vagy az általa meghatalmazott/felkért személy (munkatárs, vezető vagy egyéb, az ügybe bevont szakember) jelenti a hidat. Ennek megfelelően a jelzőrendszer iskolán kívüli tagjainak jelentendő eset tudomására jutásakor:**
 - a jelzését súlyos veszélyeztetés esetén 72 órán belül, veszélyeztetés gyanúja esetén 8 napon belül továbbítja az illetékes Család- és

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Gyermekjóléti
intézménynek;

Szolgálatnak/gyámhatóságnak/gyermekvédelmi

- az ügyről a tudomásszerzést követően azonnal értesíti az érintett szüleit/törvényes képviselőjét.
- Ha a gyermek/fiatal felnőtt jelzi, hogy bántalmazás érte, segíti abban, hogy panaszával az iskolának történő jelzésen túl milyen egyéb fórumokhoz fordulhat (jogsegélyszolgálatok, áldozatvédelmi szervek, hatóságok stb.)
- A jogsértés alapos gyanúja esetén megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a sérelmet szenvedett fél a jogorvoslati lehetőségekhez hozzáférjen. A jogi kezelésmódokat az alábbiak szerint foglaljuk össze:

Az abúzus esetkörébe tartozó jogsértések és bántalmazás, illetve bűncselekmény gyanúja esetén nyitva álló jogorvoslati, áldozatsegítést biztosító lehetőségek, panasztételi fórumok a mellékletben találhatóak (2. sz. melléklet).

III. Minden munkatárs kötelessége és felelőssége:

- Ismeri és betartja az irányelvben rögzített kötelezettségeit, ennek érdekében részt vesz az iskola által nyújtott felkészítésen.
- Bántalmazással vagy annak gyanújával kapcsolatban az irányelvnek megfelelően jár el – különös tekintettel a jelzések kezelésére és a titokdoktor-protokollra (lásd később).
- A gyerekek védelmével kapcsolatos minden információt bizalmasan kezel (csak a legszükségesebb személyekkel lehet azokat megosztani).
- Bántalmazás vagy annak gyanúja esetén az alábbi jelzéseket, intézkedéseket teszi meg:
 - A gyereket segíti abban, hogy jelzéssel éljenek a gyermekvédelmi irányelv betartásáért felelős személy, annak helyettese vagy a csoport felé.
 - Amennyiben bármilyen abúzus gyanúját észleli, akkor az eset tisztázása érdekében jelzi azt az irányelv betartásáért felelős személy vagy helyettese vagy a csoport felé annak érdekében, hogy a körülményeket feltárja.
- A bántalmazást vagy annak gyanúját minden esetben a szabályzatban leírt módon dokumentálja.
- A gyerekek jogait tiszteletben tartja, és velük minden tevékenység során úgy bánik, hogy a méltóságuk soha ne sérüljön.

4. Jelzés és esetkezelés

A gyerekek védelmének kulcsa az, hogy a veszélyeztetettséget felismerjék, és az egy olyan személy tudomására jusson, aki megfelelően tudja kezelni a helyzetet. A felismerés, a probléma jelzése érkezhetsz gyerektől vagy felnőttől – ezért is fontos, hogy mindenki tisztában legyen azzal, hogy mikor és kinek kell szólnia, és erre milyen lehetőségei vannak.

I. Alapelvek a jelzés és esetkezelés kapcsán:

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

1. Anonim jelzés lehetősége.

Az intézmény biztosítja a névtelen módon történő jelzés lehetőségét.

2. A jelzések komolyan vétele.

Az intézmény minden beérkező jelzést és gyanút komolyan vesz és kivizsgál. Ez egyrészt elősegíti azt, hogy minél kevesebb ügy maradjon kezeletlen, másrészt pedig azt, hogy az „álhíreknek” is legyen következménye.

3. Az intézmény minden jelzés esetén a jogszabályokat és a gyerekek legfőbb érdekét tartja szem előtt.

A gyerekek védelméért felelős személynek, akihez a jelzés eljut, pontosan tudnia kell, hogy mikor és kit kell bevonnia egy helyzet kezelésébe. Ugyanakkor el kell kerülnie, hogy az érintett gyerekek sérelmet okozzon – a gyerekekkel együttműködve, őt megfelelően tájékoztatva kell eljárnia.

4. Minden jelzésnek írásos nyoma lesz.

Egyrészt fontos, hogy a jelzést tevő gyerek vagy felnőtt tudja, hogy lett következménye annak, hogy szólt. Visszajelzést kell kapnia az ügy további menetéről, az érintett gyerek hogylétéről. Másrészt pedig lényeges a jelzés pontos dokumentálása, ami elsősorban az eset kezelése során válik majd fontossá.

II. A bejelentési folyamat

1. A bejelentés gyerektől érkezik

Ha egy gyereknek bármilyen bántalmazással kapcsolatos problémája van, három módon jelezheti ezt a felelősnek és a csoportnak:

a) anonim módon: telefonon, nem beazonosítható online felületen, papíralapon jelezheti a problémáját egy megadott időszámban a csoport valamely, abban az időben telefonügyeletet ellátó tagjának

b) névvel: a problémát névvel ellátott google form kitöltésével adhatja a csoport tudtára

c) személyes jelenléttel: adott időben felkeresheti problémájával a csoport akkor ügyelő tagját

2. A bejelentés felnőttől érkezik (folyamatábrát lásd: 5. sz. melléklet)

a) Ha bármelyik felnőtt egy diák bármilyen bántalmazásáról számol be, a következőt kell tennie:

- Tisztában kell lennie az úgynevezett titokdoktor-protokollal (lásd: 5. sz. melléklet), annak alapján kell meghallgatnia a hozzá forduló diákot, majd megtennie a megfelelő lépéseket.
- Figyelmesen végighallgatja a gyereket, és elfogadja, amit hall, anélkül, hogy túl nagy nyomást helyezne a gyerekre annak érdekében, hogy minél több részletet megtudjon tőle.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

- Biztosítja őt arról, hogy jól döntött, amikor megosztotta vele az információt.
- Tájékoztatja arról, hogy ez az információ nem maradhat teljes titokban, meg kell osztani az illetékes személyekkel is.
- Tájékoztatja a gyereket arról, hogy mik lesznek a következő lépések az esettel kapcsolatban.
- Meg kell próbálnia meggyőzni a gyereket arról, hogy jelzésével forduljon a gyermekvédelmi programért felelős személyhez vagy csoporthoz. Segítenie kell őt abban, hogy mindezt megtegye.
- Ha azonnali beavatkozást igénylő ügy derül ki (pl.: családon belüli erőszak), akkor a felnőttnek nincs mérlegelési lehetősége, meg kell tennie az írásbeli jelzést az alábbi, b) pontban ismertetett módon.

b) Ha bármelyik felnőtt szemtanúja elhanyagolásnak, kihasználásnak, egyéb rossz bánásmódnak, vagy ezek megtörténtéről tudomást szerez/megtörténtét gyanítja, a következőket kell tennie:

- Az adott találkozás/program/tanóra után azonnal jelez az irányelvért felelős személynek/csoportnak vagy a helyettesének, vagy a jelzést tevő személy valamely felettesének. A jelzést lehetőség szerint szóban és írásban egyaránt, de írásban kötelező jelleggel kell megtenni.
- Ha a jelzést nem az irányelvek betartásáért felelős személynek tették, akkor az értesített felnőtt szükség esetén jelzést tesz a gyermekvédelmi irányelv betartásáért felelős személynek.
- A jelzéseket megfelelően dokumentálni kell: a jelzést tevő személy kitölti a szükséges adatlapot (lásd 3. sz. melléklet), amit a gyermekvédelmi irányelvek betartásáért felelős személy bizalmasan kezel és archivál.
- Az írásos jelzésnek – a Gyermekvédelmi bejelentő lap című, 3. sz. mellékletnek megfelelően – tartalmaznia kell:
 - a jelentést tevő adatait (név, cím, elérhetőségek, pozíció megnevezése);
 - a bántalmazással érintett adatait (név, cím, elérhetőségek, az iskola projektjének megnevezése, amiben részt vesz);
 - a bántalmazás körülményeinek a leírását (gyanított vagy szemtanúként látott eset, dátuma, időpontja, helye);
 - az eset pontos leírását;
 - az esetben érintett és közreműködő személyek megnevezését;
 - az esetet jelentő személy által megtett intézkedéseket.
- Bejelentési lapot az esetről való értesülést követő 24 órán belül archiválni kell annak érdekében, hogy az utánkövetés és a felülvizsgálat, így a vezető/vezetőség felé történő éves beszámoló során az iskola vezetője is pontos képet kaphasson az esetekről.
- A bejelentést követően a felelős személy és csoport megteszi a szükséges lépéseket, a fejleményekről pedig a bejelentőt is folyamatosan tájékoztatja.

A bejelentést követő események:

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az iskola érintett munkatársai szükség esetén az adott esetet követően 72 órán belül konzultálnak, hogy átbeszéljék a felmerült kérdést és a további lépéseket. Az eseteket követően, az esetek súlyától függően mind a munkatársak, mind a gyerekközösség esetében biztosítani kell a feldolgozást segítő foglalkozást/beszélgető kört.

Minden olyan jelzés, amelyet jó szándék vezérel, elnyeri az iskola támogatását, de a szándékosan rosszhiszeműen tett jelzések következménye lehet fegyelmi eljárás.

A gyermekvédelmi irányelv betartásáért felelős személy a jelzést súlyos veszélyeztetés esetén 72 órán belül, veszélyeztetés gyanúja esetén 8 napon belül továbbítja az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnak/Gyámhatóságnak/Gyermekvédelmi Intézménynek.

5. Gyerekek részvétele

Annak ellenére, hogy a felnőttek felelősek a rájuk bízott gyerekekért, mégis sokszor maguk a gyerekek tudják a legjobban, hogy mit szeretnének, és mire lenne szükségük. De nem csak ezért fontos az, hogy a gyerekek részt tudjanak venni a szervezet életében, bele tudjanak szólni az őket érintő döntésekbe. A gyerekek jólléte, a felnőttek és a gyerekek közötti kölcsönös bizalom szempontjából szintén lényeges, hogy a gyerekeket partnerként kezeljük: legyen alkalmuk arra, hogy kialakítsák és kifejezzék a véleményüket, és azt a felnőttek tartsák tiszteletben és vegyék figyelembe.

Vannak olyan programok és események, amelyekben a gyerekek csak akkor tudnak részt venni, ha a törvényes képviselőjük engedélyezi – fontos, hogy a szervezet ezekben a helyzetekben is támogassa a gyerekek biztonságos részvételét, és dokumentálja a beleegyezést.

A gyerekek véleményének kialakítása szempontjából fontos, hogy

- a tájékoztatás legyen megfelelő (részletes és számukra érthető);
- a tájékoztatás terjedjen ki a részvételük folyamatára és pontos szerepükre;
- kapjanak elegendő időt ahhoz, hogy ki tudják alakítani a véleményüket;
- kapjanak elég erőforrást ahhoz, hogy ki tudják alakítani a véleményüket (pl. képzések; „gyerekbarát” tájékoztató anyagok; helység, ahol a gyerekek tudnak egymással egyeztetni).

A gyerekek véleménynyilvánításának következményeivel kapcsolatban fontos biztosítani azt, hogy:

- a felnőttek tiszteletben tartják a gyerekek véleményét;
- a véleménynyilvánításnak nincs negatív következménye a gyerekekre nézve;
- a gyerekek véleménye eljut a döntést meghozó, felelős személyekhez;
- a gyerekek kapnak visszajelzést azzal kapcsolatban, hogy a részvételük/véleménynyilvánításuk hogyan befolyásolta a szervezet működését vagy egy-egy konkrét döntést.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A fentiek alapján a gyermekvédelmi program bevezetésével és működésével kapcsolatban a gyermekvédelmi csoport is együtt dolgozik a diákság képviselőivel.

VI. AZ IRÁNYELV BEVEZETÉSE ÉS FELÜLVIZSGÁLATA

Az eddigi fejezetek arról szóltak, hogy a szervezet kiket, mitől, mikor és hogyan fog megvédeni. A következő lépésben azt kell átgondolni, hogy hogyan, milyen lépések által ültetődik át a gyermekvédelmi irányelv a gyakorlatba és mi fogja azt biztosítani, hogy mindig aktuális, naprakész legyen. A szabályzatot az iskola tantestületének kell egyszerű többséggel elfogadnia, miután a program kidolgozásáért felelős csoport a tantestület minden tagja számára elérhetővé és érthetővé tette azt.

Elképzelhető, hogy időről időre változtatni kell a gyermekvédelmi irányelven – azért, mert megváltozik a jogszabályi környezet, vagy egyszerűen a tapasztalat azt mutatja, hogy valami nem jól működik a gyakorlatban, és a szabályzat módosításra vagy kiegészítésre szorul. A gyermekvédelmi csoport az éves beszámolója során vezetőségi, tantestületi, diákönkormányzattól jövő kezdeményezésre javasolhatja a módosítást.

1. A program elfogadása

Amellett, hogy mindenki ismeri a gyerekeket védő szabályokat és folyamatokat, fontos az is, hogy azokat ki fogadja el, illetve ki követi nyomon az érvényesülésüket. A gyermekvédelmi program Pedagógiai Programba történő beillesztését a tantestület fogadja el.

2. A szabályzat integrálása az iskola már meglévő rendszerébe (stratégiai tervezés, munkaerő-kiválasztás, működtetés, alapidokumentumok, új munkaszerződések stb.) és folyamataiba.

3. Felkészítés biztosítása minden olyan személy részére, akire vonatkozik; az együttműködő szervezetek és partnerek tájékoztatása a szabályzatban lefektetett alapelvekről, amelyek a továbbiakban a közös munka alapját képezik.

4. Gyerekek tájékoztatása életkoruknak és érettségüknek megfelelően. Különös tekintettel kell tájékoztatást adni a gyerekek biztonságát garantáló jelzési lehetőségekről.

5. Rendszeres felülvizsgálat

A gyerekeket védő szabályok nem jelenthetnek porosodó és kiüresedett dokumentumokat – követniük kell azt, ahogy a gyerekek és az őket körülvevő világ is folyamatosan változik. Ezért

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

elengedhetetlen, hogy időről időre megnézzük: mennyire alkalmasak ezek a szabályok és folyamatok a gyerekek védelmére, mennyire érvényesülnek a gyakorlatban, szükséges-e őket módosítani. Természetesen a gyerekekkel foglalkozó felnőtteket nemcsak a szervezet szabályai kötik, hanem a különböző hazai és nemzetközi jogszabályok is – ezek változásaival is tisztában kell lennünk. A gyerekeket védő szabályok és jogszabályok csak abban az esetben nyújtanak valódi garanciákat, ha azokat minden felnőtt ismeri, tudása pedig biztos és naprakész.

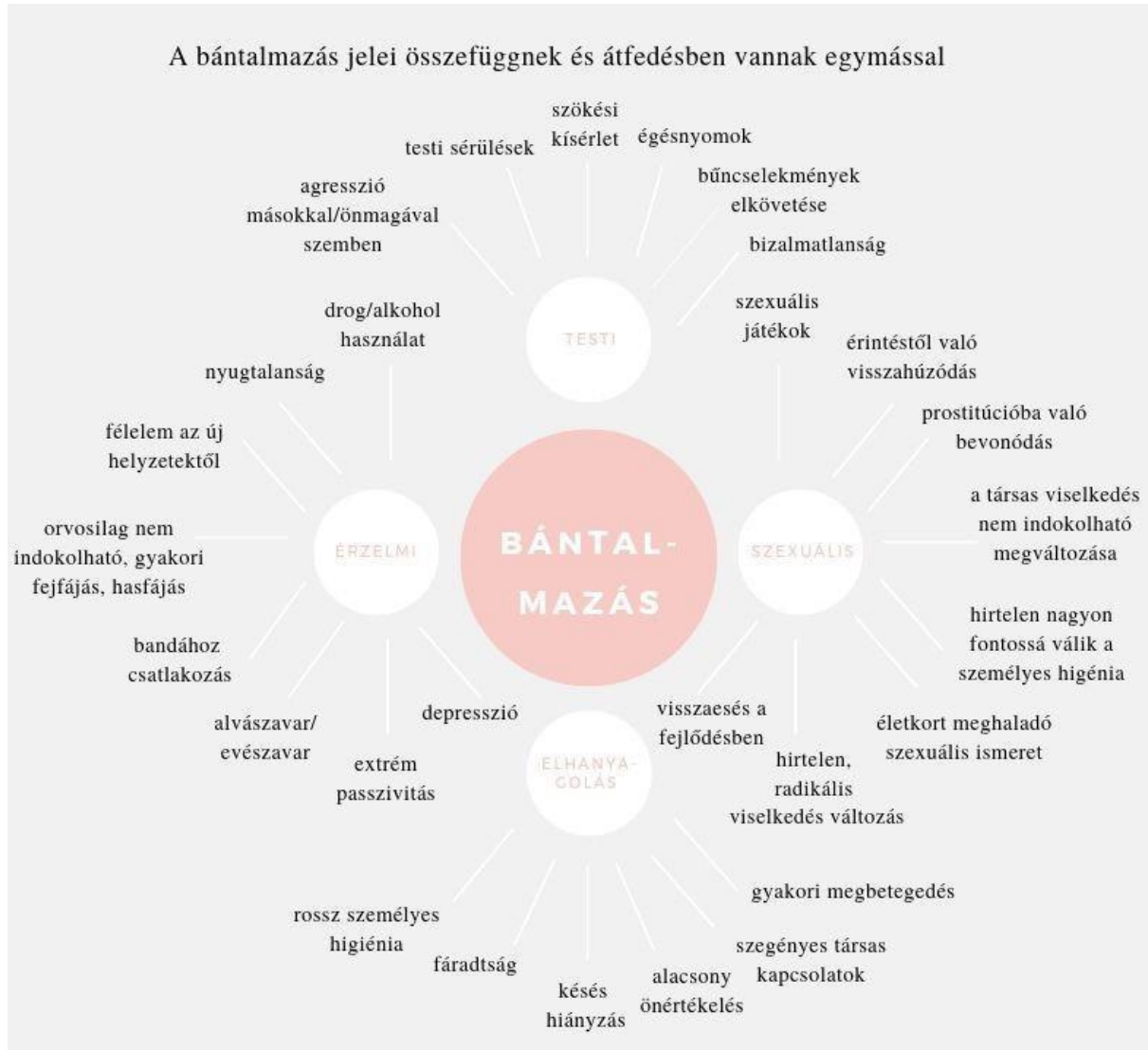
VII. JOGSZABÁLYOK

- Magyarország Alaptörvénye
- Az ENSZ Gyermekjogi egyezménye (kihirdette:1991. évi LXIV törvény)
- A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.)
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.)
- A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.)
- A gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményekben, nevelőszülői hálózatokban és javítóintézetekben ellátott gyermekek és fiatal felnőttek bántalmazási eseteinek kivizsgálására és kezelésére vonatkozó intézményi, fenntartói és ágazati módszertan (EMMI 2018)
- A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan
- A gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család- és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatairól szóló EMMI-protokoll
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Segédanyagok

1. sz. segédanyag: A bántalmazás jelei

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2. sz. segédanyag: Az abúzus esetkörébe tartozó jogsértések és bántalmazás, illetve bűncselekmény gyanúja esetén nyitva álló jogorvoslati, áldozatsegítést biztosító lehetőségek, panasztételi fórumok

Az abúzus esetkörébe az alábbi jogsértések tartozhatnak:

- **bűncselekményi tényállások** (különösen az élet, a testi épség és az egészség elleni, az emberi szabadság elleni, a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni, a család elleni bűncselekmények)
- **egyenlő bánásmód követelményének sérelme** (pl. diszkrimináció, zaklatás)
- **alapvető jogokkal kapcsolatos visszásságok** (pl. emberi méltósághoz való jog)
- **személyhez fűződő jogok sérelme** (különösen az élet, a testi épség és az egészség megsértése, a személyes szabadság, a magánélet megsértése, a személy hátrányos megkülönböztetése)

*Mivel a Gyermekvédelmi törvény zéró toleranciát határoz meg a gyerekekkel szembeni rossz bánásmód valamennyi formájával szemben, ezért jogsértésnek számít **minden olyan veszélyeztető magatartás**, amely a gyerek egészséges fejlődését sérti, hátrányt okoz, vagy károsan befolyásolja.*

Bántalmazás, illetve bűncselekmény gyanúja esetén nyitva álló jogorvoslati, áldozatsegítést biztosító lehetőségek, panasztételi fórumok:

- **Büntetőeljárás kezdeményezése:** büntetendő cselekmény gyanúja esetén
- **Egyenlő Bánásmód Hatóság** eljárásának kezdeményezése: hátrányos megkülönböztetés, zaklatás, megtorlás esetén
- **Alapvető Jogok Biztosa Hivatalánál** eljárás kezdeményezése: alapvető jogok sérelme vagy azok közvetlen veszélye esetén
- **Áldozatvédelmi, áldozatsegítő szolgáltatások kezdeményezése:** bűncselekmény elszenvedése, illetve a bűncselekmény közvetlen következményeként testi, lelki, érzelmi vagy akár vagyoni kár elszenvedése esetén
- **Polgári peres eljárás kezdeményezése:** a személyiségi jogok, az élet, a testi épség és az egészség megsértése; a személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás megsértése; valamint a személy hátrányos megkülönböztetése (stb.) esetén
- **Panasz, közérdekű bejelentés tétele:** panasszal és közérdekű bejelentéssel bárki fordulhat az illetékes szervhez; a szóbeli közérdekű bejelentést az eljárásra jogosult szerv írásba foglalja és a közérdekű bejelentő számára másodpéldányban átadja
- **Integrált jogvédelmi szolgálat:** gondoskodik a betegek, ellátottak és gyermekek törvényben meghatározott jogainak érvényesüléséről, védelméről, ellátja a jogvédelmi képviselők foglalkoztatásával összefüggő feladatokat, működteti a jogvédelmi képviselők hálózatát, irányítja, szervezi és ellenőrzi a jogvédelmi képviselők szakmai munkáját
- **Gyerek veszélyeztetésének jelzése az illetékes gyermekvédelmi szervek felé:** ebben irányadónak tekintjük a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működésére

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

vonatkozó EMMI előírásokat (ezek összefoglalása itt érhető el:
<https://hintalovon.hu/hu/emmi-protokollok>).

3. sz. segédanyag: Gyermekvédelmi bejelentőlap

A bejelentés felvételekor a gyerek számára lehetőséget kell biztosítani, hogy kérdés nélkül, egybefüggően mondja el, hogy mi történt vele. Ezt a bejelentéslapot nem a gyerek jelenlétében kell kitölteni, hanem utána. A gyerek életkorára és belátási képességére, érzékenységére, szükségletére és jogaira tekintettel kell lenni a probléma meghallgatásakor. Amennyiben egynél több gyerek érintett az esetben, kérjük, gyerekenként egy űrlapot töltsön ki.

Ha szemtanúként tölti ki a bejelentőlapot, nem szükséges a gyerek beszámolóját megszerezni hozzá, a jelzés beérkezése után a csapat fel fogja venni a gyerekekkel a kapcsolatot.

Kérjük jelen bejelentőlapot az esetről való értesülést követően 24 órán belül eljuttatni az iskola Gyermekvédelmi programjáért felelős munkatársának (a felelős pozícióját aktuálisan betöltő személy neve) papír alapon vagy e-mailben (a felelős pozícióját aktuálisan betöltő személy e-mail címe).

A gyerek neve Elérhetősége: Hozzá tartozó elérhetősége: Az iskola mely programjában vesz részt:	Az eset dátuma:
Bejelentést tevő neve és pozíciója, elérhetőségei:	
Az eset körülményei <i>(mit, mikor és hol észlelt; volt-e valaki a gyerekekkel, és ha igen, ki; a sérülés vagy viselkedés természete, jellege; mit mondott a gyerek; a bejelentő mit mondott; tanúk; volt-e más felnőtt bevonva, és ha igen, mit mondtak)</i>	
Milyen lépések történtek? <i>(milyen lépéseket és ki tett; jövőbeli javaslat; volt már szervezet bevonva)</i>	
Dátum:	
Bejelentő aláírása:	

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

4. sz. segédanyag: Titokdoktor-protokoll

Azoknak a felnőtteknek ajánlott követni és alkalmazni, akivel a gyerek megosztotta a titkát, akinek mesélt az általa átélt esemény(ek)ről, amelyet a protokoll szerint más szakemberrel/hatósággal is meg kell osztani.

Lényege, hogy a bizalmi felnőtt addig ne ossza meg mással a rábízott titkot, és az érintettől se kérje annak megosztását, amíg a gyerek saját maga oda nem ért a lelki folyamataiban, hogy erre felhatalmazást tud adni (mert már készen áll arra, hogy a titok feloldásra kerülhet, és külső szereplők is megtudhatják).

Ezen a folyamaton kell végig kísérni az érintett gyereket – sokat beszélgetve, együtt dolgozni vele, hogy megérthesse, miért fontos az, hogy a történekről másnak is beszéljen, hogy azokat más is megtudja. Fontos, hogy a gyereknek legyen ideje felkészülni és elfogadni azt, hogy a történeknak milyen következményei lehetnek (pl. eljárás fog indulni): legyen módja kellő információhoz jutni; legyen elég ideje megérteni, hogy pontosan milyen eljárások elé néz.

5. sz. segédanyag: Folyamatábra a felnőttek jelzésével kapcsolatban:

Ha az iskola munkatársa **aggódik** a gyerek biztonsága miatt, mert

bántalmazást/annak jeleit észleli,
visszaélés gyanúja merül fel,
vélelmezett visszaélés történik,
a gyerek megosztja a bántalmazás/visszaélés tényét,

a foglalkozást követően **azonnal tegyen jelzést**
a gyermekvédelmi irányelért felelős személynek, helyettesének, vagy egy felettesének
(releváns programvezetőnek).

Jelzését a Gyermekvédelmi bejelentő űrlap kitöltésével tegye meg,
a Bejelentőlapot az esetről való értesülést követő 24 órán belül archiválja.

Az értesített felettes, programvezető szükség esetén, az esetről való értesülését követően
haladéktalanul jelez a gyermekvédelmi irányelv betartásáért felelős személynek vagy
helyettesének.

**A gyermekvédelmi irányelv betartásáért felelős személy a jelzését súlyos veszélyeztetés
esetén 72 órán belül, veszélyeztetés gyanúja esetén 8 napon belül továbbítja az
illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnak/Gyámhatóságnak/Gyermekvédelmi
Intézménynek.**

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Minden szükséges lépést meg kell tennie a további sérülések elkerülése érdekében, esetmegbeszélést is kezdeményezhet, tájékoztatási kötelezettségének eleget téve haladéktalanul tájékoztatja a gyerek törvényes képviselőjét és a gondozását ellátó intézményt, gondoskodik a jelzést tevő személy részére történő visszajelzésről, szükség esetén jelez a munkáltatói jogok gyakorlója felé.

A munkáltatói jogokat gyakorló személy szükség esetén megindítja a megfelelő eljárást az érintett munkatárs felelősségre vonása érdekében.

Az iskola érintett munkatársai az esetet követően 72 órán belül leülnek, hogy átbeszéljék a felmerült kérdést és a további lépéseket.

⚠ A titokdoktor-protokoll alkalmazása esetén

a jelzés beérkezését követően a gyermekvédelmi irányelv betartásáért felelős személy/csoport:

- haladéktalanul tájékoztatja az iskola vezetőjét az esetről és a titokdoktor-protokoll alkalmazásáról;
- rendszeres egyeztetést szervez az esettel kapcsolatba kerülő munkatársak részére;
- 8 nap után informális tájékoztatást nyújt a gyermekvédelmi jelzőrendszer felé, melynek során jelzi, hogy titokdoktor-protokollt alkalmaz az iskola

6. sz. segédanyag Iránymutatás a gyerekekkel való kommunikációhoz

A mi felelősségünk, hogy amikor gyerekekről vagy az ő személyes történeteikről kommunikálunk akár online, akár nyomtatott felületen, vagy rendezvényeken, azt etikus és felelősségteljes módon tegyük. A gyerekek jogai és méltósága mindenkor tiszteletben tartandók, a gyerek érdekeinek szem előtt tartása elsődleges kell hogy legyen mindenféle kommunikációs célú közzététel során. Munkánk során mindig elsődleges szempont kell hogy legyen a gyerek részvételének biztosítása a rá vonatkozó ügyekben, és a gyerek legfőbb érdekének érvényesítése.

Alapelvek:

- A gyerekek méltóságát és jogait mindig tiszteletben kell tartani.
- A gyerekekről szóló, őket érintő kommunikáció során külön figyelmet kell fordítani a gyermekjogok érvényesülésére – ideértve a magánélethez való jogot, a véleménynyilvánítás jogát, az őket érintő ügyekben való részvétel jogát és az erőszak vagy annak veszélye elleni védelemhez való jogot.
- A gyerekek legfőbb érdekének minden esetben érvényesülnie kell.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

- Az őt érintő ügyekben a gyerek véleményét – korára és érettségére tekintettel – figyelembe kell venni.
- Minden nyilvános kommunikáció, személyes megjelenés vagy rendezvény esetén egyeztetni kell annak politikai, társadalmi és kulturális hatásairól a gyerekhez legközelebb állókkal és azokkal, akik leginkább képesek felmérni a gyerek helyzetét.
- Nem lehet olyan történetet vagy képet felhasználni, mely a gyermeket, testvéreit vagy társait veszélybe sodorhatja a gyerek személyazonosságának megváltoztatása, eltorzítása vagy más módon beazonosíthatatlanná tétele esetén sem.

Útmutató a gyerekekkel való kommunikációhoz:

- Tisztelje a Gyermekvédelmi irányelvet és az abban meghatározott eljárási kereteket.
- Soha ne okozzon kárt a gyerekeknek. Tartózkodjon a bíráló vagy a különböző kulturális értékeket megkérdőjelező állításoktól, viselkedési formáktól, hozzászólásoktól, amelyek a gyermeket veszélyeztethetik, megalázzák, vagy felidéznek esetleges korábbi negatív élményét.
- Bizonyosodjon meg arról, hogy a gyerek és a törvényes képviselője megfelelően lett tájékoztatva arról, hogy a beszélgetés vagy a gyerekről készült képmás, hangfelvétel nyilvánosságra kerül. Adjon megfelelő tájékoztatást a nyilvános kommunikáció céljáról és annak későbbi felhasználásáról.
- Értékelje a gyerek(ek)re gyakorolt esetleges kockázatokat. Győződjön meg arról, hogy a gyermeket, családját és környezetét nem veszélyezteti a képmás, hangfelvétel elkészítése, terjesztése, megosztása, birtoklása.
- Ne kérje a gyerektől, hogy mondjon el (vagy képfelvétel esetén mutasson meg) olyan részletet, amely nem része az ő személyes történetének.
- Mindig kérjen engedélyt a gyerektől és szülőjétől/törvényes képviselőjétől interjúk, videók, illetve fotók készítéséhez. A hatályos jogszabályok szerint a beleegyezésnek előzetes tájékoztatást követően, írásban kell megtörténnie. Az engedély semmiképp nem jöhet létre kényszer hatására, továbbá világossá kell tenni, hogy az elkészült fotó, felvétel vagy interjú széleskörűen kerülhet felhasználásra. Az engedély csak abban az esetben tekinthető teljes értékűnek, ha arról a gyerek életkorának és igényeinek megfelelően kapott felvilágosítást, illetve ha a gyerekeknek volt módja előzetesen egy olyan felnőttel átbeszélni ezt a kérdést, akiben megbízik.
- Kiemelt fontosságú, hogy a gyerekekkel hol és hogyan készül az beszélgetés, felvétel vagy esemény, amiről kommunikálni szeretnénk. Törekedni kell arra, hogy a gyerekekkel minél kevesebb alkalommal készüljön interjú vagy róla fénykép. Meg kell bizonyosodni arról, hogy a gyerek külső kényszerítés nélkül, saját elhatározásából vesz részt a kommunikációban. Film, videó vagy rádióinterjú készítésekor figyelemmel kell lenni arra, hogy az ott használt vizuális vagy hangeffektek hogyan hatnak a gyerekekre – különös tekintettel az életkorára, esetleges fogyatékosságára. Meg kell arról bizonyosodni, hogy a gyerek semmiképp nem kerül veszélybe, vagy érinti őt hátrányosan az, hogy az ő életkörülményei, otthona, közössége, lakhelye kerül majd bemutatásra.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

- Amennyiben a gyerek olyan tényeket tár fel egy nyilvános kommunikáció keretében készült interjú, beszélgetés vagy felvétel során, amelyek rá nézve megalázóak, bántóak vagy veszélyeztetőek (visszaélés, bűncselekmény), az interjút készítő munkatársnak tudnia kell, milyen formában és kinek kell jelzést tennie.

Iránymutatás a gyermekekről készült írásos kommunikációhoz:

- Soha ne becsméreljen egy gyereket. Kerülje azokat a leírásokat, kategorizálásokat, amelyek a gyerekeket negatív diszkriminációnak, kirekesztésnek teszik ki.
- Ügyeljen arra, hogy a gyerek történetét bemutató írásos anyag mindig pontos legyen, és összefüggéseiben ábrázolja a történeteket.
- Minden esetben biztosítani kell a gyerek jogát a magánélethez.
- Mindig meg kell változtatni a nevét, és el kell torzítani a felismerhetőségét azoknak a gyerekeknek, akik szexuális bántalmazás vagy kizsákmányolás áldozatai, fizikai vagy szexuális bántalmazás elkövetői, akiket bűnelkövetéssel vádolnak vagy elítélték, akik mentális, egészségügyi állapotuk miatt sérülékenyek.
- Sérelem vagy megtorlás veszélye esetén szintén meg kell változtatni a nevét és torzítani a felismerhetőségét annak a gyereknek, aki menedékkérő vagy menekült.
- Némely esetben egy gyerek személyazonosságának használata (név, felismerhető kép) a gyerek legjobb érdekét szolgálja. De ebben az esetben is meg kell védeni a gyereket az esetleges sérelmekről és a megbélyegzéstől.

Iránymutatás a gyerekekről készült fotók, videók használatához:

- Gyermek esetén különösen figyelni kell arra, hogy ne készüljön róluk félmegtelen, meztelen fotó vagy videó.
- Minden körülmények között tiszteletben kell tartani a gyerekek méltóságát. Ha beleegyezését adja egy róla készült tartalom közzétételébe, de később meggondolja magát, kérésére el kell távolítani/meg kell semmisíteni a tartalmat.

A BUDAPEST V. KERÜLETI EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Záró rendelkezések

1. A program hatálya

A Pedagógiai programot a tantestület fogadja el, a testület által történő elfogadást követő napon lép hatályba.

2. A program érvényessége

A Pedagógiai program érvényes 2024. szeptember 6-tól a következő, magasabb jogszabályi módosításig.

3. A program módosításának rendje

- amennyiben azt magasabb jogszabály előírja
- amennyiben az intézmény nevelő testületének, diákönkormányzatának vagy szülői közösségének 50 %-a + 1 fő ezt frásban kéri

4. A program elfogadása

A Pedagógiai programot az Eötvös József Gimnázium nevelőtestülete 2023. január 30-án elfogadta.

5. A program fellelhetősége

A Pedagógiai program olvasható: az iskola könyvtárában, a titkárságon és az iskola honlapján: www.ejg.hu.

Budapest, 2024. szeptember 5.

